

NITTEDAL KOMMUNE
- der storby og Marka møtes

Vedtatt i kommunestyret 17.12.2012

Handlingsplan 2013-2016

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
Rådmannens forslag til vedtak	3
Kommunestyrets vedtak	5
Generelt.....	5
Endringer i driftsbudsjettet	5
Endringer i investeringsbudsjettet	6
Verbalforslag	7
Rådmannen har ordet	9
Plansystemet	10
Mål og sektorer	12
De 8 strategiske målene er:.....	12
Sektorgruppering av enhetene.....	13
Kapittelinndelingen i handlingsplanen:.....	13
Gode tjenester.....	14
Innledning.....	14
Oppvekst- og utdanningssektoren	15
Status og utfordringer	15
Hva skal oppvekst- og utdanningssektoren gjøre?.....	17
Målsettingene for oppvekst- og utdanningssektoren:.....	18
Tiltak og satsingsområder	21
Helse- og omsorgssektoren	22
Status og utfordringer	22
Status og utfordringer i Nittedal	24
Hva skal helse og omsorgssektoren gjøre?	26
Tiltak og satsingsområder	29
Miljø- og samfunnsutviklingssektoren	30
Status og utfordringer	30
Hva skal vi gjøre?	31
Andre kommunale virksomheter som leverer tjenester i Nittedal:	32
God folkehelse.....	33
Innledning.....	33

Status og utfordringer	34
Hva skal vi gjøre?	35
Rent miljø	39
Innledning.....	39
Status og utfordringer	39
Hva skal vi gjøre?	41
Stolt nittedalsidentitet	43
Innledning.....	43
Status og utfordringer	43
Hva skal vi gjøre?	45
Levende lokaldemokrati	49
Innledning.....	49
Status og utfordringer	49
Hva skal vi gjøre?	52
Gode prosesser.....	53
Innledning.....	53
Status og utfordringer:	54
Hva skal vi gjøre?	54
Kompetente og motiverte medarbeidere	57
Innledning.....	57
Utordringer.....	57
Hva skal vi gjøre?	58
Status og utfordringer i tjenestesektorene:	60
Hva skal tjenestesektorene gjøre?	60
Sunn økonomi.....	63
Innledning.....	63
Status og utfordringer:	63
Budsjett for kontroll- og tilsynsvirksomheten for 2013	90
NITTEDAL KIRKELIGE FELLESRÅD	93
ØKONOMIPLAN 2013 - 2016	93
VEDLIKEHOLD OG ANDRE DRIFTSUTGIFTER.....	97
INVESTERINGSBEHOV.....	98

Rådmannens forslag til vedtak

1. Skattesatser
 - 1.1. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2013, legges til grunn skattøre på 11,6 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.
 - 1.2. Formuesskatt for forskuddspliktige 2013 beregnes etter 7 promille, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.

2. Betalingssatser
 - 2.1. Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 3,3 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2013) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2013.
 - 2.2. Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte prisark og gjøres gjeldende fra 1.1.2013 hvis ikke annet er bestemt.
 - 2.3. Årsavgift vann, avløp, renovasjon og feiing samt øvrige kommunaltekniske gebyrer fastsettes i egen sak.
 - 2.4. Gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling fastsettes i egen sak.

3. Handlingsplan 2013 – 2016
 - 3.1. Forslag til Handlingsplan for perioden 2013 – 2016 vedtas.
 - 3.2. Rådmannen får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet i Handlingsplanen

4. Årsbudsjett drift 2013
 - 4.1. Forslag til driftsbudsjett vedtas, jf skjema 1A og 1B hvor år 1 er årsbudsjett 2013, herunder mål og premisser for bevilgningene.
 - 4.2. Driftsrammene for hver enhet vedtas slik det fremgår av skjema 1B.

5. Årsbudsjett investering 2013
 - 5.1. Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf skjema 2A og 2B hvor år 1 er årsbudsjett 2013, herunder mål og premisser for bevilgningene.

6. Låneopptak
 - 6.1. Rammen for opptak av lån til investeringer settes til 89,642 mill. kr i 2013. Avdragstiden tilpasses bestemmelsene i kommuneloven § 50 nr. 7.
 - 6.2. Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, samt undertegne lånedokumenter.
 - 6.3. Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2013 med 12 mill. kr.

- 6.4. Nittedal kommunes løpende driftslikvider anses å være tilstrekkelige. Det godkjennes likevel mulighet for opptak av kassakreditt i kommunens hovedbankforbindelse med øvre ramme på 20 mill. kr på de rammevilkår som fremgår av kommunestyrets vedtak av 25.5.1991, KST-sak 59/91.

7. Det delegeres til rådmannen å fordele utgifter og inntekter til den enkelte skole etter elevbasert tildelingsmodell.

8. Rådmannen gis fullmakt til å foreta tekniske justeringer mellom enhetenes budsjett og rammetilskuddet som følge av budsjettbehandlingen i Stortinget.

9. Foreløpige kommunale satser i henhold til forskrift om likeverdig behandling av ikke-kommunale barnehager:
 - 9.1. Kommunale satser for drift 2013 for ordinære ikke-kommunale barnehager fastsettes foreløpig til kr 173 776 for små barn og kr 84 168 for store barn. Satsene er inkludert 4 prosent administrasjonskostnader. Endelige satser fastsettes av administrasjonen etter rapportering av antall barn pr. 15.12.12.
 - 9.2. For familiebarnehager benyttes nasjonale satser.
 - 9.3. Vedtak om kapitaltilskudd for 2013 baseres på bruk av nasjonale satser for ordinære ikke-kommunale barnehager og for familiebarnehager.

10. Ordfører gis fullmakt til å foreta anskaffelser i henhold til «Plan for kommunal kriseledelse» for inntil 1 mill. kr dersom det inntreffer kriser som tilfredsstillende kriteriene i beredskapsplanen.

11. Holm barnehage.
 - 11.1. Rådmannen gis fullmakt til å gå i forhandlinger med Holm barnehage med sikte på avvikling av barnehagedriften fra 1.8.2013.
 - 11.2. Innspart beløp anslås til 1,2 mill. kr i 2013 og benyttes til styrking av arbeidet med barn og unge, herunder utekontakter, spesialpedagoger og øvrige tiltak for barn og unge. Rådmannen kommer tilbake til kommunestyret med konkrete forslag til bruk av midlene i løpet av 1.halvår 2013.

12. Kommunens ordning med seniortiltak evalueres som en del av kommunens arbeidsgiverpolitikk og sak legges frem for kommunestyret i løpet av 2013.

Kommunestyrets vedtak

Rådmannens innstilling med følgende tillegg og endringer:

Generelt

Vedtaket fattet i gjeldende budsjett og handlingsplan legges til grunn, og skal følges opp.

Endringer i driftsbudsjettet

Budsjettskjema 1A og 1B – driftsbudsjett er oppdatert, se eget regneark fra side 72.

1. Effektivisering

Det gjennomføres en generell kostnadsreduksjon på 1 prosent for alle enheter. Dette gjøres ved å foreta endringer i budsjett og handlingsplan uten at tjenestetilbudet blir redusert. Kostnadsreduksjonen skal derfor ikke ramme lærertetthet eller tas ved reduksjon i pleiefaktor eller hjemmetjenestene. Rådmannen bes legge fram en sak i administrasjons- og moderniseringsutvalget om hvordan kostnadsreduksjonene skal gjennomføres og rapportere månedlig til samme utvalg på gjennomføringen av effektiviseringstiltakene. Innsparingene kan eksempelvis gjennomføres gjennom tiltak slik som ansettelses- og stillingsstopp i administrative stillinger, bedre innkjøpsavtaler, redusert sykefravær gjennom aktiv tilrettelegging, mindre bruk av eksterne konsulenter og redusert bruk av overtid.

2. Norges Banks pengepolitiske rapport

Konsekvensene av å legge Norges Banks pengepolitiske rapport 3/12 til grunn innarbeides i budsjett og handlingsplan.

3. Midler til organisasjonsutvikling

Midler til organisasjonsutvikling innen administrative støtteenheter endres fra 2,5 mill kr til 1,4 mill kr. Politisk sekretariat skal styrkes innenfor rammen.

4. Overføring til kirken

Overføringen til Nittedal kirkelige fellesråd i (0,4 mill kr) for å muliggjøre maling av Nittedal kirke i 2013 øremerkes ikke dette formålet.

5. Lærertetthet

Lærertettheten skal opprettholdes på samme nivå som før den nye arbeidsavtalen, og det tilføres 2,86 mill kr årlig til dette. 24

6. PPT og logoped

PPT tilføres 0,5 mill kr årlig i handlingsplanperioden. Kostnader til logoped-bistand innarbeides i budsjett og handlingsplan med 0,3 mill kr årlig.

7. Lokal kjøkkendrift sykehjem

Lokal kjøkkendrift skal innføres ved sykehjemmene Døli og Skytta. Det tilføres 1 mill kr årlig for å finansiere dette.

8. Ernæring og matglede

Det skal etableres et prosjekt for ernæring og matglede, herunder for eldre - også hjemmeboende. Det opprettes en styringsgruppe for prosjektet med ordfører som styringsgruppens leder. Tiltaket finansieres innenfor rammen.

9. Barnevern og utekontakten

Barnevern tilføres 0,5 mill kr årlig i handlingsplanperioden. Utekontakten opprettholdes på nåværende nivå, og tilføres 1,15 mill kr for å kompensere for bortfalte STYRK-midler.

10. Kulturfestival og lokal kunst

Nittedal kommune skal ta initiativ til en kulturfestival som kan arrangeres årlig i samarbeid med frivillige organisasjoner og næringslivet. Som en del av arbeidet med å skape gode oppvekstvilkår for barn og unge skal kommunen arbeide for å fremme barnekulturen. Det skal planlegges hvordan Nittedal kommune skal markere 100 år siden Alf Prøysens fødsel i 2014. Det skal avsettes midler til reparasjon og anskaffelse av lokal kunst. Det tilføres 0,3 mill kr til disse formålene årlig.

11. Nittedal Eiendom KF

Det gjennomføres en generell kostnadsreduksjon i Nittedal Eiendom KF på 1 prosent basert på skjema 1B, kr 476.000. Kr 476.000 overføres til Nittedal kommune.

12. Folkevalgtes godtgjøring

Enhet for administrasjon tilføres kr .470.000,- til endrede satser for folkevalgtes godtgjøring.

Endringer i investeringsbudsjettet

1. Planfri kryssing av Svartkruttveien

Midler til planfri kryssing av Svartkruttveien tilføres med totalt 1,5 mill kr.

2. Kirke

Planlagt byggestart for kulturhus og kirke skal være innen utgangen av 2014.

Avsatte midler i investeringsbudsjettet for nytt kirkebygg legges inn med 1,0 mill kr i 2013, 0,5 mill kr i 2014 og 30 mill kr i 2015.

3. Kirkeby skole

Investeringsrammen for Kirkeby skole reduseres til 100 mill kr inntil kommunen har bedre oversikt over investeringens størrelse.

Verbalforslag

1. E-handel

Rådmannen bes beregne gevinstene ved innføring av e-handel og synliggjøre dette i budsjett og handlingsplan.

2. Midler til universell utforming

Dersom det ikke er behov for å benytte alle midlene som er avsatt til universell utforming, kan midlene omdisponeres til andre tiltak, f.eks tilgang til marka og prosjektering av trafikksikkerhetstiltak som gang- og sykkelveier. Rådmannen legger fram en sak dersom noen av disse midlene skal omdisponeres.

3. Kulturhus

Planlagt byggestart for kulturhus og kirke skal være innen utgangen av 2014. Finansiering av kulturhuset vil skje gjennom statlige bidrag, spillemidler, kommunale fondsmidler og låneopptak, samt investeringsbidrag fra næringslivet og kulturlivet. Rådmannen bes legge fram en sak for å avklare eierskap og finansieringsmodell for kulturhuset.

Kulturhuset skal ligge sentralt i nye Nittedal sentrum og samlokaliseres med bibliotek, kulturskole og evt kirke og andre offentlige funksjoner. Konferanse- og møtelokaler leies ut til offentlige og private formål. Rådmannen bes utrede om kulturhuset skal inneholde næringsarealer som leies ut for å sikre økonomien i bygget. Langsiktig stabilitet kan sikres gjennom leiekontrakter for offentlige tjenester samt for næringsvirksomhet. Det legges vekt på at både kulturhuset og kirken skal ha håndterbare drift- og vedlikeholdskostnader.

4. Kirken

Kirken på Rotnes skal ligge sentralt i forhold til kollektivtilbud i området, og kan samlokaliseres med andre offentlige og private funksjoner. Det må avklares i forbindelse med mulighetsstudiet om løsningen med tilstøtende bygg for kulturhus og kirke skal velges for å oppnå synergieffekter og besparelser for eksempel ved felles ventilasjon, tekniske rom, parkering etc. Det legges vekt på at både kulturhuset og kirken skal ha håndterbare drift- og vedlikeholdskostnader.

Rådmannen bes i 2013 ta initiativ til en gjennomgang av kirkens behov sett i lys av den planlagte investeringen i ny kirke sammen med Nittedal kirkelige fellesråd.

5. Digitale undervisningsmedier

I forbindelse med oppfølging av vedtak om kunnskap i skolen, må bruken av digitale undervisningsmedier i skolen kvalitetssikres og videreutvikles.

6. Ide og behovsvurdering - sykehjemsplasser

Det skal legges til rette for en meningsfylt alderdom og et verdig omsorgstilbud. Det vises til vedtak i sak 26/12 Ide og behovsvurdering – sykehjem hvor vi imøteser en sak som omhandler helse og omsorgstjenestene, herunder en forpliktende plan for å sikre tilstrekkelig antall sykehjemsplasser.

7. Inn på tunet

Rådmannen bes legge fram en sak med det formål å etablere forutsigbare avtaler for «Inn på tunet».

8. Familieterapeuter

Rådmannen bes legge fram en sak om hvordan ordningen med familieterapeuter skal organiseres. 26

9. Forebyggende arbeid barn og unge

Det forebyggende arbeidet må styrkes slik at Nittedal kommune på kortere og lengre sikt kan jobbe for å ivareta barn og unge, samt komme tidlig på banen med barn i risikozonen. Det gode arbeidet i barn og unges kommunestyre (BUK) skal videreføres, herunder aktiviteter slik som Move-it, Be safe og Free Friday.

10. Holm barnehage

Holm barnehage opprettholdes til sommeren 2014, viser til tidligere vedtak om å forlenge leieavtalen til dette tidspunkt.

11. Eiendomsutvikling

Nittedal Eiendom KF skal styrke arbeidet innen eiendomsutvikling. Rådmannen gis fullmakt, i samarbeid med Nittedal Eiendom KF, til å framforhandle avtaler om nødvendig erverv og/eller avhending av eiendom for å kunne realisere sentrumsplanen. Avtalene skal endelig godkjennes av kommunestyret.

Rådmannen har ordet

Budsjettet for 2013 er stramt. Nittedals befolkning vokser og det er press på alle områder.

De statlige reformene er ikke fullfinansiert. KS konstaterer for eksempel at barnehagereformen var underfinansiert med 2 mrd. kr på landsbasis. Når reformen er underfinansiert, må kommunen bruke mer til å dekke utgifter til barnehager. Siden vi har en ung befolkning og herav mange barn, øker kommunens utgifter til barnehager kraftig også i 2013.

Samhandlingsreformen med større kommunalt ansvar fører til at vi må tenke nytt. Dette er bra. Samtidig fører reformen til økte kostnader for kommunen. Når det er sagt, konstaterer rådmannen at det forebyggende arbeidet er vellykket, og at vi hittil har lyktes i å møte utfordringene i samhandlingsreformen på en god måte.

Nittedal kommune har en stor gruppe unge funksjonshemmede som nå skal ut i egen bolig. Vi etablerer to borettslag, og mange arbeidsplasser for å ivareta disse unge. Det er klart at dette koster, men gleden over egen bolig og et godt liv med jobb hos de unge er med på å skape stor glede også i kommuneadministrasjonen. Her har vi funnet frem til løsninger som alle er fornøyd med!

På tross av at budsjettet er svært stramt, understreker rådmannen at vi leverer gode tjenester i Nittedal kommune. Det gode tjenestenivået videreføres også i budsjettet for 2013.

Rådmannen er stolt av sin administrasjon. Uten dyktige medarbeidere kan vi ikke oppnå resultater. Nittedal kommunes medarbeidere er engasjerte, kompetente og motiverte i jobben.

Handlingsplanen legges frem etter en ny mal. Det har skjedd betydelig utvikling i Nittedal kommune i 2012, med bakgrunn i medarbeiderundersøkelsen, og i rapporten basert på denne. Administrasjonen er frempå. Det er «Ny Giv» også i kommuneadministrasjonen! Dette er første utgave og vi ser frem til tilbakemeldinger og til felles fokus på de 8 hovedområdene!

Plansystemet

Kommunen har følgende styringsdokumenter:

- Kommuneplanen
- Temaplaner
- Handlingsplanen
- Virksomhetsplaner

For å forenkle fremstillingen av innholdet i styringsdokumentene, er alle kommunens oppgaver organisert under 8 strategiske styringsmål som gjelder for hele kommunen.

Figuren nedenfor viser en enkel fremstilling av relasjonen mellom de 8 strategiske styringsmålene og de styrende dokumentene: kommuneplan, temaplaner, handlingsplan og virksomhetsplaner.

Strategiske styringsmål:

De strategiske styringsmålene har alle sin begrunnelse i fremfor alt kommuneplanen og i noe grad i temaplanene og/eller handlingsplanen. De oppsummerer det som er de strategisk viktigste styringsindikatorer for kommunen.

Hensikten med etableringen av 8 strategiske styringsmål er todelt:

- På den ene siden er det ønskelig å tydeliggjøre for alle innbyggere og ansatte i kommunen hva som er kommunens viktigste mål.
- Videre er det ønskelig å konsentrere oppmerksomheten til den strategiske ledelsen (administrativt og politisk) mot å følge utviklingen i måloppnåelsen på de strategiske styringsmålene. Kritiske avvik i resultatoppnåelsen på de 8 målene bør følges opp med rask justering av kurs.

Kommuneplan:

Kommuneplanens samfunnsdel kan sies å gi en utdypende begrunnelse for og beskrivelse av innholdet i de strategiske styringsmålene. For enkelhets skyld brukes kun betegnelsen kommuneplan selv om det i denne sammenheng først og fremst dreier seg om samfunnsdelen og ikke arealdelen.

Temaplaner:

Der det er nødvendig for å drøfte valg av strategi og ambisjonsnivå, utarbeider kommunen egne temaplaner. Disse skal bygge på føringer gitt i kommuneplanen og bør normalt sett ha en strategisk del og en handlingsdel.

Den strategiske delen i temaplanene bør ha et minst like langt perspektiv som gjeldende kommuneplan og det bør ikke være nødvendig å revidere denne delen mer enn en gang i hver kommunestyreperiode. Handlingsdelen bør ha et perspektiv som er like langt som handlingsplanen, det vil si 4 år, og det vil trolig være formålstjenlig å revidere handlingsdelen mer enn en gang i være kommunestyreperiode. Relevante temaplaner er listet opp under hvert av de strategiske styringsmålene.

Handlingsplan:

I handlingsplanen skal de strategiske styringsmålene og øvrige kommune- og temaplanmål følges opp med konkrete handlingsmål og tiltak. Disse må stå i forhold til budsjettforslag og de ressursene kommunen har til rådighet. Handlingsplanen skal ha et 4-årsperspektiv og bør vise tidfestede mål for alle årene i handlingsperioden.

Virksomhetsplaner:

Virksomhetsplanene skal bygge på vedtatte mål og tiltak i handlingsplanen og vise hvilke mål den enkelte virksomhet skal styre mot. Virksomhetsplanene er praktiske styringsverktøy for den enkelte virksomhet i det daglige arbeidet og skal ikke vedtas i et politisk organ. De bør imidlertid legges ut på virksomhetens hjemmeside til informasjon for virksomhetens brukere, deres pårørende og kommunens øvrige innbyggere.

Mål og sektorer

De 8 strategiske målene er:

Kommunens leveranser til innbyggerne:

Tilsvarende det som tidligere ble kalt fokusområdene BRUKERE og SAMFUNN

- **Gode tjenester**

Er blant annet basert på kommuneplanmålene for temaet oppvekst og utdanning og temaet eldre:

- Oppvekstarenaer hvor barn og unge, uansett forutsetninger, utvikler seg til trygge, selvstendige, reflekterte, kunnskapsrike, kreative og sosiale individer.
- Aktive eldre, så lenge som mulig, og trygghet for riktig hjelp når det trengs.

- **God folkehelse**

Er basert på kommuneplanmålet for tema folkehelse:

- Helse og levevilkår på nivå med det beste i Akershus og med de minste sosiale helseforskjellene.

- **Rent miljø**

Er basert på kommuneplanmålet for temaet miljøutfordringer:

- En kommune som jobber systematisk med miljøutfordringene.

- **Stolt Nittedalsidentitet**

Er basert på kommuneplanmålene for temaene identitet og tilhørighet, sentrumsutvikling og næringsutvikling:

- Det skal arbeides for å styrke kommunens identitet og innbyggernes tilhørighet.
- Sentrumsutviklingen skal stå i fokus i de kommende kommuneplanperiodene, først på Mo/Rotnes, men etter hvert også på Hagan og Åneby. I planarbeidet vektlegges estetikk og byggeskikk som bidrar til å skape tilhørighet og identitet, derfor vil kulturhuset få en sentral plass.
- Forholdene skal legges til rette for at det utvikles en robust og fremtidsrettet næringsstruktur og at det skapes nye, flere, mer varierte og kunnskapsorienterte arbeidsplasser i kommunen.

- **Levende lokaldemokrati**

Er basert på kommuneplanmålet for temaet innbyggerorientering og lokaldemokrati:

- En serviceorientert kommune som inviterer til medvirkning og samarbeid. Det representative demokratiet har et klart styringsansvar.

Nødvendige bærebjelker for å levere:

Tilsvarende det som tidligere ble kalt fokusområdene ØKONOMI og MEDARBEIDERE

- **Gode prosesser**

Er basert på kommuneplanmålet for temaet innbyggerorientering og lokaldemokrati:

- En serviceorientert kommune som inviterer til medvirkning og samarbeid.

- **Kompetente og motiverte medarbeidere**

Er basert på kommuneplanmålet for temaet innbyggerorientering og lokaldemokrati:

- En serviceorientert kommune som inviterer til medvirkning og samarbeid.

- **Sunn økonomi**

Er basert på kommuneplanmålet for temaet økonomi:

- God balanse i kommuneøkonomien.

Sektorgruppering av enhetene

Den politiske komite- og utvalgsstrukturen og rådmannens sektor- og støtteenhetsinndeling følger hverandre langt på veg og viser den politiske og administrative rolle og ansvarsfordelingen. I denne handlingsplanen er enhetene gruppert i tråd med dette:

Oppvekst og utdanningssektor

- Enhet for barnehager og forebyggende tjenester
- Enhet for kultur
- Enhet for PPT
- Enhet for barnevern
- Nittedals 10 grunnskoler

Helse og omsorgssektor

- Enhet for tildeling
- Enhet for helse
- Enhet for funksjonshemmede
- Enhet for institusjon
- Enhet for hjemmetjenester, forebygging og rehabilitering
- NAV – kommunale oppgaver

Miljø- og samfunnsutviklingssektor

- Enhet for tekniske tjenester
- Enhet for utvikling

Administrative støtteenheter

- Enhet for administrasjon
- Enhet for økonomi
- Enhet for IKT

Kapittelinnndelingen i handlingsplanen:

Kapittel og underkapittelinnndelingen i handlingsplanen følger illustrasjonen nedenfor. Det vil si hvert av de strategiske styringsmålene har fått hvert sitt hovedkapittel, mens sektorenes utfordringer og tiltak er gruppert under hvert hovedkapittel/strategiske mål.

Strategiske styringsmål: / Sektorer:	Leveranser til innbyggerne					Organisasjon og administrasjon		
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Gode tjenester	God folkehelse	Rent miljø	Stolt Nittedals identitet	Levende lokal-demokrati	Gode prosesser	Kompetente og motiverte medarbeidere	Sunn økonomi
Oppvekst og utdanning								
Helse og omsorg								
Miljø og samfunn								

Innledning

Nittedal kommune leverer tjenester innenfor en rekke områder. Det er lovkrav til mange av tjenestene som leveres, og disse skal oppfylles. I tillegg ytes tjenester som ikke er lovpålagt, men som likevel skal oppfylle krav til kvalitet, forsvarlighet etc.

Tjenestene skal leveres med brukernes ønsker og behov i sentrum. Samtidig er det viktig at kommunen bidrar til en forventningsavklaring slik at det er et samsvar mellom hva brukere har rett og krav på, hvilke ønsker brukerne har, og hvilke ressurser som er tilgjengelig. I noen tilfeller vil det være en motsetning mellom hva brukere ønsker og det som loven krever av kommunen som tjenesteleverandør.

Hva sier kommuneplanen?

Kommuneplanens samfunnsdel har i dag to hovedmål som er særlig tjenesterettet.

- Under temaet oppvekst har kommuneplanen følgende hovedmål: «Oppvekstarenaer hvor barn og unge, uansett forutsetninger, utvikler seg til trygge, selvstendige, reflekterte, kunnskapsrike, kreative og sosiale individer.»
- Og under temaet eldre er hovedmålet: «Aktive eldre, så lenge som mulig, og trygghet for riktig hjelp når det trengs.»

Dette er målsettinger som er dekket av målet Gode tjenester, men samtidig favner målsettinga om Gode tjenester bredere. En stor andel av tjenestene som kommunen produserer, har brukere som ikke faller under noen av temaene eldre og oppvekst, og samtidig er det mange tjenester som har kommunens befolkning som helhet som målgruppe.

Hvordan måler vi kvaliteten på tjenestene?

Nittedal kommune ett felles hovedmål for alle tjenestene som leveres:

Nittedals innbyggere skal føle seg trygge på at de får de tjenestene de trenger, når de trenger dem, og at de er av god kvalitet

Det gjøres et kontinuerlig arbeid for å måle og utvikle kvaliteten på tjenestene. Dette gjøres blant annet ved å utvikle ulike indikatorer for måloppnåelse. Noen indikatorer vil gjelde bare for én sektor eller én tjeneste. Dette vil komme fram i underkapitlene nedenfor.

Nedenfor følger et underkapittel for hver av sektorene hvor blant annet deres utfordringer, satsinger og målsettinger omtales.

Oppvekst- og utdanningssektoren

Sektoren består av følgende enheter:

- Enhet for barnehager og forebyggende tjenester
- Enhet for kultur
- Enhet for PPT
- Enhet for barnevern
- 7 barneskoler
- 3 ungdomsskoler
- Voksenopplæring

Sektorens enheter har til sammen ansvaret for alle kommunens tjenester rettet mot barn og unge.

Status og utfordringer

Nittedal kommune er en barnerik kommune i vekst. Samlet behov for tjenester rettet mot barn og unge øker som en følge av dette. Utfordringene er å sikre tilstrekkelig kapasitet i alle tjenestene til å dekke behovet, og at de tjenestene som gis er av god kvalitet.

Befolkningsveksten vil kreve utbygging og vedlikehold av bygningsmasse i barnehage- og skolesektoren. Kommunen har skolekapasitetsutfordringer i Rotnesområdet i 2013 og fram til Sørli skole er ferdig utbygget.

Nittedal har en lærertetthet som er lavere enn landsgjennomsnittet. Dette gjelder særlig ungdomsskolene. I 2012 har KS inngått en arbeidstidsavtale med utdanningsforbundet sentralt som binder mindre av lærernes tid til skolen som arbeidsplass enn de lokale avtalene skoler i Nittedal tidligere har hatt. Konsekvensen av denne avtalen er derfor større for Nittedal enn mange andre steder. Konsekvensen av arbeidstidsavtalen er beregnet til å være en reduksjon på 5 lærerstillinger fordelt på de 10 skolene.

Når lærertettheten går ned, er skolenes største utfordring å gi god nok tilpasset opplæring slik at antallet vedtak om spesialundervisning ikke blir høyt. Dersom spesialundervisningen øker, vil en større del av skolenes ressurser gå til å følge opp lovpålagte vedtak og vi kan få en ytterligere nedgang i ressurser til bruk i den ordinære opplæringen.

Mindre ressurser til tilpasset opplæring i form av lavere lærertetthet, kan gå ut over kommunens satsing på tidlig innsats for barn og unge som igjen kan føre til en ytterligere økning av vedtak om spesialundervisning.

En økning i henvisninger til PPT for spesialundervisning legger også et ytterligere press på PPT, som allerede har vanskeligheter med å overholde de veiledende tidsfristene for utredninger. PPT har heller ikke ressurser til å følge opp Kommunestyrets vedtak om å følge opp barn som venter på logopedbehandling som tidligere var betalt av HELFO.

Utfordringen framover for barnehagesektoren er å opprettholde dekningsgraden i takt med befolkningsutviklingen. Prognosene viser behov for opp mot 100 nye plasser de kommende 4 årene.

I tillegg er satsen for tilskudd til de private barnehagene økt fra 92 prosent i 2012 til 94 prosent i 2013. Til sammen gir dette et betydelig press på kommunens budsjett.

Budsjettet gir ikke rom for å øke ressursene til spesialpedagoger i barnehagene for å ivareta barn som får vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehagene. Her er kapasiteten sprengt per i dag og konsekvensen kan bli at noen vil stå uten tilbud på tross av at utredning er gjennomført og vedtak fattet.

Med økt befolkningsvekst vil det også bli flere barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Arbeidet med å se på dagens tilbud og vurdere framtidige behov er igangsatt og vil bli fulgt videre opp i 2013.

Befolkningsveksten medfører et behov for økt kapasitet i PPT, barnevern og i de forebyggende tjenestene som helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Samhandlingsreformen medfører blant annet at det vil kreves et tilbud om behandling av lettere psykiske vansker. Nittedal kommune vil møte utfordringen med å styrke tjenestetilbudet vi har og sørge for god samhandling mellom disse, framfor å etablere nye tjenestetilbud

Både innenfor barnehage- og skolesektoren er det en utfordring å få tak i arbeidskraft med godkjent utdanning. I barnehagene har vi et stort antall dispensasjoner fra utdanningskravet, og skolene må jevnlig ansette folk uten fullført lærerutdanning eller uten ønsket fagsammensetning.

Nittedal kommune har en større andel elever som dropper ut av videregående skole enn både Akershus og landet for øvrig. I den sammenheng er det avgjørende at barn og unge i Nittedals barne- og ungdomsskoler oppnår tilstrekkelige leseferdigheter til å kunne gjennomføre videregående. I tillegg må barne- og ungdomsskolene følge opp fravær fra skolen slik at eleven får med seg gode vaner og en motivasjon til å fullføre 12 års skolegang. Nittedal ser ut til å gjøre det bra med hensyn til leseferdigheter, og det er ikke noen grunn til å tro at vi ligger dårligere an enn andre når det gjelder fravær. Det er viktig å ha fokus på både leseferdighet og fravær. Dette vil bidra til at alle som har potensial til det, får de beste forutsetningene for å kunne gjennomføre videregående.

Undersøkelser, skolenes erfaringer, samt henvisninger til PPT og bekymringsmeldinger til barnevern, tyder på at flere barn og unge i Nittedal sliter psykisk og sosialt. Antall saker om familievold har også økt de siste årene. Nittedal kommune har i 2012 behandlet Handlingsplan mot vold i nære relasjoner, og noe av økningen i antall saker om familievold kan skyldes økt fokus på temaet.

Befolkningsveksten gir også kommunen store utfordringer innen idrett og kultur. Kulturskolen har lange ventelister på enkelte tilbud og det er dessuten en utfordring at kulturskolens ulike tilbud har ulike satser. Dette har sammenheng med at nyere tilbud som for eksempel sang, er blitt etablert som 100 prosent selvfinansierte tilbud.

Regjeringen har i statsbudsjettet gitt alle barn én gratis kulturskoletime pr uke. Det vil kreve en gjennomgang og et tett samarbeid mellom enhet for kultur/kulturskolen og skolesektoren for å legge til rette for et godt tilbud. Det skal også i 2013 legges frem et forslag for å vitalisere SFO-tilbudet i skolene jamfør verbalvedtak i handlingsplanen for 2012. Disse to sakene vil måtte ses i sammenheng.

Flere innbyggere fører også til økt press på idrettsanleggene i kommunen.

To av fem stillinger i Utekontakten har i de siste to årene blitt finansiert av statlige såkalte STYRK-midler. Dette tilskuddet faller bort i 2013. Kommunen arbeider med å finne ny ekstern finansiering til å opprettholde minimum én av de to stillingene. Det kan innebære at utekontaktens arbeidsoppgaver må endres noe. Verbalvedtak i forbindelse med rammesaken 2013, pkt. 9, vedrørende utekontakten, kan ikke følges opp.

I tillegg vil man på grunn av befolkningsutviklingen måtte regne med økte administrative oppgaver (planlegging, vurdering av skole- og barnehagekapasitet, vurdering av ulike tilbud etc) for hele sektoren i årene som kommer.

Relevante temaplaner

Nedenfor er viktige temaplaner som finnes innenfor sektoren og som legger føringer for arbeidet i 2013 og den kommende fireårsperioden.

- **Vi bryr oss**
- **Rød tråd for Nittedalskolene**
- **Skolebehovsplanen**
- **Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep i nære relasjoner for barn og unge**
- **Strategi for barnehageområdet**
- **Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet**

Hva skal oppvekst- og utdanningssektoren gjøre?

Utfordringene som er beskrevet gjør at det må gjøres mange prioriteringer i sektoren i 2013 og i årene fremover. I 2013 skal følgende tiltak og satsinger prioriteres:

- Bedre leseferdigheter/tilpasset opplæring
 - Leseferdigheter er grunnleggende for å lykkes i skolen. For å sikre gode ferdigheter og motvirke skjevutvikling og frafall, vil skolene så langt det er mulig tilby lesekurs.
 - Gjennomføre og forankre Rød tråd-arbeidet med tilpasset opplæring.
- Utrede familiens hus
 - Nittedal kommune skal i 2013 utrede muligheten for et familiens hus der ulike tjenester samles under samme tak. Mulighet for åpen barnehage vil være del av utredningen der tilbud til innvandrerfamilier vil bli vurdert spesielt.
- Utrede foreldreskolen
 - Foreldre er vår viktigste samarbeidspartnere i å skape gode og trygge oppvekstvilkår. Vi ønsker å gjennomgå alle kommunens kontaktpunkter med foreldre fra første møte på helsestasjonen til overgangen til videregående skole. Dette for å sikre at det er sammenheng mellom den informasjon som gis, og at alle områder vi mener er vesentlige er dekket. Dette ønsker vi skal være et tilbud til både til foreldre generelt og til foreldre med spesielle utfordringer.
- Ferdigstille utredning om skole- og barnehagekapasitet for barn med nedsatt funksjonsevne

- Som et ledd i oppfølgingen av skolebehovsplanen fremkom det at vi trengte en grundigere gjennomgang av vår kapasitet når det gjelder barn med nedsatt funksjonsevne. Utredningen som ble startet i 2012, er i sin slutfase. Den vil ende med noen anbefalinger til organisering av vår kapasitet og rutiner for å tildele slik plass.
- Ferdigstille utredning om IKT i skolen
 - Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skriver en utredning av behov for IKT-redskaper og IKT-kompetanse i skolen. Utredningen tar utgangspunkt i kravene til elevenes læring og i behovene i fremtidens skole. Utredningen vil bli ferdigstilt i 2013.

I tillegg er det slik at barn og unge som sliter, ofte har sammensatte problemer. For å møte disse barna og deres foresattes behov, kreves godt tverrfaglig samarbeid mellom skole/barnehage, helsestasjon, skolehelsetjeneste, PPT og barnevern både på systemnivå og mellom de enkelte medarbeidere i hvert enkelt tilfelle.

Målsettingene for oppvekst- og utdanningssektoren:

Hovedmål: Nittedal Kommune skal tilby oppvekstarenaer der barn og unge uansett forutsetninger, utvikler seg til trygge, selvstendige, reflekterte, dannede, medvirkende, kunnskapsrike, kreative og sosiale individer.

Tjenestene i sektoren har felles mål om at

- barn og unge skal ha gode opplevelser med tjenestene
- at de blir tatt på alvor og møtt med respekt
- tjenestene skal bidra til å utvikle dagens barn og unge til å bli «gode borgere»

Oppvekst- og utdanningssektoren skal tilby tjenester av høy kvalitet til alle barn og unge i Nittedal. Det stadig økende antall barn og unge gjør at alle tjenestene i sektoren hele tiden er under press for å holde et høyt kvalitetsnivå. Samtidig er det avgjørende at sektoren prioriterer å jobbe forebyggende med utfordringer som barn og unge har, og at vi har ressurser til å gripe tidlig inn når det oppstår problemer.

Hvilke målsettinger har vi for skolen?

Innenfor skoleområdet er det mye tilgjengelige, standardiserte data som er samlet inn over tid, og som er egnet til å styre og planlegge etter. Disse dataene samles gjennom nasjonale prøver og den årlige elevundersøkelsen. Nittedal kommune har kategorisert disse undersøkelsene i to, «trivsel i skolen» og «læringsresultater i skolen». Nedenfor er resultatene i 2012 og målsettingene som er satt for 2013.

Trivsel på skolen (elevundersøkelsen)

Indikator	Trinn	Resultat 2012	Målsetting 2013
Trivsel med lærerne	7. trinn	4,1	4,2
	10. trinn	3,7	4,0
Opplevd mestring	7. trinn	3,9	4,0
	10. trinn	3,8	4,0
Faglige utfordringer	10. trinn	4,2	4,2
Faglig veiledning	7. trinn	3,3	3,5
	10. trinn	3,2	3,3
Mobbing i skolen	7. trinn	1,4	1,0
	10. trinn	1,3	1,0

Resultatene måles på en skala 1-5 hvor 5 er best, bortsett fra mobbing hvor lavere karakter viser lavere forekomst.

Læringsresultater i skolen (nasjonale prøver og eksamen)

Indikator	Trinn	Resultat 2012	Målsetting 2013
Leseferdigheter	5. trinn	2,1/75,9 prosent over mestringsnivå 1	2,2/78prosent
	9. trinn	2,1/80,6 prosent over mestringsnivå 2	3,7/83prosent
Regneferdigheter	5. trinn	2,0	2,2
	9. trinn	3,3	3,6
Resultat skriftlig eksamen	Norsk hovedmål	3,4	3,5
	Engelsk	4,0	4,0
	Matematikk	3,3	3,3

For leseferdigheter og regneferdigheter er det tre mestringsnivåer på 5. trinn og fem mestringsnivåer på 9. trinn. I tillegg til å måle snittet på leseferdigheter er det viktig at flest mulig er over nivå 1 på 5. trinn, og over nivå 2 i 9. trinn. Å være på nivå 1 i 5. trinn indikerer at man egentlig ikke kan lese. Å være på nivå 2 i lesing på 9. trinn er å være på et nivå hvor man etter all sannsynlighet ikke vil klare overgangen til videregående skole.

I tillegg har Nittedal som målsetting i 2013 å begynne med registrering av fravær i grunnskolen for å kunne følge utviklingen i årene som kommer.

Trivselsindikatorer måles i elevundersøkelsen, mens læringsresultatene måles i de nasjonale prøvene og ved eksamen. De senere årene har Nittedal hatt for det meste gode resultater innenfor begge disse områdene, men for mobbing har det tidligere vært resultater som har vært dårligere enn landsgjennomsnittet. Denne utfordringen, og de tiltak som er iverksatt, er mer omtalt under målet om God folkehelse.

Hvilke andre målsettinger er det for sektoren?

Andre tjenester i sektoren har mindre tilgjengelige data å styre og planlegge etter enn skolene. Det er likevel indikatorer som gir en god pekepinn på status og utvikling innenfor disse tjenestene.

Barnevernstjenesten

Barnevernstjenesten spiller en viktig rolle for at Nittedal kommune skal nå flere av sine viktigste målsettinger. De viktigste målsettinger og tiltak for tjenesten i 2013 og i årene som kommer er blant annet:

- Tjenesten skal overholde lovpålagte frister
- Tjenesten skal implementere Kvello, som er en ny metode i arbeidet

- Ha et tilgjengelig og kompetent tiltaksapparat
- Beholde og øke kompetansen i barneverntjenesten
- Alle barn i barneverntjenesten skal ha individuell tiltaksplan
- I alle undersøkelsene i barneverntjenesten skal det tilbys Familieråd. Hvis ikke det skjer skal det begrunnes skriftlig.

I tillegg skal barnevernstjenesten rapportere på antall saker som sendes til fylkesnemnda og utfallet av disse sakene. Barnevernssaker er ofte omstridt, og blir derfor tatt opp i Fylkesnemnda. Hvis barnevernet får medhold, er det et godt tegn for lovanvendelsen i tjenesten.

Enhet for kultur

Nittedal skal være den grønne kulturbygda. Bygging av nytt kulturhus vil være det viktigste og største tiltaket for sektoren de kommende årene. Det vises til kapittelet Stolt nittedalsidentitet for mer om dette.

Nittedal kommune er trukket fram som en foregangskommune av andre når det gjelder samarbeid med og involvering av frivillig sektor. Kommunen ønsker å ha som en visjon å være **best i landet på samarbeid med frivillige organisasjoner**. Kommunen er i ferd med å inngå avtaler med friluftsrådet, idrettsrådet og en rekke frivillige organisasjoner.

Tiltak og satsingsområder

Det foregår hele tiden en lang rekke utviklingstiltak i hele Oppvekst- og utdanningssektoren, noen av tiltakene får vi til innen for den eksisterende rammen, og de viktigste er listet opp under.

Tiltak:

Tiltak som er mulige innenfor rammen slik den forelå i rammesaken i juni 2013:

- Fortsette oppfølgingen av skolebehovsplanen med konkrete forslag til tiltak
- Ferdiggjøre utredning om skole- og barnehagekapasitet for barn med nedsatt funksjonsevne
- Fortsatt satsing på Rød Tråd i Nittedalskolen
- Videreføring av Vi Bryr Oss – arbeidet
- Videreføring av satsingen på «Det er mitt valg»
- Videreføring av familieteamet
- Ferdiggjøre utredning om IKT i skolen
- Utrede familiens hus
- Utrede Foreldreskolen
- Gjennomgang av PPT og Forebyggende tjenester
- Videreutvikle barneverntjenesten ved å ta i bruk de nye arbeidsmetodene i «Kvello»
- Fortsette gjennomføringen av veilederen mot alvorlig skolefravær
- Fortsette gjennomføringen av retningslinjer for samarbeid mellom skole og skolehelsetjenesten

Rådmannen foreslår dessuten å tilføre sektoren ekstra midler. Dermed kan også følgende tiltak gjennomføres:

- Økning av skolekapasiteten i Rotnesområdet ved utvidelse av Sørli skole
- Utvidelse av barnehagekapasiteten og økning av satsen for likebehandling fra 92prosent til 94prosent
- Oppfølging av statlig satsing på ungdomsskoletrinnet med Ny Giv og valgfag
- Oppfølging av statlig satsing på Kulturskoletilbud i 1-4 trinn i skole/SFO
- Styrking av de forebyggende tjenester; helsestasjonen, skolehelsetjenesten og ergo/fysio-tjenesten for barn

To av fem stillinger i Utekontakten har i de siste to årene blitt finansiert av statlige styrkemidler som faller bort i 2013. Kommunen arbeider med å finne ny ekstern finansiering til å opprettholde minimum en av de to stillingene. Det kan innebære at utekontaktens arbeidsoppgaver må endres noe.

Tallene framkommer under økonomikapitlet.

Helse- og omsorgssektoren

Helse- og omsorgssektorens tjenester er omfattende og utgjør en betydelig del av kommunens ressurser.

Helse- og omsorgssektoren består av følgende enheter:

- Enhet for tildeling
- Enhet for helse
- Enhet for funksjonshemmede
- Enhet for institusjon
- Enhet for hjemmetjenester, forebygging og rehabilitering
- NAV – kommunale oppgaver

I 2012 har sektoren gjennom en omorganisering av stillinger i tillegg etablert et utviklingsteam i stab til kommunalsjef. Hovedområder for teamet er samhandlingsreformen, strategisk kompetanseheving, folkehelsearbeid rettet mot befolkningen over 67 år, IKT og velferdsteknologi, samt generell utrednings- og prosjektledelse for sektoren.

Enhetene leverer et bredt spekter av tjenester til ulike grupper av innbyggere i alle aldre.

Status og utfordringer

Utfordringene i helse- og omsorgssektoren er i ulike stortingsmeldinger i hovedtrekk beskrevet som:

Nye brukergrupper

Sterk vekst i yngre brukere med nedsatt funksjonsevne og et større spekter av helsemessige og sosiale problemer.

Aldring

Behovsvekst som følge av et økende antall eldre krever etter hvert utbygging av kapasitet og økt kompetanse på aldring, med spesielt fokus på demens og sammensatte lidelser.

Knapphet på omsorgsytere

Som følge av endringer i alderssammensetningen i befolkningen, skjer det ingen vesentlig økning i tilgangen på arbeidskraft og potensielle frivillige omsorgsytere. Dette forutsetter en lokalt forankret omsorgstjeneste i et tettere samspill med familie, frivillige og lokalsamfunn.

Medisinsk oppfølging

Det er behov for en bedre medisinsk og tverrfaglig oppfølging av omsorgstjenestens hjemmetjenestemottakere og beboere i sykehjem og omsorgsboliger. Dette gjelder spesielt mennesker med kroniske og sammensatte lidelser, demens, psykiske problemer og andre med behov for koordinerte tjenestetilbud fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Aktiv omsorg

De fleste undersøkelser peker på dagligliv, måltider, aktivitet, sosiale og kulturelle forhold som de største svakhetene med dagens omsorgstilbud

Fokus på demens

Demens er den lidelsen som fører til flest år med alvorlig funksjonstap på slutten av livet og krever mest ressurser av den kommunale omsorgstjenesten.

Psykisk helse

Hovedutfordringen er hvordan de kommunale tjenester skal kunne gi optimale tilbud til mennesker med psykiske lidelser og hvordan disse tjenestene skal samhandle med andre instanser for å oppnå dette målet. Den største utfordringen er at psykisk helsearbeid må tilpasses den tiden man lever i. En helsepolitisk tilnærming må holdes opp mot endringstendenser og nye tilpasninger i det moderne samfunn. Det er et kjennetegn ved det moderne samfunn at mennesker i stadig sterkere grad rammes av sammensatte lidelser som både kan omfatte rusmiddelmisbruk, fattigdom, psykiske lidelser og store sosiale og individuelle integreringsvanskeligheter på en og samme tid.

Statens strategier for å møte utfordringene overfor er skissert i samhandlingsreformen og har til hensikt å:

- Forebygge mer
- Behandle tidligere
- Samhandle bedre
- Tjenestene skal leveres nærmere der folk bor, og oppgaver er overført fra spesialisthelsetjenesten til kommunene.

Samhandlingsreformen er beskrevet som en retningsreform. I 2012 har fokuset vært somatikk, men målet er at strategiene skal tas i bruk innenfor hele sektorens bredde.

Det er understreket at samhandlingsreformens mål skal etterleves også på rusfeltet.

NAV

Den andre store reformen innenfor sektoren er NAV-reformen. Selv om organisasjonen NAV etter hvert har falt på plass, vil det ta tid før de forventede effektene vises.

1. Et velfungerende arbeidsmarked med høy yrkesdeltakelse
2. Et inkluderende samfunn som sikrer alle muligheter til deltakelse
3. Sikre økonomisk trygghet for den enkelte
4. Bekjempe fattigdom og utjevne økonomiske og sosiale forskjeller
5. En helhetlig, effektiv og brukerorientert arbeids- og velferdsforvaltning

NAV-kontoret skal bidra til å forebygge sosiale problemer og hindre at personer havner i vanskelige livssituasjoner. Tidlig innsats er vesentlig for å forebygge sosiale problemer. Dette gjelder særlig overfor barn og unge som vokser opp i vanskeligstilte familier, og hvor det er viktig å hindre at oppvekstsituasjonen fører til ytterligere og vedvarende stigmatisering. For å få til gode tiltak, er det viktig at NAV-kontoret har et godt samarbeid med andre offentlige instanser, privat sektor og frivillige organisasjoner.

Status og utfordringer i Nittedal

Nittedal skiller seg noe ut i fra mange andre kommuner ved at befolkningen over 80 år er relativt liten. Fram mot 2020 vil denne aldergruppen dobles, og det er derfor nødvendig å prioritere planlegging av det framtidige tilbudet til eldre i 2013, jfr. vedtatt planstrategi.

Kommunen har valgt å satse på de lavere trinnene i omsorgstrappa. Det medfører blant annet at dagens sykehjemsbeboere har et dårligere funksjonsnivå enn tidligere, og at en kan forvente at den utviklingen fortsetter. Det har betydning for bemanningen på sykehjemmene, både i antall hender og type kompetanse. Det er derfor nødvendig å øke ressursene til demenssenteret på Skytta med ett årsverk i 2013.

Samhandlingsreformen startet opp i 2012. Kommunen var godt forberedt, og rådmannen mener tiltakene har en riktig innretning og må videreføres. En utfordring i 2013 vil være å få vedtatt og etablert tiltakene som planlegges interkommunalt på nedre Romerike. Dette gjelder samhandlingskontor, øyeblikkelig hjelp-tilbud, tilbud innen forebygging og rehabilitering og rus/psykiatri. En av hensiktene med reformen er å gi kommunen større ansvar for tilbud før og etter sykehusbehandling. Tjenestebehovet hos flere pasienter som skrives ut av sykehus er større enn tidligere. Det har medført økt press på det kommunale tjenesteapparatet. Rådmannen har ikke kunnet prioritere økte ressurser til sykehjem eller hjemmetjenester i dette budsjettet utover ett årsverk til demenssenteret på Skytta, men vil følge utviklingen nøye. Budsjettet for 2013 er økt med kjente kostnader knyttet til medfinansiering av medisinske sykehusinnleggelse, og med kostnader knyttet til et felles samhandlingskontor på nedre Romerike.

Økt fokus på forebygging og tidlig innsats betyr at hjemmetjenestene må jobbe annerledes. Det krever både ny kompetanse og holdningsendring blant ansatte som fra å «gjøre for bruker» skal sette brukere i stand til å bli selvhjulpne og utnytte egne ressurser. Det betyr også et økt behov for systematikk i oppfølgingen av den enkelte bruker og et større tverrfaglig fokus. Det er en trend at antallet brukere av hjemmetjenester er stabilt, men at de som mottar tjenester har større og mer komplekse behov enn tidligere.

Yngre brukere med omfattende behov er en sterkt økende gruppe i kommunens helse og omsorgstjeneste. Brukergruppen er sammensatt. Fra mennesker med en utviklingshemming, til unge med alvorlig kreftsykdom eller med alvorlige nevrologiske lidelser. I 2013 og 2014 er det planlagt oppstart av to nye borettslag for mennesker med utviklingshemming, i tillegg er det behov for å kjøpe enkeltplasser, samt forsterke tilbudet i eksisterende kommunale bofellesskap som følge av endringer i funksjonsnivå. I tillegg til boliger er det økt behov for tilrettelagte arbeidsplasser, dagsentertilbud og fritidstilbud. Den andre store gruppen er yngre brukere av hjemmetjenester, med komplekse medisinske utfordringer som krever både omfattende tjenester døgnet rundt, og til dels spesialisert kompetanse. Der hvor behovet for kompetanse eller tilretteleggingen av tilbudet er spesielt utfordrende for hjemmetjenestene, har kommunen valgt å inngå kontrakt med private omsorgsfirmar for å sikre forsvarlige tjenester. Utfordringen for kommunen er både av økonomisk og faglig karakter. For brukere med behov for svært ressurskrevende tjenester, er det etablert en statlig refusjonsordning som reduserer den økonomiske risikoen noe

NAV-reformen har medført økt innsats med å bistå flere til å stå i arbeid. En naturlig følge av dagens gode arbeidsmarked, er at de som har behov for bistand fra NAV til å kvalifisere seg til

arbeidsmarkedet, ofte har store utfordringer. Det kan være utfordringer innen rus/psykiatri, ofte i kombinasjon med en vanskelig livssituasjon osv. Mange har behov for tett, langvarig og høyt kvalifisert bistand. Gjennom statlige øremerkede tilskuddsmidler til rusarbeid, har kommunen i tre år hatt to årsverk til blant annet disse oppgavene. De øremerkede tilskuddsmidlene er borte fra 2013 og lagt inn i rammetilskuddet til kommunen. Årsverkene har vist seg å gi gode resultater for brukerne, og stillingene vil bli videreført som faste stillinger fra 2013. Da rådmannen ikke ser muligheten for å øke NAVs driftsramme, er stillingene finansiert gjennom omdisponering av rammen. Blant annet er midler til økonomisk sosialhjelp og avsetning og måltall for kvalifiseringsprogrammet noe redusert for 2013.

Bolig er en viktig faktor for et trygt og godt liv for kommunens innbyggere. Kommunen har i 2012 vedtatt strategier i Boligsosial plan som får betydning for både metodikk og prioriteringer i arbeidet med vanskeligstilte på boligmarkedet. Tildeling av bolig profesjonaliseres gjennom etablering av et boligkontor. Økt fokus på at flest mulig skal eie egen bolig får betydning for tildeling av startlån og andre virkemidler, og det får betydning for framtidig planlegging av både den kommunale og private boligutbyggingen. Tilgangen til små og rimelige boliger må prioriteres.

Flyktningarbeidet er styrket de senere år og etter en evaluering i 2011, er flyktningepåbudet rullert i 2012. Det tverrfaglige teamet som jobber med flyktninger vil i 2013 samles under samme tak. Det vil bli satt større fokus på å oppnå introduksjonslovens formål: «Å styrke flyktingenes mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnsnivå, og deres mulighet til å bli økonomisk uavhengige».

Et av de store satsingsområdene knyttet til samhandlingsreformen er folkehelse. Utfordringer og tiltak innenfor det feltet er omtalt i eget kapittel om folkehelse i handlingsplanen, men noen utfordringer innenfor feltet vil også omtales i dette kapitlet.

I begrepet «Aktiv omsorg» ligger både mulighet for å være i fysisk aktivitet og ikke minst mulighet for sosialt fellesskap med andre. Kommunen gjør gjennom arbeidet med «Inn på tunet», gjennom etableringen av Solli aktivitetshus og Frisklivssentralen, gjennom kultur- og frivillighetskoordinator på sykehjemmene og diverse prosjekter i enhet for HFR (hjemmetjenester, forebygging og rehabilitering), en stor innsats på dette området. I Kommunalsjefens utviklingsteam er det avsatt ressurser til folkehelsearbeid. En prioritert oppgave i 2013 vil være å stimulere til økt innsats på aktiv omsorg gjennom samarbeid med frivillige lag og foreninger.

Kommunens innbyggertall vokser som igjen gir økt behov for generelle helsetjenester. Det vil i 2013 prioriteres å øke antall fastlegehjemler og det vil bli foretatt en gjennomgang av kommunens tilbud om fysioterapi. En økning av antall fastlegehjemler har ingen kostnad for kommunen. Det har ikke vært mulig i å øke ressursene til fysioterapi, ergoterapi, psykisk helsearbeid eller øke kapasiteten på frisklivssentralen i 2013. For å møte den økte etterspørselen blir omlegging til gruppebaserte tilbud vurdert der det er mulig, og det er prioritert å styrke bilparken for å øke effektiviteten i tjenestene. For individuelle tjenester må det påregnes økt ventetid.

Det er i 2012 startet opp et arbeid med en tiltaksplan for å forebygge selvmord. Dette arbeidet videreføres i 2013.

Det er et politisk vedtak om å reetablere middagsproduksjon på kommunens sykehjem, samt å sette ernæring generelt på dagsorden. Rådmannen har i 2013 satt av midler til ombygging og drift av kjøkkenet på Døli. Det er også avsatt ressurser i utviklingsteamet til et ernæringsprosjekt.

IKT og velferdsteknologi er framtidige store satsingsområder for sektoren. Det er betydelige utfordringer innenfor utstyr, kompetanse og systemer. Det har vært et statlig krav om at alle kommuner skal være tilknyttet Helsenett i 2012. Elektronisk meldingsutveksling mellom kommunen, fastlegene og sykehusene vil komme på plass i løpet av 2013 som følge av helsenettsatsingen. Kommunens trygghetsalarmsystem er svært gammelt og utdatert. Utviklingsteamet vil i 2013 prioritere utredning av alternativer. Det vil også i forbindelse med oppfølgingen av Idé- og behovsvurdering sykehjem og Boligsosial plan, bli utredet bruk av velferdsteknologi knyttet til omsorgsboliger o.l. Det er et stort potensiale i å effektivisere, modernisere og forenkle hverdagen for ansatte i sektoren ved å ta i bruk moderne kommunikasjonsutstyr. Det har ikke vært mulig å prioritere midler til dette i 2013.

Økte krav til kompetanse er også en av de store utfordringene for sektoren. Samhandlingsreformen har gitt og vil gi kommunen nye oppgaver som krever ny kompetanse, i tillegg til at brukere har større forventninger til tjenestene enn før. I tillegg er mange saker generelt mer komplekse. Sektorens strategiske kompetanseplaner vil bli rullert, den store utfordringen er å styrke kompetansesatsingen uten økte budsjettammer til formålet.

Kommunen kjøper enkelte omsorgstilbud av private omsorgsfirmaer. Det kan være ønsker fra brukere, krav til kompetanse eller andre særskilte forhold som gjør at kommunen velger å kjøpe framfor å drifte i egen regi. Det har vært mye fokus på innkjøpsreglement og kjøp av «myke tjenester», og det krever særlig kompetanse for å gjennomføre anskaffelsene. Det er også nødvendig med tett oppfølging og kontroll for å sikre at brukerne blir godt ivaretatt, og at kommunen får det som er bestilt og betalt for. Tildelingsenheten er forsterket med ett årsverk til dette ved en intern omorganisering, og de fleste kjøp innenfor sektoren av denne karakter vil bli samlet under enhetens ansvar.

Kjøp av «myke tjenester» skal utredes, og en sak skal legges fram våren 2013, se handlingsplan 2012-2015, B3-verbalforslag, nr 13.

Hva skal helse og omsorgssektoren gjøre?

Relevante temaplaner

- Idé- og behovsutredning - sykehjem
- Boligsosial plan:
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan

Kommuneplan:

- Aktive eldre, så lenge som mulig, og trygghet for riktig hjelp når det trengs.
- Helse og levekår på nivå med det beste i Akershus og med de minste sosiale helseforskjeller.

Gjeldende vedtak fra temaplanene:

I sak 11/03733 Idè- og behovsutredning sykehjem :

- Helse og omsorgstjenestene i Nittedal skal bygge på prinsippet om beste effektive omsorgsnivå
- Trinnene i omsorgstrappen skal utnyttes bedre, og tjenestene skal ha et større fokus på forebygging, mestring og rehabilitering enn i dag.
- Nittedal skal ha et differensiert tilbud av sykehjem og alternative boformer til eldre.
- Det skal utredes alternativ bruk av serviceleilighetene på Skytta og omsorgsboligene i Dølienga og Skyttatunet omsorgsboliger.
- Det skal legges til rette for utbygging av sentralt plasserte leiligheter som er attraktive for eldre som ønsker å kjøpe seg egnede boliger.
- Det avsettes tomter i tilknytning til eksisterende sykehjem for prosjektering av flere sykehjemsplasser. Planlegging av utvidelse av Skytta bo – og servicesenter starter først.

Boligsosial plan:

Strategier

- Én dør inn på veien til en trygg og god bolig
- I Nittedal kommune skal flest mulig eie sin egen bolig
- Det boligsosiale arbeidet i Nittedal kommune skal bidra til at flest mulig kan bo og opprettholde et tilfredsstillende boforhold
- Alle i Nittedal kommune skal bo trygt og godt
- «Hundre bursdager i egen bolig»

Vedtak:

- Boligsosial plan 2012-2016 vedtas, med unntak av tiltak knyttet til omsorgsboliger og sykehjem som behandles helhetlig når idé- og behovsvurderingen for dette legges fram for kommunestyret.
- Tiltak av økonomisk eller prinsipiell karakter følges opp i handlingsplanarbeidet, eventuelt fremmes egne saker.
- Boligsosial plan revideres med fire års mellomrom.
- Kommunestyret understreker viktigheten av god rådgivning om statlig bostøtte, og at det tilbys kommunale boliger med en størrelse som passer den enkelte leietaker.
- Målruttede tiltak for utsatte grupper i det kommunale og private boligmarkedet utredes som alternativ til kommunal bostøtte.

Psykisk helsearbeid:

Gi mennesker med psykiske lidelser et faglig godt tilbud som bidrar til å:

- fremme selvstendighet og evne til å mestre eget liv, som igjen vil gi økt funksjonsnivå og bedre livskvalitet.
- forebygge psykiske lidelser hos mennesker som lever i risiko for å utvikle slike
- involvere brukere og pårørende i planlegging og oppbygging av ulike tiltak.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan

- Vi vil at barn og unge skal være rusfrie
- Vi vil at barn og unge skal ha et rusfritt oppvekstmiljø
- Vi vil oppnå en vesentlig reduksjon av rusmiddelrelaterte skadevirkninger
- Vi skal ha god kontroll og en konsekvent reaksjon ved brudd på reglene for salg og skjenking
- Vi vil tilby en effektiv og tidlig hjelp til rusmiddelavhengige

Rullering av flyktningepåen

- Kommunen skal årlig ta imot 15 flyktinger

Hvordan måle kvaliteten?

Helse- og omsorgstjenestene i Nittedal skal være av god kvalitet og de skal gis til brukerne når de trenger dem.

Kvalitetsbegrepet rommer mange dimensjoner. Det spenner fra hvordan brukere opplever tjenesten, til terskelen for å få tildelt en tjeneste, til kompetansen hos tjenesteyter, til fysiske forhold ved for eksempel en bolig, til hvordan en tjeneste oppfyller gjeldende lover og forskrifter. Innenfor helse- og omsorgssektoren er det utarbeidet få felles statlige kvalitetsindikatorer, men det er arbeid på gang blant annet i KS (kommunesektorens organisasjon) på dette, og rådmannen vil i 2013 prioritere arbeidet med å utarbeide måleindikatorer for Nittedal.

Aktuelle indikatorer er:

- Brukertilfredshet Det er et mål å gjennomføre brukerundersøkelser jevnlig på de områder hvor det er hensiktsmessig.
- Saksbehandlingstid måles i NAV, og det er et mål å registrere også for andre utvalgte tjenester. Når en har sikret riktig registrering kan måltall settes.
- Kompetanse. Det er et mål å registrere andel faglærte i helse og omsorgstjenestene, her kan det også utarbeides måltall.
- Nøkkeltall for NAV sine kommunale tjenester og for sykehjem, legetjenester, hjemmetjenester o.l. er tilgjengelig gjennom KOSTRA og det er et mål å utarbeide måltall for utvalgte av disse.

Tiltak og satsingsområder

Det er iverksatt mange tiltak for å nå målsettingene på helse- og omsorgsområdet, og det pågår mye utviklingsarbeid. De mest sentrale og sektorovergrepene tiltakene, samt tiltak som har en kostnad utover rammen omtales her. Det vises for øvrig til enhetenes tiltaksplaner for mer detaljert informasjon om tjenestene. Det er et mål at disse skal gjøres tilgjengelige på nett.

Tiltak:

Tiltak som er mulige innenfor rammen slik den forelå i rammesaken i juni:

- Oppfølging av vedtak i Idé- og behovsvurdering sykehjem samt Boligsosial plan, herunder satsing på velferdsteknologi
- Ernæringsprosjekt skal videreføres
- Prosjekt for dokumentasjon, styringsdata og måltall i tjenestene skal gjennomføres
- Kompetanseplaner skal utarbeides
- Antall fastlegehjemler skal økes
- Oppstart av plan for hjemmetjenester og forebyggende tjenester
- Oppstart av plan for psykisk helse og rus
- Tiltaksplan for forebygging av selvmord ferdigstilles
- Kontraktssinnngåelse og oppfølging av «myke tjenester» samles i tildelingsenheten
- Det etableres felles boligkontor for tildeling av kommunale boliger underlagt tildelingsenheten
- Frivillighet- og kulturkoordinatorstilling utvides på sykehjemmene
- Oppsøkende virksomhet blant eldre starter opp
- Følge opp nye tiltak i samhandlingsreformen både kommunalt og interkommunalt
- Flyktningetjenesten samles og organiseres under Enhet for funksjonshemmede og enheten gis et mer dekkende navn
- Innsatsteamet videreføres og organiseres under enhet for tildeling
- To årsverk i NAV knyttet til oppfølging av kvalifiseringsprogrammet og rusarbeid videreføres som faste stillinger

Rådmannen foreslår dessuten å tilføre sektoren ekstra midler. Dermed kan også følgende tiltak gjennomføres:

- Nye og forsterkede tilbud til mennesker med nedsatt funksjonsevne etableres
- Ett nytt årsverk sykepleier på Skytta demenssenter
- Ett årsverk for å videreføre tilbudet på Solli aktivitetshus
- Etablering av botilbud på Sørbråtan gård, jmf Boligsosial plan
- Utvide bilparken i enhet for hjemmetjenester, forebygging og rehabilitering
- Tilføre samhandlingsreformen tilstrekkelige midler, etablere samhandlingskontor

Tallene framkommer under økonomikapitlet.

Miljø- og samfunnsutviklingssektoren

Tjenester innenfor denne sektoren utføres i stor grad av Enhet for tekniske tjenester og i noe grad av Enhet for utvikling. Til sammen har disse enhetene oppgaver innenfor mange ulike fagområder:

- Kommuneplan, sentrums- og næringsutvikling
- Miljøvern
- Arealforvaltning, plansaker og utredningsarbeider
- Oppfølging av landbruksforvaltningen gjennom tett samarbeid med Regionalt Landbrukskontor
- Byggesaksbehandling og tilsyn
- Kart- og oppmålingstjenester
- Vann, avløp og renovasjon
- Samferdsel
- Uteanlegg og utendørs idrettsanlegg
- Brannvesen, både beredskap og forebyggende tjenester (tilsyn og feiing)

Sektoren leverer tjenester som både er rettet mot enkeltpersoner, som f.eks. byggesøknader o.l., og mer allmennrettede tjenester som brøyting av vei og diverse vedlikehold av infrastruktur. Tjenestene skal underbygge viktige samfunns mål innenfor miljø, trafiksikkerhet og beredskap, og levere gode tjenester rettet mot innbyggerne som i størst mulig grad tar hensyn til brukeres ønsker og behov, og samtidig være i henhold til lovkrav og de reguleringsplanene som til enhver tid er gjeldende i kommunen.

Sektorens tjenester skal bidra til et rent miljø, god beredskap, fornøye brukere og en helhetlig utvikling i Nittedal kommune.

Statlige føringer

Sektoren opererer etter mange myndighetskrav. De viktigste er:

Plan- og bygningsloven, Forvaltningsloven, Matrikkeloven, Markaloven, Veglova, Jordlova, Forurensningslova, Eierseksjoneringsloven, Konesjonsloven, Geodataloven, samt Brann- og eksplosjonsvernloven. Det har kommet nye myndighetskrav vedrørende tilsynsplikt for kommunen. Det er også nye lovkrav til planstrategiarbeid. Ny drikkevannsforskrift er også på trappene.

Status og utfordringer

Det er vedtatt at det skal gjøres en revisjon av kommuneplanen i denne kommunestyreperioden. Samtidig er det en stor arbeidsbelastning på sektorens tjenester i forbindelse med arbeidet med sentrumsplanen, planer for riksvei 4, to nye områdeplaner for sentrum og en områdeplan for Skytta.

Antall reguleringsplaner er jevnt økende. Det er mange nye byggeprosjekter i kommunen. Dette innebærer at flere byggesaker skal behandles. Samtidig medfører prosjektene økt behov for ny og forbedret infrastruktur for både vei, vann og avløp. Dette innebærer behov for en stadig større produksjonskapasitet i sektoren.

Tilpasning til nye værforhold som følge av klimaendringer, utfordrer også sektoren. Det er også større utfordringer enn antatt på rehabiliteringsprosjekt for vann- og avløpsnett.

Det har vært gjennomført brukerundersøkelser for plan- bygg og oppmålingstjenester i 2008 og i 2010. Disse viser at de profesjonelle kundene er fornøyd mens de private ikke er like fornøyd. Nittedal kommune tar tilbakemeldingene alvorlig og har iverksatt og vil iverksette tiltak for økt brukertilfredshet.

Det er ikke et mål at alle brukere skal være 100 prosent fornøyde med saksbehandlingsresultatene. Mange kan bli skuffet over utfall av saker fordi deres ønsker strider mot lovverk, reguleringsplaner e.l. Det er imidlertid et mål at alle brukere skal oppleve at saken deres blir vurdert på en tillitvekkende måte, at vedtakene baseres på størst mulig like kriterier, og at det oppgis forståelige argumenter for eventuelle negative utfall.

Hva skal vi gjøre?

Innenfor sektoren skal det i 2013 og i årene fremover gjøres flere tiltak for å møte noen av de utfordringene Nittedal kommune har. Mange av områdene er også viktige for å oppnå flere av kommunens viktigste mål som for eksempel god folkehelse, rent miljø og stolt nittedalsidentitet. Tiltak som sektoren er ansvarlig for er listet i disse kapitlene. Dette er tiltak innenfor sentrumsutvikling, vedlikehold av infrastruktur, utskiftning av materiell etc.

På tjenesteområdet har sektoren disse satsingsområdene i 2013:

- Gradvis bedre veistandarden.
- Fortsatt levere godt drikkevann i tråd med drikkevannsforskriften.
- Kjøpe inn kvalitativt gode tjenester innen pipefeiling og tilsyn i tråd med feieforskriften.
- Kjøpe inn kvalitativt gode tjenester innen renovasjon med fokus på at tjenestene skal leveres til avtalt tid og omfang.
- Bedre og helhetlige veiledninger i forbindelse med søknader til Enhet for tekniske tjenester, og legge disse ut på nett i 2013.
- Bedre rutiner for veiledning (bygg, vann, vei, kart) på servicetorget.
- Bedre rutiner i saksflyt (fra registrering, til vann, vei, kart og byggesak)
- Kurs i kundebehandling for hele Enhet for teknisk tjenester.
- Utarbeide nye brukerundersøkelser med målsetting om større svarprosent og et riktigere svarbilde.
- Vurdere og (så langt det er kapasitet og formålstjenlig) ta i bruk «døgnåpen forvaltning».

Andre kommunale virksomheter som leverer tjenester i Nittedal:

Virksomhetsoversikt gruppert pr sektor	Selskapsform
Barnevernvakta v/Romerike politidistrikt	Interkommunalt samarbeid
Miljøhuset Gnisten AS	Aksjeselskap
Norasonde AS	Aksjeselskap
Romerike crisesenter IKS	Interkommunalt selskap
Regionalt Samhandlingskontor*	Interkommunalt samarbeid
Enhet for lindrende behandling	Interkommunalt samarbeid
Spesialisert korttidsenhet	Interkommunalt samarbeid
Alternativer til vold	Interkommunalt samarbeid
Mobilt røntgen	Interkommunalt samarbeid
Overgrepsmottak	Interkommunalt samarbeid
Seksjon for sorgstøtte A-hus	Interkommunalt samarbeid
Romerike avfallsforedling IKS (ROAF)	Interkommunalt selskap
Nedre Romerike Vannverk IKS (NRV IKS)	Interkommunalt selskap
Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR IKS)	Interkommunalt samarbeid
Jernbaneforum Gjøvikbanen	Interkommunalt samarbeid
Regionkontor Landbruk	Interkommunalt samarbeid
ROKUS IKS	Interkommunalt selskap
(Romerike kontrollutvalgssekretariat IKS)	Interkommunalt selskap/(samarbeid)
Romerike revisjon IKS*	Interkommunalt selskap/(samarbeid)
(Nedre Romerike Distriktsrevisjon (NRD))	Kommunalt foretak
Nittedal kommunale eiendomsforetak (Nittedal-Eiendom KF)	Interkommunalt samarbeid
Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR)	Interkommunalt samarbeid
Interkommunal innkjøpsordning Nedre Romerike (IINR)	Interkommunalt samarbeid

*Foreslått fra 2013

Innledning

God folkehelsepolitikk er å tenke helse i alt vi gjør. Å fremme god folkehelse er et felles ansvar for hele kommunen. De viktigste virkemidlene for å fremme folkehelse ligger utenfor helsesektoren. Nittedal kommune skal fremme folkehelse gjennom et bredt og forpliktende samarbeid.

Å fremme god folkehelse og forebygge sykdom er å skape det gode liv for kommunens innbyggere. Det er å bidra til gode og trygge oppvekstvilkår, et inkluderende lokalsamfunn med gode møteplasser og like muligheter for alle til å utfolde seg. Folkehelsearbeidet skal styrke de faktorene som fremmer helse, og svekke og motarbeide faktorer som fremmer sykdom og problemer.

Det er mange ulike faktorer som er med på å påvirke både den enkeltes helse og folkehelsen. Dette kan illustreres som i figuren nedenfor.

Hva sier kommuneplanen?

Kommuneplanen har folkehelse som ett av hovedtemaene og hovedmålet for temaet er «Helse og levevilkår på nivå med det beste i Akershus og med de minste sosiale helseforskjellene.» Dette er en målsetting som står fast, men fordi det er ønskelig at de strategiske styringsmålene skal være lette å huske, er God folkehelse etablert som målformulering.

Relevante temaplaner

- **Folkehelseprogram Nittedal kommune 2010 – 2013**

I tillegg er mange av temaplanene i de ulike sektorene relevante for folkehelsefeltet.

Status og utfordringer

Den årlige folkehelseprofilen for Nittedal fra Folkehelseinstituttet vil fremover være det viktigste datagrunnlaget for folkehelsearbeidet i kommunen, og kommunen vil i stor grad styre arbeidet etter den. Dette er standardiserte data som vil bli målt over tid. Disse vil medvirke til at Nittedal kan sammenligne seg med andre kommuner, fylket og landet for øvrig. En oppsummering av den siste folkehelseprofilen er vedlagt handlingsplanen.

Folkehelseprofilen 2010

Folkehelseprofilen for Nittedal fra 2010 viste at Nittedal kommune har gode forutsetninger for å ha en god folkehelse og å utvikle den videre. Innenfor områdene *levetår* og *miljø* ligger Nittedal godt an sammenlignet med landsgjennomsnittet. Dette er områder som:

- arbeidsledighet
- antall uføretrygdede
- antall personskader behandlet i sykehus

Innenfor områdene *skole* og *helse og sykdom* scorer Nittedal godt på noen indikatorer, mens andre viser at kommunen har noen særlige utfordringer. Nittedal ligger godt an på blant annet:

- lesenivå i barneskolen
- antall behandlet i sykehus

Derimot viser profilen at Nittedal er dårligere enn landsgjennomsnittet på:

- frafall på videregående skole
- mobbing i 10. trinn
- antall behandlet i sykehus med KOLS

De senere års elevundersøkelser i Nittedal har vist blant annet en betydelig reduksjon av mobbing, dette vil komme fram i folkehelseprofiler for 2011 og 2012.

Hvilke andre utfordringer vet vi om?

Nittedal har utfordringer på folkehelsefeltet som ikke kommer fram i folkehelseprofilen. Vi arbeider med indikatorer som hentes fra kommunens egne tjenester og som ikke blir fanget opp via folkehelseprofilen. I tillegg vet vi at det er nasjonale utfordringer som vi må regne med også gjelder Nittedal. Slike utfordringer er blant annet:

- En økning i pågangen til PPT og andre tjenester av unge med psykiske problemer
- For lite fysisk aktivitet blant mange barn og unge
- Flere overvektige barn og unge

I tillegg vil Nittedal i årene som kommer få en større andel av befolkningen som er over 80 år. Dette vil forsterke behovene for noen kommunale tjenester, og vi kan anta at dette vil føre til flere sykehusinnleggelses på sikt.

Hva skal vi gjøre?

På bakgrunn av folkehelseprofilen og andre kjente utfordringer på folkehelsefeltet, har Nittedal kommune flere målsettinger og tiltak for 2013 og den kommende fireårsperioden. De ulike tiltakene under hver målsetting er sortert etter hvilken sektor som er hovedansvarlig. Noen målsettinger innebærer tiltak fra flere sektorer.

Mål: Redusere frafallet i videregående skole til snittet av Akershus innen 2015

Nittedal har et bredt perspektiv i arbeidet med å redusere frafallet i videregående skole. For å nå dette målet skal blant annet følgende tiltak videreføres og iverksettes i 2013 og i årene fremover:

Tiltak:

- Ny giv: Dette er en statlig satsing for å følge opp ungdom med svake resultater, men som har potensial til å gjennomføre videregående. Nittedal kommune deltar for fullt i satsingen fra 2013. Satsingen inneholder blant annet:
 - Kartlegging av elever
 - Forsterket opplæring i grunnleggende ferdigheter i 10. trinn
 - Tettere oppfølging av elever i overgangen ungdomsskole – videregående skole
- Flere tilbud til de som ikke vil/kan begynne på videregående opplæring: I tillegg til å styrke arbeidet for å redusere frafallet fra videregående skole, er det viktig at de som faller fra og at de som ikke ønsker å begynne i videregående opplæring, har et godt alternativt tilbud
- Rød Tråd i Nittedalskolen:
 - Satsingen på sosial kompetanse og læringsmiljø skal sikre et godt og mobbefritt skolemiljø hvor alle trives, slik at de har de beste forutsetningene for læring.
 - Tidlig innsats skal sikre at alle utfordringer en elev møter, skal tas opp straks i samarbeid med foreldrene.
 - Tilpasset opplæring skal sikre at alle får utbytte av den ordinære undervisningen og at færrest mulig får behov for spesialundervisning.
- Alvorlig skolefravær: Arbeidet med «Veileder mot alvorlig skolefravær» skal bidra til at alle elever er på skolen og at elever, lærere og foreldre får en felles forståelse for hvor alvorlig fravær fra skolen er.

Mål: Indikatoren «Mobbes på skolen 10. klasse» skal være grønn i folkehelseprofilen for 2013

De siste elevundersøkelsene indikerer at det er en positiv utvikling når det gjelder mobbing i Nittedalskolen. Det er bra, men ikke tilstrekkelig. **Nittedal kommune har en nullvisjon når det gjelder mobbing.** Dette arbeidet skal derfor hele tiden utvikles og har høy prioritet. Konkrete tiltak som skal iverksettes eller videreføres er:

Tiltak:

- Videreføre programmet «Österholm-modellen» som bl.a. innebærer at det velges elevstøtter på de tre ungdomsskolene
- Rød Tråd-satsingen på sosial kompetanse og læringsmiljø som forebygging mot mobbing
- Sikre at skolene har ressurser til tett oppfølging når mobbing oppstår og at beskrevne rutiner følges og dokumenteres.
- Videreføre programmet «Det er mitt valg» som er et program med barnehager og mellomtrinnene, i partnerskap med Nittedal Lions
- BUK arbeider målrettet mot mobbing blant annet gjennom «Be safe-uken»

Mål: Vi skal fortsette å redusere kriminaliteten

Kriminalitet er både et symptom på samfunnsproblemer og en risikofaktor for dårligere helse

Tiltak:

Vi bryr oss er Nittedal kommune og Nittedal lensmannskontors omfattende tverrfaglige kriminalitetsforebyggende arbeid og har følgende visjon: «*Fengslene skal være fri for Nittedalsungdommer*». Det koordinerte arbeidet ble igangsatt i 2009 og man kan allerede nå se resultater i statistikken når det gjelder ungdomskriminalitet. Noen av tiltakene som gjøres:

- «Det er mitt valg»: Et program for økt sosialkompetanse som brukes i barnehager og skoler
- «Det er mitt valg – vold og seksuelle overgrep»: Et program som forebygger og avdekker vold og seksuelle overgrep. Programmet gjennomføres i barnehager og samtlige skoler
- Felles tverrfaglig konferanse
- «Et rent og pent Nittedal» som er tiltak for å forebygge hæververk
- Foreldreninger som skal motivere foreldre til å starte nettverk
- Oppfølgingsteam som driver koordinert arbeid for å følge opp ungdom som bruker rus, har gjort kriminelle handlinger og har det vanskelig på skolen.

Mål: Redusere antall innleggelser på sykehus pga KOLS

Dette innebærer arbeid av både langsiktig og kortsiktig karakter. Det skal arbeides for å forebygge at ungdom begynner å røyke, personer som røyker skal få hjelp til slutte, og personer som har utviklet KOLS skal få bedre oppfølging og veiledning slik at de lettere kan leve med sykdommen og i mindre grad bli innlagt på sykehus.

Tiltak:

- Frisklivssentralen
- Røykesluttkurs

- Røykesluttprogrammet Fri skal bli implementert på alle Nittedalsskolene

Mål: Økt fysisk aktivitet blant barn og unge

Det er ikke tilgjengelig statistikk over mengde fysisk aktivitet blant barn og unge i Nittedal, heller ikke over vektutvikling. Men på bakgrunn av generelle utfordringer i Norge og nasjonal statistikk, er det rimelig å anta at dette også er utfordringer for Nittedal.

Tiltak:

- Frivillig idrett: Nittedal satser sterkt på de frivillige idrettsorganisasjoner som bidrar til høy aktivitet blant Nittedals barn og unge
- Move It: Move It ble startet i september og er aktivitetskonkurranse mellom klasser og skoler i Nittedal hvor elever registrerer sin aktivitet på en nettside. Målsettingen er å stimulere flere til å være mer fysisk aktive. Tiltaket er initiert av Barn og unges kommunestyre (BUK)
- You Me: Videreføres i samtlige ungdomsskoler. You Me er et program der elever i ungdomsskolene får ledelsesopplæring gjennom Akershus idrettskrets. Oppgaven til elevene er å starte opp idrettsaktiviteter i friminuttene og rett etter skolen
- Røris: Videreføre og motivere lærere og barnehageansatte til å bruke programmet aktivt
- SFO og kultur: Enhet for kultur og skolesektoren skal i samarbeid med bygdas lag og foreninger iverksette et bedre og bredere aktivitetstilbud innen idrett, kultur og friluftsliv. Å få barna i mer aktivitet i SFO-tid vil gi enda flere barn anledning til å være aktive uavhengige av foreldres pressede tidssituasjon.

- Friskliv barn: Skal tilby ekstra oppfølging av familier med overvektige barn.

- Trygge skoleveier: Kartlegge alle trygge skoleveier og bidra til at alle elever skal ha mulighet til å sykle/gå til skolen. Arbeidet er igangsatt og skal fullføres i partnerskap med Trygg Trafikk og Turkameratene.
- En økende befolkning og et økende fokus på folkehelse vil gi et større behov for tilrettelegging for friluftsliv. Spesielt er det viktig å bedre tilgjengeligheten til marka ved etablering av utfartsparkeringer i randsonene til marka. Øvrige tilretteleggingstiltak som bedrer tilgjengeligheten for eksempel til Nitelva, etablering av turveier samt merking/skilting bør også gjennomføres.

Mål: Redusere psykiske problemer blant barn og unge

Elevundersøkelser og pågangen av saker til PPT indikerer at det er en større andel barn og unge som sliter i Nittedal. Slike problemer skal adresseres på et tidlig tidspunkt for å forhindre at mer alvorlige psykiske lidelser oppstår. I tillegg skal det gjøres et godt forebyggende arbeid. Dette er forebyggende arbeid som spenner vidt innenfor ulike sektorer og innebærer å skape gode oppvekstmiljøer, forebygge kriminalitet og rusmiddelbruk, vold i nære relasjoner etc.

Tiltak:

- Nye retningslinjer for samarbeid mellom skole og skolehelsetjenesten: Skolehelsetjenesten er en viktig aktør for å forebygge psykiske problemer og for å oppdage slike problemer på et tidlig tidspunkt. For at skolehelsetjenesten skal være best mulig er det viktig at den har et nært samarbeid med skolen. Nittedal kommune har derfor innført nye retningslinjer for å legge til rette for et slikt samarbeid.
- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner: Tiltak fra planen iverksettes i løpet av året
- Partnerskap med organisasjonen Voksne for barn: Gjennom partnerskapet vil vi blant annet videreføre «Møteplass» for ungdom mellom 16-23 år som har alvorlig syke foreldre eller foreldre som ruser seg. I tillegg skal det bl.a. startes opp samtalegrupper i «LØFT for foreldre»

- Rutiner ved mistanke om bruk av rusmidler blant unge: Nye rutiner utvikles og implementeres når det er mistanke om at barn/unge bruker hasj eller andre rusmidler.
- Mestrende barn: I 2012 har det vært gjennomført en pilot av et prosjekt for barn som er mer triste eller engstelige enn andre, på Slattum skole. Resultatene er overveldende positive. Det vil nå bli vurdert hvordan erfaringene fra prosjektet kan bli anvendt mer bredt i Nittedalskolene.

Innledning

Kontinuerlig vekst i befolkning, boligutbygging og pendling gir en gradvis økt miljøbelastning både i forhold til luft, jord og vann. Et rent miljø er også en viktig forutsetning for ivaretagelse av naturmangfold og vilt.

Den senere tids tydelige klimaendringer har økt allmennhetens interesse for og ønske om å redusere miljøutslipp generelt. Kommunen har en god mulighet til å påvirke miljøutslippene på lokalt nivå gjennom en bevisst politikk i forhold til transport, arealbruk, energibruk og avfallshåndtering.

Det er en utfordring å styre utbyggingen mot et miljøvennlig utbyggingsmønster. Presskommunene rundt Oslo, som Nittedal, har en utfordring i å sørge for at ny utbygging ikke blir bilbasert, men hovedsakelig lagt i tilknytning til kollektivknutepunkter som gir et reelt alternativ til bilbruk.

Målet om rent miljø er sektorovergripende og berører hele den kommunale forvaltning. Alle enheter i kommunen har derfor et ansvar for å legge til rette for og å ivareta hensyn til miljøet, og bidra til at klimagassutslipp og energiforbruk reduseres.

Hva sier kommuneplanen?

Under temaet miljøutfordringer er hovedmålet: «En kommune som jobber systematisk med miljøutfordringene». Det nye strategiske styringsmålet er valgt for å ha en målsetting som har et resultatfokus. Nittedal kommune skal fortsatt jobbe systematisk med miljøutfordringene, men det er et godt resultat, det vil si et rent miljø, som er målsettinga for det systematiske arbeidet.

Relevante temaplaner

- Klima og energiplan
- Utskiftingsplan for biler, maskiner og utstyr
- Vann- og avløpsplan

Status og utfordringer

Klimagassutslippet i Nittedal var 2,75 tonn per innbygger i 2007 og 2,86 tonn 2009. Med andre ord økende. Nittedal er en bilbasert kommune og den største utslippskilden er transport med 78 prosent. Personbilbruken alene utgjør 38 prosent. En stor andel pendler ut av bygda på jobb eller for å handle, og det brukes bil til skole, barnehage, på trening og så videre. Nittedal har med andre ord en stor og viktig utfordring i å legge til rette for mindre bilbruk, for dermed å redusere klimagassutslippene.

Det biologiske mangfoldet er utfordret. Antall arter som dør ut har økt i moderne tid, og hastigheten på denne prosessen er langt høyere enn det som kan regnes som naturlig. Det biologiske mangfoldet trues av bl.a. endringer i klima og arealbruk, særlig som resultat av dagens effektivitet i skog- og jordbruk, nedbygging av arealer, masseuttak, forurensning og introduksjon av fremmede arter.

Nittedal kommune gjennomførte i 2001 en kartlegging av biologisk mangfold. Det ble da påvist 249 verdifulle naturområder, spesielt knyttet til skog og kulturlandskap. I ettertid er flere viktige områder

for biologisk mangfold kommet til. Det er behov for en oppdatering av kunnskapen om naturmiljøet i Nittedal.

Som en følge av forventede klimaendringer er det grunn til å tro at vi får hyppigere, større og voldsommere regnskyll. Dette vil påvirke overvannsmengden, kunne gi flommer og føre til ras og økt erosjon. Dette vil også ha betydning for biologisk mangfold, for vannkvaliteten i vassdragene og for grønnstrukturen.

Vannkvaliteten i Nitelva er definert som god i øvre deler av elva, men blir dårligere nedover i vassdraget. Vannkvaliteten er blant annet påvirket av kommunaltekniske installasjoner som utett ledningsnett, overløp fra pumpestasjoner, overløp og restutslipp fra renseanlegg og utslipp fra spredt bebyggelse, samt avrenning fra landbruket.

Statlige føringer

Klimameldingen

Regjeringen la i april 2012 fram stortingsmelding nr. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk. Klimamålene, slik de er nedfelt i klimaforliket fra 2008, ligger fast:

- Norge vil jobbe for at den globale temperaturøkningen skal holdes under 2 °C sammenlignet med førindustrielt nivå.
- Norge skal fram til 2020 redusere de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990. Om lag to tredjedeler av kuttene skal tas nasjonalt.
- Norge vil skjerpe klimamålene slik at de tilsvarer kutt i utslippene på 40 prosent innen 2020 i forhold til 1990-nivå, dersom det kan bidra til enighet om en ambisiøs klimaavtale der de store utslippslandene påtar seg konkrete utslippsforpliktelser.
- Norge har erklært et forpliktende mål om karbonnøytralitet slik at Norge skal sørge for globale utslippsreduksjoner som motsvarer våre egne utslipp senest i 2050.
- Som en del av en global og ambisiøs klimaavtale, der også andre industriland tar på seg store forpliktelser, skal Norge ha et forpliktende mål om karbonnøytralitet senest i 2030.

Naturmangfoldloven

Norge har som mål å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2020. I den nye naturmangfoldloven er målet en bedre forvaltning av norsk natur gjennom bærekraftig bruk og vern. Et viktig prinsipp i loven er at alle beslutninger som berører naturen skal bygge på kunnskap om naturmangfoldet og hvordan et planlagt tiltak påvirker dette.

EUs vannrammedirektiv

I henhold til EUs vannrammedirektiv, implementert i norsk lov gjennom den såkalte vannforskriften, skal vannkvaliteten i Nitelva ha god økologisk og kjemisk status innen 2021. Et regionalt tiltaksprogram, dvs. tiltaksprogram for vannregionen Glomma, skal inngå i en forvaltningsplan som skal på høring senest 1. juli 2014. Forvaltningsplanen skal vedtas i Fylkestinget og vil deretter få status som plan.

Som grunnlag for de regionale planene, skal det også utarbeides lokale tiltaksanalyser for vannområdet Leira-Nitelva innen 2013. De lokale tiltaksanalysene vil gi kommunen føringer for hvordan målene om god økologisk og kjemisk status kan oppnås.

Hva skal vi gjøre?

Mål: Klimagassutslipp per innbygger skal innen 2020 være redusert ned til 2,2 tonn per innbygger.

Tiltak:

- Siden transport er den viktigste kilden til klimagassutslipp, skal en samordnet areal- og transportplanlegging legge til rette for en arealdisponering som ikke gir økning i klimagassutslippene. Kommunen kan bidra til redusert transportbehov ved å se boligområder, offentlige og private funksjoner i sammenheng med kollektivtransport og utvikling av gang- og sykkelveisystemet.
- Sentrumsplanen legger opp til en kompakt sentrumsutvikling og vil bidra til å redusere klimagassutslippene gjennom redusert transportbehov. Det legges også opp til at alle nye bygg innenfor planområdet skal etableres med vannbårent varmesystem, at det skal tilstrebes energieffektive bygg, og i størst mulig grad gjøres bruk av fornybar energi for å bidra til lavere klimagassutslipp fra bebyggelsen.
- Avfall og avfallshåndtering er en kilde til flere miljøproblem, og fører til utslipp av klimagasser, tungmetaller og andre miljøgifter. Økt produksjon og forbruk er den viktigste årsaken til økende avfallsmengder. Romerike avfallsforedling har vedtatt å innføre kildesortering av organisk avfall og plast, og vil arbeide videre med gjennomføringen av dette i 2013.
- Kommunen har vedtatt å miljøsertifisere alle kommunale virksomheter. Miljøsertifisering av Miljø og samfunnsutviklingsvirksomhetene skal skje innen 2016.

- Miljø-/Grønt flagg sertifisering av oppvekst og utdanningsvirksomhetene skal skje innen 2016.

- Miljøsertifisering av helse og omsorgsvirksomhetene skal skje innen 2016.

- Miljøsertifisering av støtteenheten skal skje innen 2016.

Mål: Energiforbruk per innbygger skal være 20 prosent lavere i 2020 enn i 2000.

Tiltak:

- Mange kommunale bygg har fått/er i ferd med å få SD- anlegg som er et styrings- og kontrollverktøy som bidrar til å redusere strømforbruket ved bedre styring av bl.a. lys, varme og ventilasjon. For å avdekke energitap skal termofotografering av kommunale bygg settes i gang i 2013. Resultatene vil bli lagt til grunn for gjennomføring av utbedringstiltak.

- I samarbeid med Akershus fylkeskommune og nabokommunene er det i 2012 satt i gang et arbeid med å utrede mulighetene for et regionalt energikontor. Arbeidet vil bli videreført i 2013.

Mål: Vannkvaliteten i Nitelva skal ha tilnærmet naturlig tilstand innen 2021.

Tiltak:

For å nå målet om god økologisk og kjemisk status i **Nitelvavassdraget** i henhold til EUs vannrammedirektiv, må det mange og omfattende tiltak til. Dette er bl.a.

- Oppgradering av kommunes sentrale rensanlegg/overføring av avløp ut av kommunen til NRA eller Oslo (kostnadsanslag 70 til 150 mill. kr., tall fra 2008).
- Oppgradering av private avløpsanlegg (tiltaksplan for spredt avløp), omfatter ca. 450 eiendommer der hver eiendom må investere i snitt ca. 100 000 kr.
- Rehabilitering ledningsnett/få ned mengden fremmedvann/overløp pumpestasjoner. Mål for 2013 er 2200 meter skiftet avløpsrør. Dette tilsvarer sanering av ca. 3 prosent av gammelt kloaknett i 2013.
- Arbeidet med å bedre vannkvaliteten planlegges samordnet gjennom en Vann- og avløpsplan.

Kommunestyret vedtok i juni 2012 å avsette 2 millioner til miljø-, klima- og energitiltak.

Tiltakene nedenfor er bl.a. forankret i klima og energiplanen og viser forslag til fordeling innenfor 4-årsperioden 2013-2016.

Klima og energitiltak	2013	2014	2015	2016	Sum totalt
Transport					
Ladestasjoner for elbil og gå/sykkelaksjoner	X	X	X	X	180.000 kr
Stasjonær energi					
«Energistandard i fremtidige bygg» - forslag til føringer for kommunale bygg legges frem til politisk behandling.		X			Eventuelle økonomiske konsekvenser belastes det enkelte byggeprosjekt.
Holdningsskapende arbeid					
Miljøfyrtårnsertifisering av kommunale virksomheter	X	X	X	X	800.000 kr
Energi kontor		X			200.000 kr
Holdningsskapende arbeid generelt og i skole og barnehage spesielt	X	X	X	X	190.000 kr
Miljøtiltak generelt					
Kartlegging av naturtyper og vilt		X			300.000 kr
Utfartsparkering ved Marka og tilgang til Nitelva	X	X			110.000 kr
Fangdamfond		X			220.000 kr
				TOTALT	2.000.000 kr

Stolt nittedalsidentitet

Innledning

Nittedal skal være et sted med identitet og et sted å være stolt av. Nittedal skal være den grønne kulturbygda. Nittedal skal være et godt sted å bo, et trygt sted å vokse opp, et attraktivt sted å jobbe, et sted for opplevelser og et sted der du får omsorg når du trenger det.

For å oppnå dette, er det viktig at kommunen er gjenkjennbar. Dette stiller store krav til kommunikasjon. Hvordan budskapene kommuniseres skal være en naturlig del av planleggingen i kommunen.

Hva sier kommuneplanen?

Under temaet identitet og tilhørighet har kommuneplanen som hovedmål: «Det skal arbeides for å styrke kommunens identitet og innbyggernes tilhørighet.» Det nye strategiske styringsmålet er valgt fordi det er ønskelig med målsettinger som er på resultat, og ikke prosess. Målet er en stolt nittedalsidentitet.

Status og utfordringer

Bygd med mange kvaliteter

Nittedal kommune har mange kvaliteter som det er all mulig grunn å være stolt av. Kommunen har en nesten unik kombinasjon av tilgang på masse natur og en bynær plassering, samt en rik kultur- og idrettshistorie. Det finnes et bredt spekter av kultur-, idretts- og fritidstilbud for alle aldersgrupper. Vi er stolte av vår nærhet til marka, våre lysløyper, vårt unike alpinanlegg, våre golfanlegg og alle de fantastiske naturperlene i kulturlandskapet.

Nittedals mange kvaliteter gjenspeiles i et svært aktivt idretts- og kulturliv, unike friluftsmuligheter og en rik historie og kulturarv som kan nytes i kommunens vakre kulturlandskap. At det i kommunen er et «tilbud til alle og nærhet til alt», gir et stort potensiale for å utvikle nittedalsidentiteten.

Det er likevel en målsetting om å styrke nittedalsidentiteten ved å utvikle nye arenaer som Nittedals innbyggere kan samles om og være stolte av.

Manglende sentrum

Nittedal kommune har ikke noe tydelig sentrum, og mangler møteplassen som er felles for hele bygda. Et sentrum skal bidra til å gi et tydelig «bilde på netthinna» og samle innbyggerne. Nittedal kommunes befolkning vil vokse i årene som kommer. Mange nye innbyggere skal få en tilhørighet til bygda, de skal føle ansvar og motivasjon for å bidra i frivillige organisasjoner etc., og de skal bli boende i bygda.

Mye av den samfunnsutviklingen kommunen ønsker å styre mot, vil være avhengig av at sentrumsplanen blir gjennomført. I nye Nittedal sentrum søkes det å legge til rette for bedre offentlige og private tjenestetilbud, flere lokale møteplasser og bedre premisser for økt aktivitet, reduserte utslipp og mindre reisetid som følge av mindre jobbpendling og færre handleturer ut av kommunen. En fremtidsrettet plan med gode funksjonelle og estetiske planrammer og klimavennlige

energi- og avfallsløsninger, skal gi grobunn for større tilhørighet og økt trivsel for alle innbyggere i kommunen. Vårt mål er å bygge et sentrum vi er stolte av.

Overgang fra planleggings- til gjennomføringsfase i sentrumsutviklingen

Den totale kommuneorganisasjonen må løse mange nye oppgaver og fylle flere nye roller i gjennomføringsfasen. Eksempler på oppgaver kommunen står foran er:

- Gjennomføre mulighetsstudier og arkitektkonkurranser
- Gjennomføre eiendomserverv til bygging av offentlige formål
- Utøve byggherrerollen i oppføringen av bygninger som kommunen ønsker å eie selv
- Utarbeide formingsveileder og andre retningslinjer for hele sentrumsområdet
- Utarbeide to store områdeplaner
- Inngå partnerskapsavtaler med regionale myndigheter om blant annet flytting av riksvei 4, etablering av kollektivfelt, innfartsparkering og kollektivterminal
- Behandle et større omfang av reguleringsplaner og byggesaker
- Inngå utbyggingsavtaler om den tekniske infrastrukturen (energi- og avfallsløsninger og vei-, vann- og avløpsløsninger) med private investorer

Behov for rolleavklaringer og kapasitetsøkning i administrative virksomheter

Det vil trolig ta 12-15 år å gjennomføre sentrumsplanen. For å komme godt i gang og få et godt grep om denne relativt lange gjennomføringsfasen, er det viktig å avklare eiendomsforetakets og ulike enheter i kommunens ansvar og roller for å oppnå ulike mål og delmål i arbeidet.

Flere kommuner har etter hvert valgt å skille de ulike rollene på en slik måte at ulike virksomheter/enheter fyller ulike roller. På den måten unngår man en uheldig rollesammenblanding. Dette har sammenheng med at en og samme virksomhet i kommunen for eksempel ikke bør ha både rollen som reguleringsmyndighet, og samtidig rollen som strategisk eiendomsutvikler. Ved å tydeliggjøre et klart skille mellom slike funksjoner og rendyrke plasseringen av roller og ansvar, unngår man at enkeltpersoner eller medarbeidere i samme enhet kommer i juridisk problematiske rollekonflikter. Det er både nødvendig og en gylden mulighet for kommunens ulike virksomheter/enheter at de finner sin rolle i dette. Det haster med en slik avklaring, og den må skje i et samarbeid mellom rådmannen, kommuneorganisasjonen, foretakets styre, foretaket og kommunestyret.

Rolleavklaringen er avgjørende også med tanke på å vurdere behovet for å styrke bemanningen i de ulike virksomhetene/enhetene. Gjennomføringen av sentrumsplanen innebærer et stort løft for en middels stor kommune som Nittedal. Det er første gangen kommunen skal gjøre en slik oppgave, og organisasjonen er i utgangspunktet ikke bemannet for å ta et slikt løft.

Behov for endret kurs i næringsutviklingen

Historisk sett har Nittedal hatt sterk næringsutvikling. Særlig i Søndre Nittedal har man utviklet store områder, både på Holum skog, Skytta og sist ved etableringen av Ringnes og Arcus på Gjelleråsen. En del av denne næringen er areal- og transportkrevende, og det er i gjeldende kommuneplan lite areal ledig til en videreføring av denne type næringsutvikling.

I sentrumsplanen satses det på en annen type næringsutvikling som er mer arbeidsintensiv og mindre arealkrevende. I det kommende arbeidet med planprogram for rullering av kommuneplanen

skal det legges mål og strategier for fremtidig næringsutvikling i Nittedal. Det må avklares om det skal utarbeides en egen plan for næringsutvikling, og hvilken rolle kommunen skal ha i en slik utvikling, jfr. Handlingsplanen 2012-2015, B3. Verbalforslag nr. 4.

Vedtak om bygging av kulturhus og kirke

I verbalvedtaket i handlingsplanen 2012-2015 står det at «Helt sentralt i arbeidet med identitetsbyggingen er realiseringen av kulturhuset i et levende sentrum med kirke, handel og servicetilbud.»

Byggingen av et nytt kulturhus er et viktig element i sentrumsutviklinga og for å skape en ny og attraktiv samlingsarena for Nittedals befolkning. Kulturhuset skal være en kunstscene av nasjonalt format, samtidig samle mange av kommunens egne kulturaktiviteter og tjenester og være et tilbud som brukes av Nittedals befolkning. Kulturhuset skal bli Nittedals signalbygg.

Både bygging og drift av Nittedals nye kulturhus vil kreve betydelige kommunale, tverrfaglige ressurser i tillegg til frivillig innsats fra kulturhusstiftelsen og bygdas innbyggere.

Verbalvedtaket omfatter også et vedtak om å bygge ny kirke i sentrum. Det er ønskelig å oppnå synergieffekter mellom kulturhus og kirke uten at byggeprosjektene forsinker hverandre. Det er ønskelig at en mulig løsning med tilstøtende bygg som deler noen fellesfunksjoner, vurderes.

Hva skal vi gjøre?

Målsettingen har tre perspektiver:

- **Innbyggere.** Målet er at innbyggerne skal føle en sterk og stolt identitet og tilhørighet til Nittedal og det å være nittedøler. Dette kan være med på å bidra til at flere blir boende i bygda, en sterkere ansvarsfølelse samt at de blir gode ambassadører for bygda.
- **Verden rundt oss.** Nittedal skal få et bedre og tydeligere omdømme eksternt. Det skal arbeides for at de som bor andre steder, skal ha et klart og positivt «bilde på netthinna» når de tenker på Nittedal. Et slikt omdømmearbeid er viktig for å gjøre kommunen enda mer attraktiv å bo og jobbe i. Det skal også gjøre det mer attraktivt å etablere næringsvirksomhet.
- **Ansatte.** Målsettinga innebærer også å arbeide for å styrke identiteten til de som arbeider i Nittedal kommune. Medarbeiderne skal være stolte av å arbeide i Nittedal kommune og skal føle et medansvar for å gjøre Nittedal kommune enda bedre.

Mål knyttet til kommunikasjon:

I fremstillingen av kommunen er det viktig å ha et bevisst forhold til omdømme, omtale og identitet. Vi vil med støtte i kommunikasjonsstrategien arbeide for å styrke kommunens identitet.

Tiltak knyttet til kommunikasjon

- Det skal utarbeides en kommunikasjonsstrategi som skal bidra til at kommunen fremstår med en gjenkjennbar stemme overfor ulike målgrupper i ulike kanaler.
- Det skal tegnes et sant og attraktivt bilde av Nittedal gjennom at man i alle faglige, politiske, økonomiske og praktiske valg også tar hensyn til at beslutninger skal kommuniseres. Det betyr at kommunikasjon skal være en naturlig del av all planlegging i kommunen og et strategisk virkemiddel på lik linje med andre virkemidler.

Kulturhus og sentrumsutvikling

I samarbeidsavtalen mellom Ap, V, Sp, SV og KrF i Nittedal for perioden 2011-2015 står det at de to viktigste tiltakene for å styrke lokalidentiteten og tilhørigheten i Nittedal, er bygging av kulturhus og utviklinga av sentrum på Rotnes. Dette er to helt sentrale utviklings- og satsingsområder for kommunen i årene som kommer.

Mål for sentrumsutviklingen

Kommunestyret har gjennom arbeidet med kommuneplanen og planprogram for sentrumsplanen vedtatt at 60-70 prosent av kommende boligvekst skal skje i Rotnesområdet. En betydelig andel av dette skal komme i sentrumsområdet.

Kommunestyret har vedtatt følgende mål for arbeidet med sentrumsutviklingen:

- Etablere et tydelig og attraktivt kommunesentrum
- Samle sentrale funksjoner i kommunen på ett sted
- Motvirke handelslekkasje og unødvendig transport
- Etablere og utvikle arenaer for kultur og idrett
- Næringsutvikling (type: arbeidsintensiv, ikke arealkrevende)

Tiltak for å gjennomføre sentrumsplanen:

- Avklare ansvars- og rollefordeling for de nye gjennomføringsoppgavene mellom foretaket og ulike enheter i kommunen.
- Kartlegge og utarbeide en plan for hvilken type kompetanse som bør rekrutteres inn i kommuneorganisasjonen og hvilken type spisskompetanse som heller bør kjøpes inn for å løse de ulike oppgavene på en best mulig måte
- Øke kapasiteten der det er nødvendig.
- Gjennomføre eiendomserverv, mulighetsstudier, arkitektkonkurranse og områdereguleringer
- Planlegge prosjekterings- og byggefaser
- Initiere drøftinger om og arbeide for etablering av partnerskapsavtaler med regionale myndigheter og utbyggere om omlegging av riksvei 4 og bygging av kollektivfelt og kollektivterminal

Mål for næringsutvikling i sentrum:

I kommuneplanen er det fastsatt at forholdene skal legges til rette for at det utvikles en robust og fremtidsrettet næringsstruktur og at det skapes nye, flere, mer varierte og kunnskapsorienterte arbeidsplasser i kommunen. Et av verbalvedtakene i handlingsplanen for 2012-2015 omhandler dessuten en bestilling om å utarbeide en næringsmelding.

Tiltak for å få til en endret retning på næringsutviklingen

- Utarbeide en næringsmelding som understøtter målsettingene om å etablere et attraktivt sentrum med flere og mer varierte arbeidsplasser i kommunen.
- Markedsføre nye Nittedal sentrum som et attraktivt område for etablering av kunnskapsorienterte arbeidsplasser.

Mål for bygging av kulturhus og kirke i sentrum:

Fokus i arbeidet vil være å dekke så mange behov som mulig, på en best mulig areal- og driftsmessig måte. Ikke minst skal det legges vekt på at dette skal kunne utføres på en måte som kommunen kan drifte og finansiere på en økonomisk forsvarlig måte.

- Kulturhuset må ha tidsriktige og attraktive tilbud som tiltrekker seg et bredt publikum i alle aldre, både på ukedager, i helger, på dag- og kveldstid
- Et hovedmål er først og fremst en god akustisk konsertsal som fungerer godt for alle sceniske utøvere. Kulturhuset vil ha gode publikumsfasiliteter
- Det er også et mål å skape et innovativt moderne bibliotek, funksjonelle kulturskolelokaler som inspirerer til aktivitet og bedre samordning av kulturskolens tjenester. Kulturhuset vil også kunne tilby ulike øvingsfasiliteter, ungdomslokaler, kino og et attraktivt serveringstilbud
- Det er et mål å avklare om og i hvilken grad det er mulig og ønskelig å samlokalisere arealer som skal benyttes til kulturhus og eventuelt andre formål med en kirke. Spørsmålet er om både kirken og kulturhuset kan oppnå en større utvidelsesmulighet gjennom felles bruk av deler av arealene

Tiltak for planlegging og bygging av kulturhus og kirke:

- I 2013 skal vi gjennom mulighetsstudie(r), arkitektkonkurranse(r) og programmering drøfte og avklare hva som skal bygges.

Andre tiltak på kulturområdet:

- I 2013 skal det utarbeides planer for etablering av kulturfestival som i 2014 blant annet skal løfte frem Alf Prøysen sin kulturarv i forbindelse med 100-årsjubileet for hans fødsel.
- Kulturskolen planlegger en stor forestilling ala «Fyr og Flamme» hvor møtet mellom Nittedals historie og dagens barne- og ungdomskultur blir sentralt. 1500-2000 av våre innbyggere vil bli berørt av forestillingen enten som utøvere, frivillige eller som publikum.

- BeSafe engasjerer hvert år 3000 skolebarn i en uke på høsten, samt at den store BeSafe-konserten samler et stort tverrsnitt av kommunens ansatte, frivillige, barn og foreldre.
- «Nittedølen», kommunens informasjonsavis i samarbeid med Varingen, kommer ut i ny magasinform og vil gi kommunens innbyggere informasjon om ulike opplevelses og fritidstilbud i kommunen to ganger pr. år. Estetikk og profesjonelt håndverk vil bli mer vektlagt i de nye utgivelsene.

- Kommunen deltar i ulike skilt- og informasjonsprosjekter som skal fremme natur- og kulturlandskapsperler samt kulturminner.

Innledning

Nittedal kommune skal være en kommune som involverer sine innbyggere og sine brukere for reell medbestemmelse og innflytelse. Et levende lokaldemokrati betyr at innbyggerne involveres på mange nivåer i kommunen. Det vil omhandle alt fra det å støtte opp om demokratiet gjennom høy valgdeltagelse, til det å involveres i utformingen av de tjenestene man mottar. I tillegg skal innbyggerne involveres i de prosessene som er med på å forme bygda vår. Kommunen skal være åpen og tilgjengelig.

Kommunen skal også legge til rette for og oppmuntre til at kommunens innbyggere involverer seg i lokalmiljøet sitt, og er med på å forme sin egen hverdag. Dette skjer for eksempel gjennom medlemskap og deltagelse i frivillige organisasjoner, i velforeninger etc. Det er mange arenaer som det levende lokaldemokratiet formes og utvikles på. Kommunestyrets vedtak i tilknytning til notat om Gjennomgangstrafikk – Rotnes, som omhandler opprettelse av et Nærmiljøfora for Rotnesområdet, er et aktuelt eksempel på dette.

I fremstillingen av kommunen er det viktig å ha et bevisst forhold til omdømme, omtale og identitet. Vi vil med støtte i kommunikasjonsstrategien arbeide for å styrke kommunens identitet. I denne sammenheng hører det også med å stimulere til et levende lokaldemokrati.

Hva sier kommuneplanen?

Under temaet innbyggerorientering og lokaldemokrati er hovedmålet: «En serviceorientert kommune som inviterer til medvirkning og samarbeid. Det representative demokratiet har et klart styringsansvar.» Målsettinga om levende lokaldemokrati er en spissing og en forkortelse av dette målet, og har det samme innholdet.

Status og utfordringer

Folkevalgte organer i Nittedal kommune:

Kommunestyret er det øverste politiske organ i kommunen og består av 29 valgte representanter og som velges for 4 år av gangen. Kommunestyret setter langsiktige mål for rammer og drift av kommunen. Kommunestyret skal ha en klar styringsfunksjon.

Noen kommunale organer er pliktige etter kommuneloven. Foruten kommunestyret gjelder dette formannskap, kontrollutvalg og administrasjonsutvalg, valgstyre, en eller flere klagenemder og et fast utvalg for plansaker. I tillegg har enkelte andre lover bestemmelser om pliktige organer som eldreråd og kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. For øvrig fastsetter kommunestyret fritt hvilke folkevalgte organer kommunen skal ha.

Andre lovpålagte folkevalgte organer i Nittedal:

- **Formannskapet.** Medlemmene velges blant kommunestyrets faste medlemmer, og det ledes av ordføreren. Formannskapet har beslutningsmyndighet på driftsrelaterte områder og i tillegg innstiller formannskapet til kommunestyret når det gjelder årsbudsjett, handlingsplan, skattevedtak, overordnede saker knyttet til drift og tjenesteproduksjon og øvrige økonomisaker.

I Nittedal er formannskapet kommunens faste klagenemnd i saker hvor kommunen er endelig klagemyndighet.

Formannskapet i Nittedal er også kommunens faste planutvalg. I den sammenhengen behandler det reguleringssaker og prinsipielle byggesaker som ikke er delegert til rådmannen.

- **Kontrollutvalget.** På grunn av den store betydningen kommunale avgjørelser har for innbyggerne, og på grunn av de store økonomiske verdier som kommunale anskaffelser og entrepriser innebærer, er det etablert omfattende systemer for tilsyn og kontroll med, og revisjon av, kommunal virksomhet.

Kommunen skal føre tilsyn med sin egen virksomhet, og her spiller de folkevalgte en stor rolle. Kommunestyret har etter kommuneloven det overordnede ansvaret for at slikt tilsyn blir ført. Til hjelp her har kommunestyret rådmannen og det folkevalgte organet kontrollutvalget.

- **Administrasjonsutvalget** er kommunens utvalg for behandling av saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte i kommunen.

Lokalt vedtatte organer:

Kommunestyret i Nittedal kommune har fastsatt at kommunen skal ha tre komiteer som skal følge opp bestemte saksområder. Disse er:

- Komite for oppvekst og utdanning
- Komite for omsorg
- Komite for miljø og samfunnsutvikling

Komiteene skal arbeide med prinsipielle, overordnede saker innenfor sine respektive sektorområder, og de har innstillingsmyndighet overfor kommunestyret, men har ingen selvstendig vedtaksmyndighet.

Lovpålagte og andre faste medvirkningsorganer/fora i Nittedal kommune:

- **Eldrerådet** er et rådgivende organ for kommunen og skal behandle alle saker som gjelder levekår for eldre. Rådet kan selv ta opp andre saker som vedkommer de eldre i kommunen.
- **Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne** skal sikre en åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktige for mennesker med nedsatt

funksjonsevne. Dette gjelder blant annet adkomst, arbeid mot diskriminering, samt tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

- **Barnetalspersonen** er en lovpålagt funksjon som skal sikre barn og ungdoms interesser blir tilstrekkelig ivaretatt, særlig i utviklings- og arealplanleggingen i kommunen.
- I barnehagene er det **samarbeidsutvalg (SU)** og i skolen er det SU og **Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU)** i tillegg til **elevråd**.
- **Barn og unges kommunestyre (BUK)** består av valgte representanter fra kommunens barne- og ungdomsskoler. BUK fremmer egne forslag, og har anledning til å uttale seg om berørte saker til Nittedal kommunestyre. BUK får også hvert år en bestemt sum penger som de kan bruke på prosjekter etter eget ønske.

Samarbeid mellom frivillige lag- og foreninger og Nittedal kommune

I Nittedal kommune er det registrert over 150 frivillige organisasjoner av alle slag. Et så stort omfang stiller store krav, både til det frivillige organisasjonsliv og til kommunen, for å kunne organisere samarbeidet så godt som mulig. Vi er to parter som er forskjellige, men gjensidig avhengige av hverandre. Vi må samhandle godt, samtidig som de frivillige er "frie, villige og hete!".

Gjennom prosjektet "Det gode liv i Nittedal" har vi fått erfaring mht. hva vi kan få til når det frivillige lag- og foreningslivet og Nittedal kommune jobber systematisk og praktisk sammen. Metoden har bl.a. bidratt til en årlig frivillighetsmesse, aktivitetsdag, test formen og frivillighetsmeldingen. Dette er en arbeidsform som alle parter vil fortsette med.

Kommunen har inngått en samarbeidsavtale med Nittedal idrettsråd. Samarbeidsavtalen fastslår hvilke områder kommunen og idrettsrådet skal samarbeide på, samt hvilke saker idrettsrådet skal ha høringsrett i. Basis for aktiviteten er et årshjul hvor kommunen og idrettsrådet jobber systematisk gjennom hele året for å løse viktige idrettssaker i kommunen. Slike avtaler mangler i det øvrige lag og foreningsliv og ønskes etablert.

Ad-hocetablerte medvirkningsfora:

Det er avholdt ulike arrangementer i forbindelse med noen av de viktige prosessene som nå pågår i kommunen. Blant annet ble det avholdt en såkalt plansmie i forbindelse med sentrumsplanen. Da ble også ulike forslag til utviklingen av sentrum utstilt på rådhuset.

Kommunen har også gjennomført ulike dialogkonferanser med spesielt inviterte aktører om for eksempel folkehelseprogrammet, frivillighetsmessa, etc.

Medvirkningskrav knyttet til rullering av kommuneplan

Planstrategien fastsetter at kommuneplanen skal rulleres i inneværende kommunestyreperiode.

Det er hensiktsmessig at revidering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel starter parallelt. Samfunnsdelen kan med fordel slutføres først, slik at politiske føringer kan innarbeides i arealdelen. Arbeidet med planprogram er startet opp høsten 2012 og vil fullføres første halvår 2013.

I arbeidet med rulleringen av kommuneplan er det helt sentralt at det legges opp til en dialog med representanter for ulike interessenter og innbyggerne om samfunnsutviklingen.

Hva skal vi gjøre?

Et levende lokaldemokrati har mange bestanddeler og det er mange måter en kan vurdere å måle i hvor stor grad et levende lokaldemokrati er en realitet. Nedenfor følger hvordan Nittedal kommune vil følge opp dette temaet.

Mål: Kommunen skal bruke faste brukerfora til en fortløpende dialog med brukere om videreutvikling av tjenestetilbudet. Kommunen skal bruke både faste og ad-hoc-etablerte innbyggerfora til situasjonsbestemte dialoger med råd og representanter for ulike interessenter og innbyggere om lokalsamfunnsutviklingen.

Tiltak:

- Det jobbes aktivt for å opprette tilsvarende samarbeidsavtaler (som er opprettet med idrettsrådet) med flere "paraplyorganisasjoner", som representerer et større område av frivillige aktører.
- Nittedal kommune samarbeider med frivillige og inviterer til temamøter/dialogmøter gjennom året. Frivillige, ansatte og politikere overfører kunnskap til hverandre og diskuterer hvordan man mest hensiktsmessig løser forskjellige problemstillinger.
- Det jobbes videre for at det opprettes nye målrettede partnerskapsavtaler der frivillige organisasjoner og kommunen har felles mål og forplikter seg til å bidra med ulik arbeidsinnsats over tid.
- Det skal opprettes et nærmiljøråd for Rotnesområdet der relevante saker for nærmiljøet vil være tema, herunder trafikkutvikling.
- Barn og unges kommunestyre utvikles ytterligere i samråd med ungdommene selv til å bli en viktig høringsinstans for utviklingen av hele Nittedal kommune.

Mål: Innbyggerne skal gis mulighet til å påvirke samfunnsutviklingen gjennom arbeidet med rullering av kommuneplanen

Tiltak:

I planprogrammet for kommuneplanrulleringen skal det foreslås et medvirkningsopplegg for dialogen med representanter for ulike interessenter og innbyggere.

Innledning

Gode prosesser forutsetter tydelige mål og klare hensiktsformuleringer. De har definerte eiere av målsettingene og av prosessene. Dersom kommunens arbeidsprosesser organiseres etter like prinsipper, vil deltakerne i ulike prosesser oppleve en helhetlig og enhetlig styring av kommunen. Gode prosesser er effektive med hensyn på både omfang og kvalitet, og ressursbruk i form av penger og tid. Deltakerne i prosessene trenger prosesskompetanse og god ledelse. Gjennom definering av egne prosesseiere vil muligheten for god fremdrift og effektivitet øke.

Hva sier kommuneplanen?

Gode prosesser er et mål som først og fremst er forankret i kommuneplantemaet innbyggerorientering og lokaldemokrati, der målsettingen er en serviceorientert kommune som inviterer til medvirkning og samarbeid. Mange av tiltakene som er tilknyttet de ulike hovedmålene er dessuten relatert til interne prosesser i kommunen som skal bygge opp under hovedmålene. Gode prosesser må være på plass hvis Nittedal kommune skal nå sine overordnede målsettinger. Derfor er dette valgt som ett av åtte strategiske styringsmål.

Hva legger vi i begrepet prosesser?

Nedenfor beskrives noen typer av prosesser:

Prosesser som følger av et administrativt årshjul eller administrative månedssykluser. Eksempler er administrativ utarbeidelse og politisk behandling av:

- budsjett og handlingsplan
- tertialrapporter
- årsmelding

Prosesser som har som mål å munne ut i et bestemt utrednings- eller planprodukt. Eksempler på slike prosesser er:

- Revidering av kommuneplan
- Utarbeidelse av nye temaplaner
- Revidering av eksisterende planer
- Utarbeidelse av andre utredninger

Prosesser som fører til eller er et resultat av at en innbygger eller brukere mottar en eller flere tjenester. Eksempler på slike prosesser er:

- Daglig produksjon/levering av:
 - oppvekst- og utdanningstjenester
 - helse- og omsorgstjenester
 - tekniske tjenester
 - administrative tjenester
- Fra en innbygger søker om en tjeneste eller å få en tillatelse til å gjøre noe, til innbyggeren har fått informasjon om hva som ble resultatet på søknaden

- Fra en innbygger eller bruker sender inn en klage på et saksbehandlingsresultat, til vedkommende har mottatt informasjon om klagebehandlingsresultatet. Til en slik prosess hører både den administrative og den politiske behandlingen av klagen.
- Fra en tjeneste er levert, til tjenesten er fakturert, betalt og regnskapsført.

Status og utfordringer:

I takt med samfunnsutviklingen for øvrig er det et løpende behov for å fornye og forbedre prosessene på mange områder.

Når det tas i bruk ny teknologi er det viktig at arbeidsflytprosessene tilpasses mulighetene i den nye teknologien. Det kan i noe grad stille krav til at øvrige systemer og rutiner må tilpasses, og at det arbeides med kultur og kompetanse i organisasjonen.

Det er innført gode og effektive støttesystemer, som krever ny tilnærming fra brukere som er kjent med papirbaserte systemer. I mange sammenhenger ligger det også skjulte kostnader ved innføring av nye systemer, og det ligger også krav til IKT-kompetanse som nå treffer enhetene i kommunen. I en periode må kommunen forvente at vi har økte kostnader knyttet til innføring før rasjonalisering kan finne sted. Dette er utfordringer i overgangen mellom gammel og ny teknologi.

Hva skal vi gjøre?

Mål:

- Tydeliggjorte mål og strategier som er klart kommunisert i organisasjonen
- Definerte og prioriterte prosesser som er tydelig beskrevet
- Avklarte roller og ansvar for prosessene, inkludert problemløsning
- Gode prosessverktøy som enhetlige prosedyrer og maler for planlegging og gjennomføring
- Gode støttefunksjoner/dataverktøy

Tiltak

- Kommunen på overordnet nivå, sektorene og enhetene skal kartlegge og beskrive de viktigste prosessene i den overordnede styringen av kommunen, i utrednings- og utviklingsarbeidene, og i kommunens daglige drift og tjenesteproduksjon.
- Videre skal det gjøres en vurdering av på hvilke områder kommunen har størst forbedringspotensial. Dette vil danne grunnlag for en prioritering av hvilke prosesser det skal arbeides med å forbedre i perioden 2013-2016.
- For de prioriterte prosessene skal det utarbeides et forslag til forbedret prosess og en plan for å innføre dette, inkludert oppfølging i form av mål og tilhørende konsekvenser.
- For de prosessene som er blitt definert, skal ansvar for prosessene plasseres på en rolle og det bør beskrives tydelig hva som ligger i ansvaret (hva man har ansvar for, eventuelt når og hvordan ansvaret gjennomføres og hvordan dette følges opp).
- I 2013 vil det blant annet være aktuelt å ha fokus på å konsolidere, vurdere og planlegge vår bruk av IKT. Målet er å finne frem til smartere måter å jobbe på, og dersom det er kapasitet i

organisasjonen vil det bli arbeidet med å innføre døgnåpen forvaltning gjennom bruk av programvaren 24-7.

Tiltak i Enhet for økonomi i 2013:

- Ta i bruk elektronisk system for reiseregninger, kjørebok og utlegg for å effektivisere disse arbeidsprosessene.
- Starte innføringen av E-handel i samarbeid med Interkommunalt innkjøpssamarbeid på Nedre Romerike (IINR). Innføringen som vil bli ferdigstilt i 2014, vil på sikt effektivisere arbeidsprosessene knyttet til innkjøp og fakturabehandling, samt bedre sporbarheten innen innkjøp. I tillegg vil E-handel medføre bedre sortimentsstyring og økt avtalelojalitet som dermed gir økonomiske besparelser for kommunen.
- Fortsette arbeidet med å effektivisere rapporteringsprosessene i kommune ved å utnytte ubrukte muligheter i kommunens intranettsystem.

Tiltak i Enhet for administrasjon i 2013:

- Vurdere en mulig sammenslåing eller samlokalisering av lønn og personalfunksjonen. Arbeidet vil bli utført i samarbeid med Enhet for økonomi.
- Ta utfordringen med å gi et døgnåpent tilbud. Vi arbeider i retning av å gi tilgang til elektroniske dokumenter og korrespondanse gjennom hele døgnnet. Det vil bli vurdert å se sammenheng mellom kommunens kommunikasjonsfaglige ressurs og servicetorgetts tjenestespeil. Arbeidet skal ta utgangspunkt i «Klarspråk»-programmet til norsk språkråd, slik at vi legger til rette for et enkelt og konsist språk i vår omgang med brukere og publikum. Dette må ses i sammenheng med den sannsynlige befolkningsutviklingen i kommunen.
- Utvikle en systematisk tilnærming til innføring av nye systemer. Administrasjonen står som systemeier av flere elektroniske støttesystemer. Overgangen fra papirbasert informasjon og korrespondanse til dokumenthåndtering på elektroniske formater, stiller krav til ny kompetanse og nye prosesser. Grensesnittet mellom administrasjonen, IKT, brukere av systemene og publikum, stiller store krav til både fleksibilitet i organisasjonen og en systematisk tilnærming til innføringen av nye systemer.
- Arbeide for å balansere oppgaver og ressurser i enheten. Det er en **overordnet målsetting** å være mer presis i prioriteringen av oppgaver og argumentere oppgavene i administrasjon inn mot de strategiske målsettinger for kommunen. Dette er hovedgrepet for å balansere oppgaver og ressurser i enheten.

Tiltak i enhet for IKT i 2013:

- Arbeide for fortsatt stor oppetid på kommunens systemer
- Nær, tilgjengelig tjeneste innenfor kommunens oppetid
- Tilrettelegge for gode tjenester i samarbeid med brukere
- Nye mål avklares med ny enhetsleder

Tiltak i Enhet for utvikling i 2013:

- Arbeide for å bedre prosjektstyringen gjennom å etablere felles prosjektmodell som gir enhetlig system, struktur og maler for alt prosjektorganisert arbeid i kommunen. Gjennom ensretting og felles opplæring skal det etableres felles forståelse og begreper for prosjektetablering, prosjektstyring og -ledelse, prosjektrapportering og prosjektavslutning.

Tiltak i Enhet for tekniske tjenester i 2013:

- Heve kompetansen og effektivisere byggesaksbehandling er en kontinuerlig prosess. I 2012 er det satt i gang flere tiltak som skal forbedres i 2013 for å gi bedre service, få ned restansene på byggesaksavdelingen og holde lovpålagte tidsfrister.
- Utarbeide bedre og helhetlig veiledninger på kommunens hjemmeside. Normer for byggesak, vei og vann/avløp er per i dag tilgjengelige på nett. Det er utarbeidet sjekklister for byggesak som brukes av både saksbehandlerne og brukerne. Veiledninger på kommunens hjemmeside skal forbedres slik at det er lettere for brukerne å finne frem til informasjon. Nye veiledninger legges ut på nett i 2013. Veiledningene oppgraderes årlig.
- Bedre rutiner for veiledning (bygg, vann, vei, kart) på servicetorget.
- Bedre rutiner i saksflyt (fra registrering, til vann/vei, kart og byggesak).
- Utnytte DV-Pro (et program for tidsregistrering, vedlikeholdsoppfølging m.m.) på flere områder innenfor Enhet for tekniske tjenester.

Tiltak i sektorene Oppvekst og utdanning og Helse og omsorg:

- Det har vært satset mye på å legge til rette for gode prosesser for samhandling på tvers av enhetene og sektorene de senere årene. Hensikten er blant annet at brukere med sammensatte behov skal oppleve en mer helhetlig og enhetlig saksbehandling, og at de samlet sett skal motta en mer koordinert tjenesteyting. Dette arbeidet vil fortsette i 2013.

Kompetente og motiverte medarbeidere

Innledning

Medarbeidere på alle nivåer er kommunens viktigste ressurs. Det er kommunens ansatte som produserer tjenester og som sikrer at organisasjonen leverer tilstrekkelig kvalitet i alle ledd. Dette fordrer blant annet:

- Tilstrekkelig og riktig kompetanse
- God og tydelig ledelse
- Arbeidstakere som trives på jobb
- Et samsvar mellom tilførte oppgaver og ressurser

Hva sier kommuneplanen?

Som med målet Gode prosesser, så er dette målet er først og fremst er forankret i kommuneplanteamet innbyggerorientering og lokaldemokrati, med målsettingen om en serviceorientert kommune som inviterer til medvirkning og samarbeid, men også indirekte i flere av kommuneplanens øvrige hovedmål. Kompetente og motiverte medarbeidere er en forutsetning for å nå de andre målsettingene som kommunen har satt seg.

Utordringer

Kompetanse:

Hvis Nittedal kommune skal nå de målsettingene som er satt, vil det kreve en stadig fornying av kompetansen i organisasjonen. Dette innebærer å innhente ny kompetanse når det trengs, i tillegg til å heve kompetansen på den arbeidsstokken man har. En større og mer kompleks oppgaveportefølje i kommunen krever stadig mer kompetente medarbeidere.

Trivsel på jobb:

Det er tre grunnleggende elementer for at en arbeidstaker skal oppleve arbeidsdagen som positiv og givende:

- Mestring
- Autonomi
- Hensikt

Forskning viser at mestring er helt sentralt for å kjenne lykke og glede. Når vi opplever mestring så har vi det bra og gir tilbake i form av hjelpende adferd. Med autonomi menes at man på selvstendig grunnlag kan styre eller har stor grad av innflytelse på sin egen arbeidshverdag. Reell delegering forutsetter at medarbeidere kjenner at de har tillit og relevant kompetanse til å løse oppgavene selvstendig. Når det er en tydelig hensikt med arbeidet, samles kraften om virksomhetens målsettinger.

Ledelse:

I sum gir mestring, autonomi og hensikt, kort fortalt, målbevisste og positive medarbeidere. Det bør derfor være en hovedmålsetting for ledere på alle nivå, å legge til rette for at ansatte opplever nettopp mestring, autonomi og hensikt i sin arbeidshverdag.

Tydlig skille mellom jobb og privatliv:

Hverdagen for enkelte grupper ansatte i kommunen er til tider hektisk og krevende. Det er symptomer på tretthet i organisasjonen på grunn av store arbeidsmengder. Kommunen skal i større grad bidra til å prioritere hva som skal ligge innenfor en normal arbeidsdag, og bidra til et vern om arbeidstakernes fritid. Kommunen og dens ledere har et særlig ansvar for å ta hensyn til at det skal være plass til normale arbeidstakere, med livsfase-varierte behov. Dette oppdraget peker også mot lederne selv, som i form av sine roller er en utsatt gruppe for å bryte med vernegrensene i arbeidsmiljøloven.

Hva skal vi gjøre?

Kommunen har en større gjennomgang av utvalgte enheter, som følge av systemsvakheter som er beskrevet i en ekstern rapport utarbeidet av Ernst & Young, forelagt kommunen i juni 2012. I denne rapporten peker Ernst & Young mot utydelighet i strategiske målsettinger og noe mangelfull evne til å strukturere prosessene opp mot kommunens mål. Det er nedsatt et omfattende arbeid som vil legge grunnlag for ny styringsløyfe og tydelige strategiske mål for kommunen. Det er forutsatt at dette arbeidet i større grad vil føre til plassering av ansvar og operasjonalisere innholdet i videre delegeringsreglementet. Arbeidet skal også bidra til bedre balanse mellom oppgaver og kapasitet i kommunen.

Det vil nå bli startet et arbeide med kommunens arbeidsgiverpolitikk. En hovedmålsetting er å gjøre kommunen til en attraktiv arbeidsplass både for søkere til stillinger i kommunen, og samtidig legge til rette for et fortsatt godt arbeidsmiljø blant de ansatte i kommunen.

De siste årene har kommunen rekruttert et større antall ledere på forskjellige nivå. Det har synliggjort behov for ledertrening og støtte. Lederutviklingen ble påbegynt i 2011, er videreført gjennom 2012, og videreføres i 2013.

I 2012 har kommunen startet et arbeid for å systematisere samarbeidet med de tillitsvalgte. Dette innebærer at administrasjonen ønsker å etablere en informasjons- og samarbeidsavtale som regulerer forholdet mellom tillitsvalgte og kommunen som arbeidsgiver.

Fagfeltenes kompleksitet, bredde og tilfang av nye oppgaver i støtteenhetene stiller store krav til ansatte, og derav et behov for kompetanseheving innenfor og på tvers av de ulike fagområdene. Det er viktig å sikre et godt fagmiljø og et godt samarbeidsklima, samt god kvalitet og effektivitet i tjenestene.

Mål

Kompetente medarbeidere

- Karriereplan utviklet for utpekte ledere og arbeidstakere
- Tilrettelegging for horisontal karriere

Motiverte medarbeidere

- Arbeidsgiverpolitikk etablert
- Stillingsbeskrivelser opprettet
- Medarbeidersamtaler gjennomført

Måleindikatorer

- Medarbeiderundersøkelse med spørsmål knyttet til temaene god ledelse, godt arbeidsmiljø, mestring, autonomi og hensiktsopplevelse.
- Nærværsprosent

Tiltak:

Organisasjonsutvikling

- Fortsette arbeidet med tydeliggjøring og utvikling av lederrollen, samt etablere styringssystem for å legge til rette for bedre styring ved å gi bedre styringsinformasjon
- Definere og kommunisere hva som er gode prestasjoner, og følge dette opp med tydelige og etterfulgte konsekvenser ved både gode og dårlige prestasjoner.
- Etablere styringssystem som gir ledelsen nødvendig styringsinformasjon for å følge opp arbeidet fra dag til dag.
- Etablere en organisasjonsstruktur som er tydelig og lettfattelig for alle som jobber i kommunen.
 - Gjennomgå Enhet for administrasjon
 - Gjennomgå Enhet for IKT
 - Etablere ny overordnet struktur
 - Styrke politisk handlekraft
- Beskrive hvilke roller man har i kommunen og hva som ligger i disse og jobbe med rolleforståelse; Hva er konsekvensen av min rolle?
 - Jobbe med hvordan utøve rollen som leder
 - Synliggjøre for medarbeidere hvordan man jobber med etikk i kommunen.
 - Etablere stillingsbeskrivelser og eventuelt rydde i terminologi, slik at man har en felles forståelse av hva en stillingsbeskrivelse er.

Nærværsarbeid

- Enkelte enheter har utarbeidet « friskus»-opplegg, som har som mål å tilrettelegge for at arbeidstakere skal unngå sykemelding. Dette arbeidet vil videreutvikles i kommende periode.
- Et godt arbeidsmiljø er avhengig av god ledelse. Kommunen må legge til rette for at ledelsen har tydelige rammer og systemer for å utøve god ledelse.
- Brukernes trivsel og utvikling er avhengig av stabile, trygge og faglig kompetente medarbeidere i kommunen. For å sikre dette må arbeid med oppfølging av sykemeldte og tilrettelegging på arbeidsplassen stå i fokus.

Status og utfordringer i tjenestesektorene:

På noen tjenesteområder er det en stor utfordring å tiltrekke seg nok personell med relevant fagutdanning. Dette gjelder særlig innenfor oppvekst- og utdanningssektoren, hvor det er mangel på førskolepedagoger og lærere med godkjent utdanning. Det kan også være vanskelig å få tak i lærere med riktig fagsammensetning for å få fag- og timefordelingen til å gå opp på skolene.

Men også innenfor helse- og omsorg og innenfor tekniske tjenester er det utfordringer. Dette er i stor grad utfordringer som er gjeldende for hele kommune-Norge.

I tillegg til utfordringer med å tiltrekke seg kompetent arbeidskraft, er det også tidvis vanskelig å holde på viktig kompetanse i kommunen. Nittedal opererer ofte i et marked med sterk konkurranse, både fra andre kommuner og fra privat sektor.

Hva skal tjenestesektorene gjøre?

Mål og tiltak i oppvekst- og utdanningssektoren

Barn og unge skal oppleve et miljø med trygge, stabile og kompetente voksenpersoner. Det setter først og fremst krav til et godt arbeidsmiljø og medarbeidere med høy kompetanse som brukes riktig.

Kompetente medarbeidere måles gjennom:

- Andel fagutdannet personell
- Andel dispensasjoner fra utdanningskrav for pedagogiske leder og styrerstillinger
- Antall medarbeidere som gjennomfører videreutdanning (i barneverntjenesten tar 4 saksbehandlere videreutdanning, 2 av dem er i slutfasen på Mastergrad.)
- Opplevd grad av mestring

Rekruttering

- Det er vanskelig å få tak i kvalifiserte førskole- og allmennlærere da det er mangel på disse. Nittedal har forsøkt ulike rekrutteringstiltak for å hjelpe på situasjonen. Dette arbeidet må fortsette i 2013.
- Også på ledersiden vil det være behov for nytilsetninger i de nærmeste årene fordi flere går av for aldersgrensen. Til nå har det vært få både eksterne og interne søkere til rektorstillinger. Det må vurderes stimuleringsiltak som fører til at interne, godt kvalifiserte og potensielle ledere får lyst til å søke lederstillinger.

Kompetanseutvikling og kompetanseflyt

- På barnehageområdet er det utarbeidet en 4-årig opplæringsplan felles for alle Nittedalsbarnehagene. Planen har særlig fokus på voksenrollen.
- Barneverntjenesten utfordres ved at de omkringliggende kommunene har et høyere lønnsnivå enn Nittedal, dette vil ha innvirkning både på rekruttering og evnen til å beholde godt kvalifiserte medarbeidere.
- Skolene kartlegger hvert år sine behov og legger frem en kompetanseutviklingsplan som blant annet inneholder:
 - Videreutdanning for 7 lærere i prioriterte fag
 - Etterutdanning av alle lærere i Nittedal i grunnleggende ferdigheter. I skoleåret 2012-13 i hovedsak regning, men noen skoler fortsetter fjorårets satsing på lesing og skriving.

- Lokale satsinger på de enkelte skoler på blant annet bruk av smartboard, It'slearning etc.
- Etterutdanning til utvalgte lærere på ungdomsskolene i Ny Giv, lese/skrive/regneferdigheter og i klasseledelse
- Fra 1. januar 2014 innføres nye krav til læreres kompetanse for å undervise og innebærer at det på ungdomstrinnet stilles krav om 60 studiepoeng for å undervise i fagene norsk, matematikk og engelsk, samt 30 studiepoeng i de fleste øvrige fagene. På barnetrinnet vil det kreves 30 studiepoeng for å undervise i fagene norsk og matematikk.
- Innværende år er alle skoler og barnehager skolert i programmet «Det er mitt valg». Dette må følges opp i 2013.

Delmål og tiltak i helse og omsorgssektoren

Nasjonale føringer setter krav til kompetanseutvikling i helse- og omsorgstjenestene. Dette er sterkt vektlagt både i den statlige Omsorgsplanen 2015 (Kompetanseløftet, Demensplanen), Kvalitetsmeldingen og Samhandlingsreformen.

I helse og omsorgssektoren i Nittedal er det et mål at enhetene har: "Kultur for kompetanse".

I rekrutteringsplanen 2009-2015 er det fastslått at det skal skapes et positivt omdømme gjennom å se muligheter og å snakke om kompetanse, og gjennom å støtte, veilede og inspirere til kompetanseutvikling.

Enhet for sykehjem, Enhet for hjemmetjenester, forebygging og rehabilitering og Enhet for funksjonshemmede har en kompetanseplan 2009-2013 som peker på kort- og langsiktige mål og føringer for disse tre enhetene.

I 2013 vil det arbeides videre for systematisk kompetanseutvikling innen sektoren i tråd med den øvrige strategiske kompetansestyringen i kommunen.

Fokusområder vil blant annet være:

- Øke antall medarbeider med fagkompetanse
- Styrke den faglige bredden
- Styrke den etiske kompetansen
- Kvalifisering av personell
- Styrke spisskompetansen på utvalgte områder

Ung i jobb

Rådmannen har i 2013 funnet midler til prosjektet Ung i jobb.

Prosjektet skal gi 5-8 ungdommer i alderen 16-18 år mulighet for sommerjobb i helse- og omsorgssektoren. Dette ønsker kommunen å gjøre for å skape interesse for helse- og omsorgssektoren blant kommunens ungdommer.

Delmål og tiltak i miljø- og samfunnsutviklingssektoren

- Det skal arbeides for å beholde allerede ansatte og rekruttere nye ingeniører på områdene vei, vann og avløp.
- Kompetansen til både ansatte som har vært i kommunen over noen år, og nyansatte, skal heves.
- Rutiner og arbeidsmetoder for saksbehandlingen skal bedres med kurs og workshop.
- Det skal arbeides for mer åpenhet i saksbehandlingen og samarbeidet innenfor avdelingene og Teknisk enhet, og på tvers av enhetsgrensene skal styrkes.

Kapittelet er uendret fra rådmannens forslag til Handlingsplan 2013 – 2016.

Innledning

Med sunn økonomi menes at kommunen har

- Tydelige og bevisste politiske prioriteringer
- Realistiske budsjetter
- Økonomiske reserver
- Nøktern ressursbruk på alle nivåer
- Verdibasert økonomistyring og åpenhet i prosessene

Kommunen har følgende delmål og indikatorer for området:

- Godt beslutningsgrunnlag basert på relevante styringsdata – eks. KOSTRA
- Avvik fra budsjett
- Driftsresultat i forhold til inntekter
- Gjeld i forhold til inntekter

Hva sier kommuneplanen?

Kommuneplanen har i dag sunn økonomi som et av hovedtemaene hvor hovedmålet er: «God balanse i kommuneøkonomien.» Det nye målet er derfor en direkte avledning av dette.

Status og utfordringer:

Økonomiske rammer, forutsetninger og prioriteringer i handlingsplanen

Rådmannens prioriteringer

Nittedal står i 2013 foran store økte behov som følge av endringer i befolkningen. Økningen består både av økte behov for den enkelte innbygger og en økning i antallet innbyggere som har behov for kommunale tjenester. Dette gjelder innen begge de store sektorene helse og omsorg og oppvekst og utdanning.

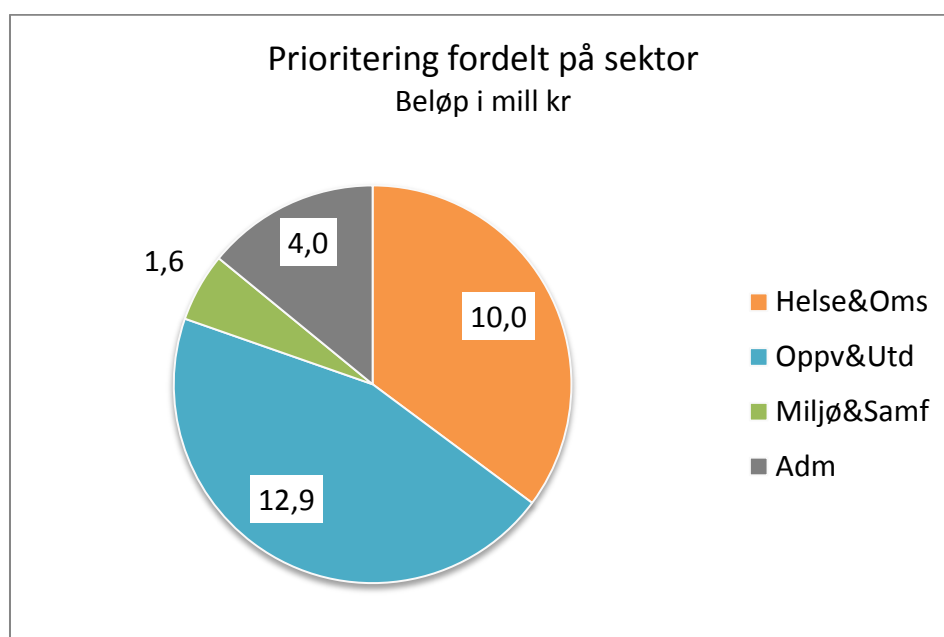
Rådmannens forslag til handlingsplan er lagt som et stramt økonomisk opplegg. Budsjettet som er lagt, er basert på dagens nivå for tjenester og tar ikke høyde for eventuelle økninger i tjenestebehov ut over det som var kjent på tidspunktet for utarbeidelse av handlingsplanen. Økningen i behovet knyttet til lovpålagte oppgaver og nye statlige pålegg, legger beslag på store deler av inntektsveksten i 2013. Ut over dette har rådmannen lagt vekt på kommunestyrets vedtak i handlingsplan 2012-15 og i sak om budsjetttrammer for 2013-16 (KST-sak 74/12).

Samlet innebærer dette en økning av driftsbudsjettene til helse og omsorg med 10,0 mill. kr, mens oppvekst og utdanning er økt med 12,9 mill. kr. Innen helse og omsorg er over 40 prosent av økningen knyttet til økte behov hos brukerne. I tillegg er kostnader knyttet til drift av

institusjonskjøkken, økte kostnader knyttet til samhandlingsreformen, oppfølging av boligsosial plan, «Ung i jobb» og tiltak knyttet til utvikling og effektivisering, prioritert. ¹

Innen oppvekst og utdanning er over 80 prosent av økningen knyttet til likebehandling av de ikke-kommunale barnehagene. Ut over dette er tiltak knyttet til valgfag i ungdomsskolen, økte behov innen barnevern, innføring av 1 time gratis kulturskoletilbud i uken, «Vi bryr oss»- arbeidet og økte ressurser innen forebyggende tjenester prioritert. Rådmannen har ikke funnet mulighet for å styrke utekontakten. Dersom Holm barnehage legges ned foreslår rådmannen at besparelsen benyttes til å styrke utekontakten og andre tiltak for barn og unge. ²

Rådmannens prioriteringer fordelt på sektorer er illustrert i figuren under.

Under følger en gjennomgang av hovedpunktene i forslaget til handlingsplan.

Inntekter

Regjeringen har i forslaget til statsbudsjett for 2013 justert veksten i skatteinntektene til 6,5 prosent fra 2011 til 2012, og forventer en vekst på 5,4 prosent fra 2012 til 2013. Tilsvarende økninger er lagt inn i rådmannens forslag til budsjett for kommunen for 2013. Den kommunale skattøren for personlige skattytere holdes uendret fra 2012 til 2013. Totalt er skatteinntektene for Nittedal budsjettert å øke med 29,3 mill. kr fra 2012 til 2013. Det er ikke budsjettert med økninger i skatteinntektene for årene 2014-16.

Forventet rammetilskudd for kommunen er beregnet på bakgrunn av kommunens egne befolkningsprognoser. Rammetilskuddet forventes å øke med 15,2 mill. kr fra 2012 til 2013. Denne økningen skal være med på å kompensere for nye oppgaver innført i 2012 som får helårseffekt i

¹ Tiltakene er omtalt på side 25

² Tiltakene er omtalt på side 17

2013, og nye oppgaver som innføres i 2013. For barnehager er det kompensert for opptrapping av tilskuddet til de ikke-kommunale barnehagene fra 92 til 94 prosent fra 1. august 2013, i tillegg til helårseffekten av opptrappingen som er gjennomført i 2012. Nominell videreføring av makspris for foreldrebetaling i barnehagene i 2013 og helårseffekt knyttet til omlegging i kontantstøtten i 2012, er også inkludert i økningen i rammetilskuddet. Kostnadene knyttet til innføring av valgfag på 9. trinn i skolen, samt helårseffekt av innføring av valgfag for 8. trinn i 2012, er inkludert i rammetilskuddet. Innføring av 1 time frivillig, gratis kulturskoletilbud per uke er også inkludert i rammetilskuddet.

Samlet vekst i frie inntekter fra 2012 til 2013 utgjør 44,9 mill. kr, noe som tilsvarer 4,7 prosent. Inkludert i dette er kompensasjon for forventet lønns- og prisvekst i 2013 (deflator) på 3,3 prosent som utgjør 31,4 mill. kr. Dette innebærer at Nittedal kommune er beregnet å få en realvekst i frie inntekter på 13,5 mill. kr. Realveksten skal dekke kommunens økte kostnader knyttet til befolkningsutviklingen (demografi) og økte rente- og pensjonskostnader.

Nittedal er for 2013 tildelt 3,8 mill. i inntekt som skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Beløpet er ikke videreført i 2014-16 da dette ikke er en påregnelig inntekt.

Det er forventet en betydelig økning i refusjoner knyttet til ressurskrevende tjenester og budsjetterte refusjoner er derfor økt med 7,6 mill. kr i fra 17,0 mill. kr i 2012, til 24,6 mill. kr i 2013. Refusjonene må sees i sammenheng med økningene i kommunens kostnader innen helse og omsorg som er nevnt under.

Finans

Renteforutsetningene i økonomiplanen er basert på Norges Banks pengepolitiske rapport nr. 2/2012. Rapporten forventer et rentenivå på 3 måneders NIBOR-rente på 2,5 prosent i 2013 som gradvis stiger til 3,6 prosent i 2016. Disse forutsetningene, sammen med dagens fastrenteaftaler, er lagt til grunn for beregningen av rentekostnadene i økonomiplanperioden. Alle nye låneopptak i økonomiplanperioden er forutsatt til flytende rente. Utviklingen i flytende rente og forventet rentenivå på kommunens lån, hensyntatt fastrentelån, fremkommer i tabellen under.

	2012	2013	2014	2016
Forventet flytende rente (3 måneders NIBOR +0,1 %)	2,60 %	3,10 %	3,60 %	3,70 %
Forventet rentenivå Nittedal (vektet flytende og fastrente)	3,30 %	3,60 %	3,60 %	3,60 %

Finansinntektene til kommunen er budsjettert etter finansreglementets tillatte fordeling av midler på aktiva i en normalsituasjon, justert for forventede kjente merinntekter knyttet til kapitalsikrede finansielle aktiva som forfaller i 2013 og 2014. E-verksfondet foreslås benyttet til finansiering av Kulturhuset, og avkastning på de langsiktige finansielle aktivaene reflekterer dette, spesielt i årene 2015-16 der hovedtyngden av kulturhusinvesteringen ligger.

Pensjon

Pensjonskostnadene er budsjettert ut fra en prognose fra pensjonsleverandørene. Beregningene for 2013 viser en økning i pensjonskostnadene for 2013 med om lag 3,5 mill. kr sammenlignet med prognosen for 2012. Økningen skyldes i stor grad amortisering av premieavviket fra 2012 (forskjellen mellom pensjonspremie og pensjonskostnad) som forventes å øke med 22 mill. Dette beløpet skal

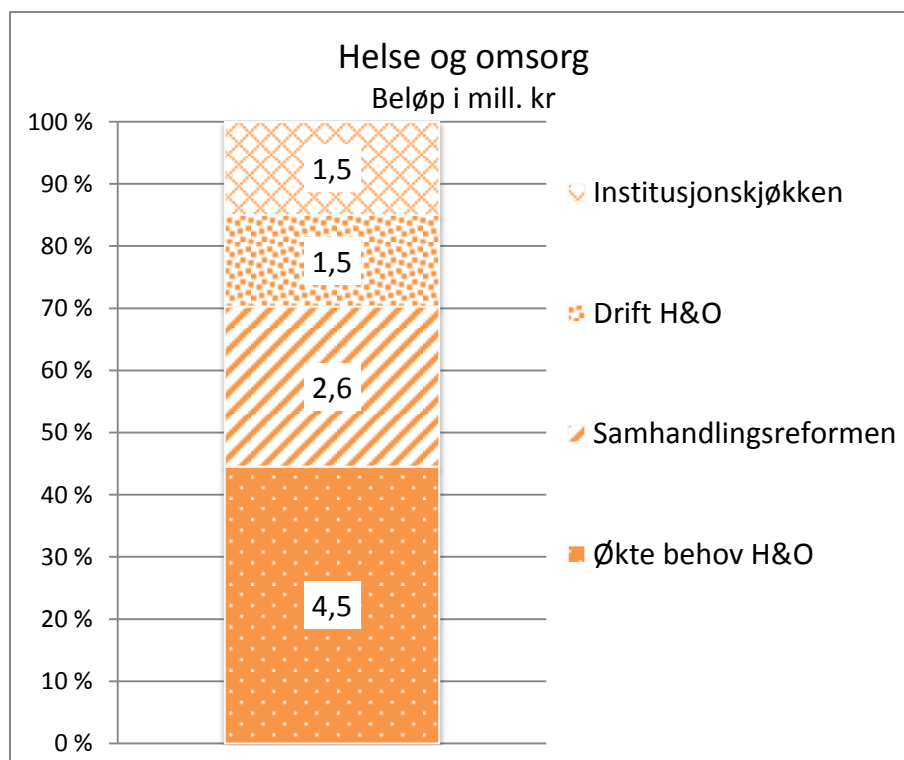
amortiseres (kostnadsføres) over 10 år, og dette premieavviket alene vil øke pensjonskostnadene med 2,2 mill. kr hvert år de nærmeste 10 årene. Tilsvarende er forventet premieavvik fra 2013 beregnet til 15 mill. kr, som skal amortiseres med 1,5 mill. kr fra og med 2014. Dette, isolert sett, vil øke pensjonskostnadene tilsvarende.

Helse og omsorg – rådmannens prioriteringer

Sektoren foreslås å få en økning ut over forslagene fra rammesaken og justeringer for lønnsoppgjøret, med 10,0 mill. kr når forventede refusjoner for ressurskrevende tjenester på 7,6 mill. kr er hensyntatt.

Figuren under viser at over 40 prosent av de økte midlene til sektoren går til å dekke økte bistandsbehov. Bistandsbehovene øker både pga. økt antall brukere og økt omfang av tjenester til enkeltbrukere.

Samhandlingsreformen krever 2,6 mill. kr, mens drift av institusjonskjøkken har en budsjettert kostnad på 1,5 mill. kr i 2013. Samleposten drift som til sammen utgjør 1,5 mill. kr, inkluderer kompetanseheving for ufaglærte ansatte, kostnader til «Ung i jobb», utviklingsarbeid innen velferdsteknologi, oppfølging av boligsosial plan og økning i kostnader knyttet til nødnett, pasientskadeerstatninger, Alternativ til Vold og overgrepsmottaket.

Startlån

Kommunen forventer å ha rundt 10 mill. kr i ubrukte startlån til videreformidling ved utgangen av 2012. Basert på et forventet behov for startlån, blant annet knyttet til oppstart av Kruttverket borettslag, foreslår rådmannen opptak av 12 mill. kr til startlån for videreformidling i 2013.

Oppvekst og utdanning – rådmannens prioriteringer

Oppvekst og utdanning er tildelt 12,9 mill. kr ut over forslagene i rammesaken og justeringer for lønnsoppgjøret.

Over 80 prosent av dette er knyttet til tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene i kommunen. Økningen skyldes en kombinasjon av økning av satsen for likebehandling av de ikke-kommunale barnehagene fra 92 til 94 prosent fra august 2013, og økt antall barnehageplasser som følge av planlagt åpning av ny barnehage i Kruttverket i tillegg til fortsatt drift i Holm barnehage. Økte kostnader i de kommunale barnehagene, spesielt knyttet til lønn og pensjon, er også en vesentlig grunn til økte satser for likebehandling av de ikke-kommunale barnehagene i 2013 fordi de medfører økte tilskudd til disse. Rådmannen har ikke funnet rom for ytterligere økning av likebehandling av de ikke-kommunale barnehagene ut over føringene i statsbudsjettet for 2013 og det som er beskrevet over.

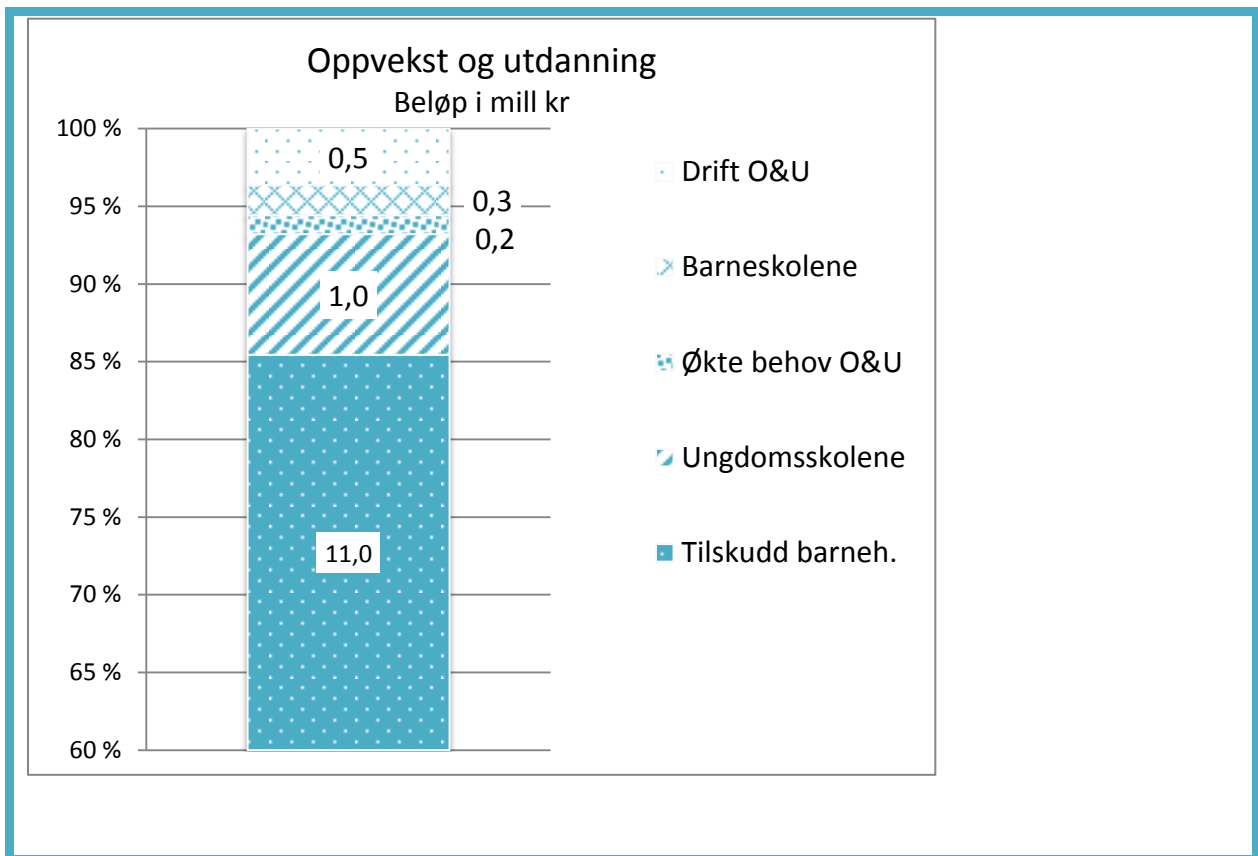
For skolene foreslår rådmannen en økning i budsjettene til ungdomsskolene på 1 mill. kr knyttet til innføring av valgfag på 9. trinn og helårseffekt av valgfag på 8. trinn, som ble innført høsten 2012. En time gratis kulturskoletilbud i uken for 1.-4. trinn har gitt økt budsjett med 0,25 mill. kr i 2013. Øvrige statlige føringer må dekkes innenfor skolens rammer.

Økte behov på netto 0,2 mill. kr innen sektoren er i hovedsak knyttet til økt behov innen barnevernet, famileteamet på helsestasjonen og styrking av ergo- og fysioterapitjenesten for barn. Til fradrag kommer besparelse knyttet til redusert behov for kjøp av plasser til Nittedalselever i skoler utenfor kommunen. Rådmannen har ikke funnet rom i budsjettet til styrking av det forebyggende arbeidet for barn og unge, herunder utekontakten.

Økte kostnader på 0,5 mill. kr knyttet til drift omfatter økte kostnader til drift av barnevernvakten, tilsynsvakt i Rotneshallen, mindre økning i kapasiteten innen PPT, samt kostnader til «Vi bryr oss» arbeidet.

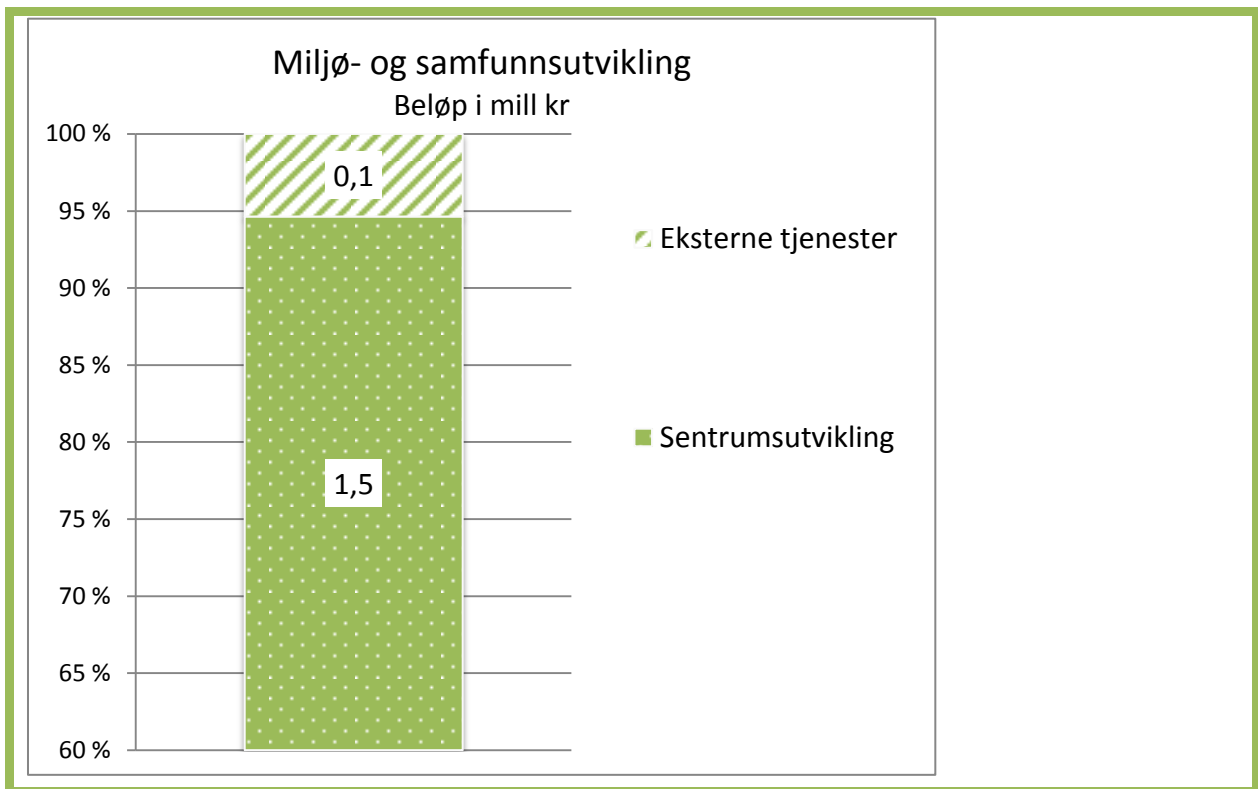
Rådmannen har i forslaget til handlingsplan ikke funnet rom for økte ressurser til skolen ut over det som er beskrevet over.

Rådmannen har heller ikke funnet rom for mer ressurser til PPT som følge av økt behov for spesialpedagoger for førskolebarn, eller logopedtjenester. Ønsket om ytterligere utdanning av førskolelærere er heller ikke ivaretatt i forslaget.

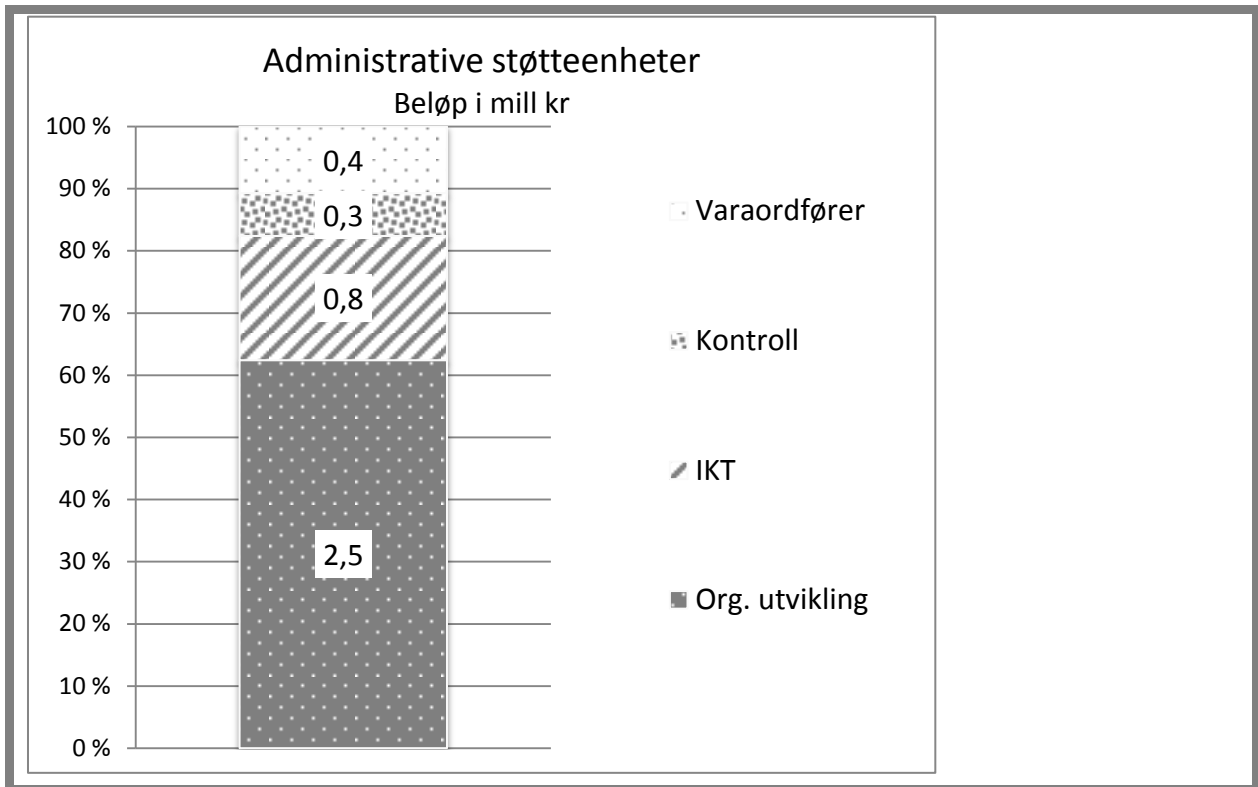
Miljø- og samfunnsutvikling – rådmannens prioriteringer

Rådmannen foreslår at sektoren får 1,6 mill. kr ut over forslagene i rammesaken og justeringer for lønnsoppgjøret. Av disse midlene foreslås 1,5 mill. kr brukt til gjennomføring av sentrumsplanen. De resterende 0,1 mill. kr er knyttet til kommunens økte kostnader til felleskostnader innen brann.

Administrative støtteenheter

De administrative støtteenheterne foreslås styrket med 4,0 mill. kr. Hoveddelen av styrkingen er knyttet til organisasjonsutvikling og forsterking av systemsvake punkter i organisasjonen med 2,5 mill. kr. Økte kostnader til revisjon og kontrollutvalgssekretariatet utgjør 0,3 mill. kr, mens økning av varaordførerstillingen har en kostnad på 0,4 mill. kr. I tillegg kommer 0,8 mill. kr knyttet til økte kostnader til linjeleie og post for uforutsette IKT-kostnader. Rådmannen har ikke funnet rom for å øke antallet lærlinger i kommunen.

Nittedal kirkelige fellesråd

Overføring til Nittedal kirkelige fellesråd foreslås økt med 0,4 mill. kr for å muliggjøre maling av Nittedal kirke i 2013. Rådmannen vil i 2013 ta initiativ til en gjennomgang av kirkens behov sett i lys av den planlagte investeringen i ny kirke, sammen med Nittedal kirkelige fellesråd.

Nittedal-eiendom KF

I årene 2015 og 2016 forslår rådmannen en overføring av størsteparten av budsjettert overskudd i Nittedal-eiendom KF med hhv 4,6 og 3,6 mill. kr.

Miljøhuset Gnisten AS

Overføring til Miljøhuset Gnisten AS foreslås videreført på tilsvarende nivå som i 2012.

Priser

Betalingssatsene for leie av lokaler, billettpriser, gebyrer for bibliotek, pris for kulturskolen og pris for SFO foreslås justert med deflator (veiet lønns- og prisvekst) fra statsbudsjettet på 3,3 prosent. Detaljene fremgår av vedlagte prisark.

Investeringer

I handlingsplanen lagt opp til investeringer på totalt 677,8 mill. kr i handlingsplanperioden, herav 117,8 mill. kr i 2013. De største investeringene i perioden foreslås i kulturhus, Sørli og Kirkeby skole, Bjertnes og Åneby barnehage, økt sykehjemskapasitet, institusjonskjøkken, kirke, ombygging av

Rådhuset og nye lokaler for Nittedal dagsenter. Det er foretatt en revidering av investeringene etter behandlingen av rammesaken for å gi rom for økte kostnader innen driften. For investeringene i skolene er det lagt inn økte driftskostnader i handlingsplanperioden, for de øvrige investeringene har rådmannen i hovedsak ikke funnet rom for dette. Økte driftskostnader som følge av disse investeringene må dekkes innenfor enhetens eksisterende rammer.

Utvidelse av Hakadal kirkegård ligger inne i investeringsplanen med totalt 6,5 mill. kr i 2013 og 2014, mens investering i ny kirke ligger inne i årene 2015 og 2016 med totalt 31,5 mill. kr.

Finansiering av investeringer

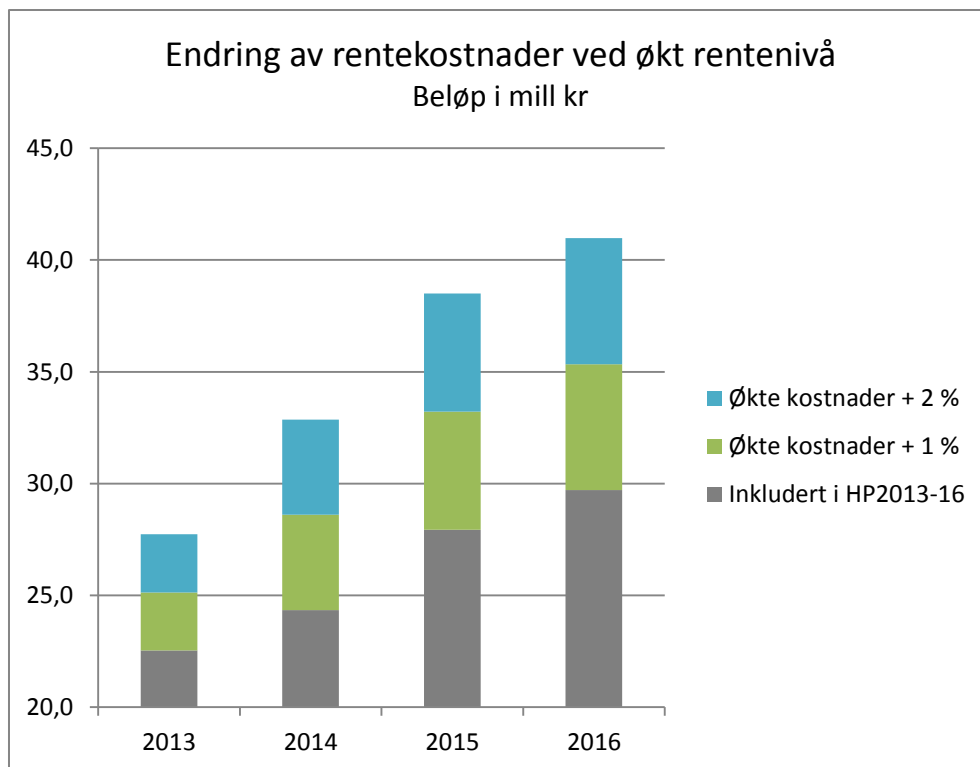
Rådmannen foreslår at all merverdiavgiftskompensasjon knyttet til investeringer benyttes i finansiering av kommunens investeringer i handlingsplanperioden. I 2013 skal minimum 80 prosent av merverdiavgiftskompensasjonen overføres til investeringsregnskapet, og det forventes at 100 prosent må overføres fra og med 2014. Kulturhuset foreslås i sin helhet finansiert av egenkapital ved bruk av de frie midlene på e-verksfondet på 70,4 mill. kr, og det resterende fra disposisjonsfondet.

Kommunestyret har som målsetting å finansiere 50 prosent av de ikke rentable investeringene (totale investeringer fratrukket investeringene i vann, avløp og renovasjon) med egenkapital. Forslaget til handlingsplan tilfredsstiller kun dette målet i 2015 hvor 56,4 prosent er finansiert av egenkapital. I 2013 er 24,6 prosent av investeringene finansiert med egenkapital, mens det for handlingsplanperioden sett under ett ligger på 37,2 prosent.

Låneopptakene i handlingsplanperioden utgjør brutto 446,4 mill. kr, netto økning i lånegjeld til investeringer er 297,2 mill. kr i handlingsplanperioden. Dette tilsvarer en vekst på rundt 55 prosent fra dagens nivå. Utvikling i investeringslånene i handlingsplanperioden fremkommer i tabellen under:

	(tall i 1000 kr)	2013	2014	2015	2016
Inngående lånegjeld 1.1		591 300	647 953	689 636	724 943
Avdrag		33 139	36 132	38 753	41 222
Opptak nye lån		89 792	77 815	74 060	204 700
Utgående lånegjeld 31.12		647 953	689 636	724 943	888 421

Økningen i lånegjeld gjør kommunen mer utsatt for økning i lånerenten. Figuren under viser budsjetterte rentekostnader inkludert i forslaget til handlingsplan og effekten av en renteøkning på henholdsvis 1 og 2 prosentpoeng.

Som det fremgår av figuren over vil rentekostnadene isolert øke med 2,6 mill. kr ved en økning i renten med 1 prosentpoeng i 2013. Tilsvarende vil en økning med 2 prosentpoeng medføre en økning i rentekostnadene med 5,2 mill. kr. Pga økt lånegjeld vil tilsvarende effekt i 2016 være 5,6 mill. kr ved 1 prosentpoeng og 11,2 mill. kr ved 2 prosentpoeng.

Økonomiske oversikter ihht forskrifter

Tabellene er oppdatert med kommunestyrets vedtak.

Budsjettskjema 1A - driftsbudsjett	R-2011	B-2012	B-2013	B-2014	B-2015	B-2016
Skatt på inntekt og formue	-509 859	-532 380	-572 308	-572 312	-572 332	-572 333
Ordinært rammetilskudd	-373 011	-406 320	-424 092	-424 688	-426 668	-430 267
Skatt på eiendom	0	0	0	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statsilskudd	-6 940	-17 999	-14 414	-16 756	-17 129	-17 529
Sum frie disponible inntekter	-889 810	-956 699	-1 010 814	-1 013 756	-1 016 129	-1 020 129
Renteinntekter og utbytte	-11 819	-15 213	-32 092	-33 515	-34 628	-34 661
Gevinst på finansielle instrumenter	-5 970	0	0	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	20 128	23 228	23 983	25 890	29 547	31 795
Tap på finansielle instrumenter	20 699	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	28 431	30 052	33 139	36 210	38 821	41 813
Netto finansinntekter/-utgifter	51 469	38 067	25 030	28 585	33 740	38 947
Dekning av tidl års regnsk merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	542	900	300	1 370	300	300
Til ubundne avsetninger	67 370	7 581	4 431	4 716	4 803	3 809
Bruk av tidl års regnsk mindreforbruk	-46 377	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-8 727	-1 465	-426	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-232	-6 767	-9 921	-8 879	-8 879	-8 631
Netto avsetninger	12 576	249	-5 615	-2 793	-3 776	-4 522
Overført til investeringsbudsjettet	12 465	3 986	2 086	2 683	550	510
<i>Korrigert for inntekter/utgifter ført direkte i enheter og overordnede inntekter/utgifter:</i>						
Andre inntekter/utgifter	-2 831					
Lønn og pensjon	5 283	41 400	34 989	34 989	34 989	34 989
Rådmannens pott og AMU		760	760	760	760	760
Mva-refusjon fra investering	-15 741	-3 336	-2 086	-2 683	-550	-510
Strøm sentrl avsetning		2 000	543	1 103	60	37
Økning husleie 2013		0	0	900	5 100	7 900
Tilskudd arbeidsmarkedsbedrifter	3 424	3 560	3 510	3 510	3 510	3 510
Kirkelige formål	8 420	6 769	7 209	6 809	6 809	6 809
Overføring til og fra eget selskap	-46 231	-46 670	-27 486	-28 658	-36 970	-39 090
Interne inntekter / utgifter selvkostområder	-2 263	-6 056	-6 423	-6 688	-7 903	-8 885
Andre statlige refusjoner	6 618		0	0	0	0
Refusjon ressurskrevende tjenester	-21 639	-17 000	-24 600	-24 600	-24 600	-24 600
Generelle statstilskudd inntektsført i enheter	1 345	1 780	1 780	1 780	1 780	1 780
Til bundne avsetninger budsjettet i enheter		-900	-300	-1 370	-300	-300
Bruk av ubundne avsetninger budsjettet i enheter		1 465	426			
Bruk av bundne avsetninger budsjettet i enheter		6 767	9 921	8 879	8 879	8 631
Renteinntekter og utbytte budsjettet i enheter		2	2	2	2	2
Integreringstilskudd budsjettet i enheter	-7 116	8 286	6 399	6 399	6 399	6 399
Til fordeling drift	-884 031	-915 570	-984 669	-984 149	-987 650	-987 762
Sum fordelt drift - skjema 1B	864 729	915 571	984 668	984 147	987 650	987 761
Merforbruk/mindreforbruk	-19 302	1	-1	-2	0	-1

Budsjettskjema 1B - driftsbudsjett	R-2011	B-2012	B-2013	B-2014	B-2015	B-2016
Oppvekst og utdanningssektor						
Enhet for barnehager og forebyggende tjenester	177 620	178 161	190 576	190 704	190 958	190 551
Enhet for kultur	21 409	23 466	24 643	24 180	24 180	24 180
Enhet for PPT	6 057	8 446	10 303	10 303	10 303	10 303
Enhet for barnevern	22 951	26 837	30 895	30 895	30 895	30 895
Enheter for Nittedals 10 grunnskoler	257 557	262 694	272 624	273 087	275 721	277 063
Sum oppvekst og utdanningssektor	485 594	499 604	529 041	529 169	532 057	532 992
Helse og omsorgssektor						
Enhet for tildeling	5 947	19 697	45 974	45 974	45 974	45 974
Enhet for helse	37 934	40 808	41 708	41 708	41 708	41 708
Enhet for funksjonshemmede	64 949	71 603	70 390	70 990	70 990	70 990
Enhet for institusjon	145 284	135 069	82 642	82 642	82 642	82 642
Enhet for hjemmetjenester, forebyggende og rehabilitering			53 494	53 494	53 494	53 494
Enhet for NAV	22 421	25 170	25 334	25 334	25 334	25 334
Sum helse og omsorgssektor	276 535	292 347	319 541	320 141	320 141	320 141
Miljø- og samfunnsutviklingssektor						
Enhet for tekniske tjenester	32 269	30 532	31 204	31 204	31 204	31 204
Enhet for utvikling	4 565	4 843	5 810	5 810	5 810	5 810
Sum miljø- og samfunnsutviklingssektor	36 834	35 375	37 014	37 014	37 014	37 014
Administrative støtteenheter						
Enhet for administrasjon inkl Samhandlingsreformen	29 682	50 812	76 971	75 722	76 337	75 512
Enhet for økonomi	11 229	11 468	12 971	12 971	12 971	12 971
Enhet for IKT	24 855	25 965	9 131	9 131	9 131	9 131
Sum administrative støtteenheter	65 766	88 245	99 073	97 824	98 439	97 614
Sum fordelt drift	864 729	915 571	984 668	984 147	987 650	987 761

Budsjettskjema 2A - investeringsbudsjett	R-2011	B-2012	B-2013	B-2014	B-2015	B-2016
Investeringer i anleggsmidler	99 672	35 780	22 530	39 680	58 350	22 650
Utlån og forskutteringer	28 892	1 600	76 148	48 618	79 260	167 660
Avdrag på lån	3 115	3 081	3 081	3 081	3 081	3 081
Avsetninger	12 714	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	144 394	40 461	101 759	91 379	140 691	193 391
Bruk av lånemidler	-51 550	-31 714	-89 642	-78 315	-89 760	-139 400
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-625	0	-150	0	0	-100
Tilskudd til investeringer	-860	-400	-400	-400	-400	-400
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-53 825	-3 081	-3 081	-3 081	-3 081	-3 081
Andre inntekter	-630	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-107 490	-35 195	-93 273	-81 796	-93 241	-142 981
Overført fra driftsregnskapet	-13 288	-3 986	-2 086	-2 683	-550	-510
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-23 615	-1 280	-6 400	-6 900	-46 900	-49 900
Sum finansiering	-144 394	-40 461	-101 759	-91 379	-140 691	-193 391
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0
Budsjettskjema 2B - investering						
Til investering i anleggsmidler	144 394	40 461	101 759	91 379	140 691	193 391
<i>Fordelt slik:</i>						
Inventar og utstyr skoler	699	500	520	7 200	200	200
Inventar og utstyr kommunale barnehager	507	0	200	200	200	0
Inventar og utstyr institusjon	719	0	800	0	0	0
Inventar og utstyr hjemmetjenester	0	650	560	250	0	0
Investeringer idrettsanlegg	1 045	0	0	0	0	0
Vann og Avløps-investeringer	17 678	17 200	3 700	17 865	17 200	17 200
Investeringer samferdsel	54 125	4 400	5 900	2 900	8 400	2 900
Inventar og utstyr teknisk	0	0	150	150	0	0
Inventar og utstyr administrasjon og styring	425	0	1 800	0	0	0
IKT-investeringer	15 756	12 730	6 400	5 615	2 350	2 350
Investeringer kirkeformål	60	300	2 500	5 500	30 000	0
Investeringer i bygg	9 665	0	0	0	0	0
Utlån til Nittedal-eiendom KF	18 166	0	74 248	46 718	77 360	165 760
Finansielle transaksjoner	25 550	4 681	4 981	4 981	4 981	4 981
Sum investeringer i anleggsmidler	144 394	40 461	101 759	91 379	140 691	193 391

Økonomisk oversikt drift	R-2011	B-2012	B-2013	B-2014	B-2015	B-2016
Brukerbetalinger	-43 604	-41 526	-43 450	-43 450	-43 450	-43 450
Andre salgs- og leieinntekter	-88 233	-81 446	-85 668	-85 934	-87 149	-88 378
Overføringer med krav til motytelse	-127 066	-55 558	-60 114	-60 583	-58 196	-58 156
Rammetilskudd	-373 011	-406 320	-424 092	-424 688	-426 668	-430 267
Andre statlige overføringer	-15 401	-17 999	-14 414	-16 756	-17 129	-17 529
Andre overføringer	-44 751	-44 775	-476	-476	-5 076	-4 076
Skatt på inntekt og formue	-509 859	-532 381	-572 308	-572 312	-572 332	-572 333
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSINNTEKTER	-1 201 925	-1 180 005	-1 200 522	-1 204 199	-1 210 000	-1 214 189
Lønnsutgifter	477 442	481 324	528 873	528 366	531 348	531 935
Sosiale utgifter	122 326	122 729	134 933	134 888	134 936	134 888
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	109 020	110 658	121 957	122 054	121 229	120 828
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	330 504	355 682	356 621	355 350	360 620	363 370
Overføringer	48 312	82 025	76 036	75 636	75 636	75 636
Avskrivninger	13 042	14 500	14 500	14 501	14 500	14 500
Fordelte utgifter	-3 243	-14 715	-14 553	-14 553	-14 553	-14 553
SUM DRIFTSUTGIFTER	1 097 403	1 152 203	1 218 367	1 216 242	1 223 716	1 226 604
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-104 522	-27 802	17 845	12 043	13 716	12 415
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-12 350	-15 213	-32 092	-33 515	-34 628	-34 661
Gevinst på finansielle instrumenter	-5 970	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-175	-340	-25 355	-26 527	-30 239	-33 359
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	-18 495	-15 553	-57 447	-60 042	-64 867	-68 020
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	21 919	23 228	23 983	25 890	29 547	31 795
Tap på finansielle instrumenter	20 699	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	28 431	30 052	33 139	36 210	38 821	41 813
Utlån	463	340	510	510	510	510
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	71 512	53 620	57 632	62 610	68 878	74 118
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	53 017	38 067	185	2 568	4 011	6 098
Motpost avskrivninger	-13 042	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500
NETTO DRIFTSRESULTAT	-64 547	-4 235	3 530	111	3 227	4 013
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-46 377	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-9 112	-1 465	-426	0	0	0
Bruk av bundne fond	-9 690	-6 767	-9 921	-8 879	-8 879	-8 631
Bruk av likviditesreserve	0	0	0	0	0	0
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-65 179	-8 232	-10 347	-8 879	-8 879	-8 631
Overført til investeringsregnskapet	13 288	3 986	2 086	2 683	550	510
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	67 450	7 581	4 431	4 716	4 803	3 809
Avsetninger til bundne fond	29 687	900	300	1 370	300	300
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER	110 425	12 467	6 817	8 769	5 653	4 619
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK	-19 301	0	0	1	1	1
Brutto driftsinntekter	1 201 925	1 180 005	1 200 522	1 204 199	1 210 000	1 214 189
Netto driftsresultat	64 547	4 235	-3 530	-111	-3 227	-4 013
Netto driftsresultat i %	5,4 %	0,4 %	-0,3 %	0,0 %	-0,3 %	-0,3 %

Økonomisk oversikt investeringer	R-2011	B-2012	B-2013	B-2014	B-2015	B-2016
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-625	0	-150	0	0	-100
Andre salgsinntekter	-630	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-42 471	0	0	0	0	0
Statlige overføringer	-300	-400	-400	-400	-400	-400
Andre overføringer	-560	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
SUM INNTEKTER	-44 586	-400	-550	-400	-400	-500
Lønnsutgifter	596	250	250	0	0	0
Sosiale utgifter	137	70	70	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	82 829	35 160	19 710	34 180	28 350	22 650
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	248	0	0	0	0	0
Overføringer	15 845	300	2 500	5 500	30 000	0
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	18	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER	99 673	35 780	22 530	39 680	58 350	22 650
Avdragsutgifter	3 115	3 081	3 081	3 081	3 081	3 081
Utlån	27 299	0	74 248	46 718	77 360	165 760
Kjøp av aksjer og andeler	1 593	1 600	1 900	1 900	1 900	1 900
Dekning tidligere års udekket	963	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	3 043	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	8 709	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	44 722	4 681	79 229	51 699	82 341	170 741
FINANSIERINGSBEHOV	99 809	40 061	101 209	90 979	140 291	192 891
Bruk av lån	-51 550	-31 714	-89 642	-78 315	-89 760	-139 400
Mottatte avdrag på utlån	-11 354	-3 081	-3 081	-3 081	-3 081	-3 081
Salg av aksjer og andeler	0	-3 986	0	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	-13 288	0	-2 086	-2 683	-550	-510
Bruk av disposisjonsfond	-2 801	0	-6 400	-6 900	-1 900	-24 900
Bruk av ubundne investeringsfond	-20 631	0	0	0	-45 000	-25 000
Bruk av bundne fond	-184	-1 280	0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING (R)	-99 808	-40 061	-101 209	-90 979	-140 291	-192 891
UDEKKET/UDISPONERT (S = O-R)	1	0	0	0	0	0

Oppvekst og utdanningssektor
Barnehager og forebyggende tjenester

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	178 822	178 950	179 204	179 204
Rekruttering av førskolelærere 2013-2015				-407
Lønnsjusteringer	1 866	1 866	1 866	1 866
Overføring til PPT - spesped	-402	-402	-402	-402
Husleieøkning	715	715	715	715
Tilskudd private barnehager	11 000	11 000	11 000	11 000
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 %	-1 925	-1 925	-1 925	-1 925
Helsestasjon, ergo- og fysioterapitjenesten for barn og unge	500	500	500	500
Sum	190 576	190 704	190 958	190 551

Kultur

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	23 003	23 003	23 003	23 003
KST T1 Leie Nittedal stasjon	250	250	250	250
Lønnsjusteringer	995	532	532	532
KST T1 GIF storby	120	120	120	120
KST T1 GIF handikap	225	225	225	225
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 %	-246	-246	-246	-246
KST Kulturfestival og lokal kunst	300	300	300	300
Husleieøkning	46	46	46	46
Overføring til administrasjon - BUK-midler	-50	-50	-50	-50
Sum	24 643	24 180	24 180	24 180

PPT

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	8 446	8 446	8 446	8 446
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 %	-96	-96	-96	-96
KST Logopedbistand	300	300	300	300
KST Generell økning	500	500	500	500
Lønnsjusteringer	616	616	616	616
Overføring fra barnehage - spesped	402	402	402	402
Økning 0,2 årsverk PP-rådgiver	135	135	135	135
Sum	10 303	10 303	10 303	10 303

Barnevern

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	26 837	26 837	26 837	26 837
Overføring fra Funksjonshemmede - avlastning	188	188	188	188
Lønnsjusteringer	655	655	655	655
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 %	-295	-295	-295	-295
KST Generell økning	500	500	500	500
KST Utekontakten	1 150	1 150	1 150	1 150
Økt tilskudd til barnevernvakten	210	210	210	210
Økt antall fosterhjems plasseringer	1 200	1 200	1 200	1 200
Kjøp av plasser i institusjon	450	450	450	450
Sum	30 895	30 895	30 895	30 895

Grunnskolen

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	263 212	263 212	263 212	263 212
Ramme HP 2012-2015 økt elevtall iht skolebehovsplan		2 634	6 476	6 476
Tilbakeføring økning ramme i HP 2012-2015, iht. befolkningsutvikling		-2 634	-3 842	-2 500
Gjestelever og kjøp av plasser	-1 994	-1 994	-1 994	-1 994
Valgfag i ungdomsskolen	1 000	1 000	1 000	1 000
Barneskolene og SFO, bla. kulturskoletilbud	250	250	250	250
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 %	-2 725	-2 725	-2 725	-2 725
KST Lærertetthet	2 860	2 860	2 860	2 860
Lønnsjusteringer	8 476	8 939	8 939	8 939
Husleieøkning	1 545	1 545	1 545	1 545
Sum	272 624	273 087	275 721	277 063

Helse og omsorgssektor

Tildeling

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	19 697	19 697	19 697	19 697
Lønnsjusteringer	342	342	342	342
Ansvar fra helse	2 091	2 091	2 091	2 091
Ansvar fra institusjon	10 241	10 241	10 241	10 241
Redusert behov kjøp av plasser	-1 917	-1 917	-1 917	-1 917
Ansvar fra funksjonshemmede	13 050	13 050	13 050	13 050
Økte timepriser brukerstyrt personlig assistent (BPA)	275	275	275	275
Oppgaver fra funksjonshemmede	2 548	2 548	2 548	2 548
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 %	-464	-464	-464	-464
Kjøp institusjonsplass	111	111	111	111
Sum	45 974	45 974	45 974	45 974

Helse

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	40 924	40 924	40 924	40 924
Lønnsjusteringer	1 526	1 526	1 526	1 526
Basistilskudd fastlege	412	412	412	412
Nødnett, ATV, pasientskaderstatning, voldtekstmottak	310	310	310	310
Husleieøkning	398	398	398	398
Ansvar til tildeling	-2 091	-2 091	-2 091	-2 091
Solli aktivitetssenter 1 årsverk aktivitør	450	450	450	450
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 %	-421	-421	-421	-421
Oppfølging boligsosial HP Sørbråtan gård	200	200	200	200
Sum	41 708	41 708	41 708	41 708

Funksjonshemmede

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	75 503	75 503	75 503	75 503
Avlastning til Barnevern	-188	-188	-188	-188
Lønnsjusteringer	2 417	2 417	2 417	2 417
Utsatt oppstrart Kruttverket borettslag	-600	0	0	0
Husleieøkning	17	17	17	17
Funksjonshemmede	7 002	7 002	7 002	7 002
KST generell kostnadsreduksjon på 1 %	-711	-711	-711	-711
Ansvar til tildeling	-13 050	-13 050	-13 050	-13 050
Sum	70 390	70 990	70 990	70 990

Institusjon

Andel av tidligere enhet for PRO	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	87 465	87 465	87 465	87 465
Lønnsjusteringer	3 150	3 150	3 150	3 150
Husleieøkning	93	93	93	93
Ansvar til tildeling	-10 241	-10 241	-10 241	-10 241
KST generell kostnadsreduksjon på 1 %	-825	-825	-825	-825
KST Kjøkkendrift	2 500	2 500	2 500	2 500
1 årsverk demenssenteret Skytta	500	500	500	500
Sum	82 642	82 642	82 642	82 642

Hjemmetjenester, forebyggende og rehabilitering (HFR)

Andel av tidligere enhet for PRO	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	47 424	47 424	47 424	47 424
Lønnsjusteringer	2 091	2 091	2 091	2 091
Husleieøkning	19	19	19	19
KST generell kostnadsreduksjon på 1 %	-540	-540	-540	-540
Hjemmetjenesten ressurskrevende brukere	4 300	4 300	4 300	4 300
Leasing av biler	200	200	200	200
Sum	53 494	53 494	53 494	53 494

NAV

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	25 170	25 170	25 170	25 170
KST generell kostnadsreduksjon på 1 %	-256	-256	-256	-256
Lønnsjusteringer	420	420	420	420
Sum	25 334	25 334	25 334	25 334

Miljø og samfunnsutviklingssektor

Tekniske tjenester

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	30 048	30 048	30 048	30 048
KST generell kostnadsreduksjon på 1 %	-315	-315	-315	-315
Lønnsjusteringer	1 386	1 386	1 386	1 386
Økte kostnader til nødnett, 110-sentral og beredskapsutvalg	85	85	85	85
Sum	31 204	31 204	31 204	31 204

Utvikling

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	4 233	4 233	4 233	4 233
KST T1 Økt overføring viltfond	50	50	50	50
Lønnsjusteringer	206	206	206	206
Overføring til administrasjon - SNR	-120	-120	-120	-120
KST generell kostnadsreduksjon på 1 %	-59	-59	-59	-59
Sentrums- og næringsutvikling	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum	5 810	5 810	5 810	5 810

Administrative støtteenheter

Administrasjon

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	30 979	30 204	30 979	30 204
Samhandlingsreformen HP 2012-2015	21 825	21 813	21 813	21 813
Overføring fra IKT - Servicetorget	16 630	16 630	16 630	16 630
Økt godtgjørelse og overføring av overformynder til fylkesmannen	160	-252	-252	-252
Lønnsjusteringer	1 440	1 440	1 440	1 440
Husleieøkning	253	253	253	253
Frikjøp tillitsvalgte	196	196	196	196
Regionalt samhandlingskontor, deltakerbetaling til IKS	270	270	270	270
Samhandlingsreformen, økt behov medfinansiering og prisjustering	1 809	1 809	1 809	1 809
Økte kostnader revisjon og ROKUS	76	76	76	76
Økt stilling varaordfører med 40%	430	430	430	430
Overføring fra IKT - programvare	297	297	297	297
Overføring fra Kultur - BUK-midler	50	50	50	50
Overføring fra Utvikling - SNR	120	120	120	120
Oppfølging E&Y rapport	1 400	1 400	1 240	1 240
Uforutsette IKT kostnader	500	500	500	500
Etablering og drift Romerike revisjon IKS	200	150	150	100
Vi bryr oss arbeidet	50	50	50	50
Ung i jobb - sommerjobb for unge	200	200	200	200
Drift utviklingsteam/ velferdsteknologi	200	200	200	200
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 % samhandlingsreformen	-239	-239	-239	-239
KST Generell kostnadsreduksjon på 1 % administrasjon	-545	-545	-545	-545
KST Folkevalgtes godtgjøring	470	470	470	470
Kompetanseheving ufaglærte innen helse og omsorg	200	200	200	200
Sum	76 971	75 722	76 337	75 512

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	11 518	11 518	11 518	11 518
Lønnsjusteringer	543	543	543	543
Overføring fra IKT - programvare	1 041	1 041	1 041	1 041
KST generell kostnadsreduksjon på 1 %	-131	-131	-131	-131
Sum	12 971	12 971	12 971	12 971

IKT

	2013	2014	2015	2016
Ramme HP 2012-2015	25 715	25 715	25 715	25 715
Overføring til administrasjon - Servicetorget	-16 630	-16 630	-16 630	-16 630
Lønnsjusteringer	349	349	349	349
2 stillinger IKT drift	827	827	827	827
Linjeleie	300	300	300	300
KST generell kostnadsreduksjon på 1 %	-92	-92	-92	-92
Overføring til andre enheter - programvare	-1 338	-1 338	-1 338	-1 338
Sum	9 131	9 131	9 131	9 131

Investeringsplan kommunen 2013-16 (kr)	2013	2014	2015	2016	Sum 2013-16
Administrative støtteenheter					
9010 Formidlingslån	3 081 000	3 081 000	3 081 000	3 081 000	12 324 000
9010 KLP egenkapitalinnskudd	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	7 600 000
1110 Inventar og utstyr Rådhuset ifbm ombygging	1 800 000	0	0	0	1 800 000
1130 IP-telefoni	600 000	0	0	0	600 000
1130 Integrasjon fagsystemer - selvbetjening på internett	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
1130 Nettverkskabling Rådhuset	0	1 400 000	0	0	1 400 000
1170 E-worker - ipad løsning for ledere i Public 360	0	515 000	0	0	515 000
1130 Trådløst nettverk (WLAN)	1 250 000	0	0	0	1 250 000
1200 Økonomi - Innføring Ehandel	1 600 000	0	0	0	1 600 000
1100 IKT Lagring video KST-møter	200 000	0	0	0	200 000
Oppvekst og utdanning					
1130 Bærbare PC-er til spesialpedagogisk undervisning	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
1130 FEIDE - skole	0	950 000	0	0	950 000
1130 PC-er og skrivere til skolene	1 400 000	1 500 000	1 600 000	1 600 000	6 100 000
1130 Smartboards til skolene	100 000	0	0	0	100 000
1130 Sørli skole - IKT-utstyr	0	1 250 000	0	0	1 250 000
2214 Klasserom Rotnes skole	150 000	0	0	0	150 000
2216 Nybygg Sørli skole - inventar og utstyr	0	5 750 000	0	0	5 750 000
Opprusting av skolenes uteområder og kjøp av lekeapparater	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
2221 låsbare elevskap Hakadal ungdomsskole	170 000	0	0	0	170 000
2300 Utsifting av inventar og utstyr i kommunale barnehager	200 000	200 000	200 000	0	600 000
Helse og omsorg					
1340 Elektronisk samhandling herunder Helsenett	500 000	500 000	0	0	1 000 000
3311 Institusjon - Sykesignalanlegg, Skytta bo og servicesenter	500 000	0	0	0	500 000
3311 Institusjon - Sanssehage, Skytta bo- og servicesenter.	150 000	0	0	0	150 000
3313 HFR - Ombygging undervisningsrommet, Skytta bo- og servicesenter.	210 000	0	0	0	210 000
3430 Institusjon - Sjukleiesenger.	150 000	0	0	0	150 000
3451 HFR - fysioterapiutstyr	100 000	0	0	0	100 000
3451 HFR - Friskliv, fysioterapitjenesten	250 000	250 000	0	0	500 000
Vann, avløp, renovasjon					
6212 Bytte pumper i pumpestasjoner - vann	150 000	75 000	0	0	225 000
6212 og 6213 Fiberkabling til alle utestasjoner	0	0	0	0	0
6212 og 6213 Varevogner VAR-området	550 000	350 000	0	0	900 000
6213 Måling av overløp på avløpspumpestasjoner	0	240 000	0	0	240 000
6213 Rehabilitering av pumpestasjoner - avløp	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000	3 600 000
6213 og 6212 Utbedring av ledningsnett vann og avløp	0	16 000 000	16 000 000	16 000 000	48 000 000
6212/13 Transportmidler VA	3 000 000	0	0	0	3 000 000
Tekniske tjenester					
6224 Planfri kryssing av Svartkruttvn	1 500 000				1 500 000
6224 Ny bru Gaustadgata - Måsan	0	500 000	7 000 000	0	7 500 000
6224 Parkeringsplass, rundell og fortau, Sørli skole	1 500 000	0	0	0	1 500 000
6224 Trafikksikring kommunale veier	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	5 600 000
6224 Veilys - kartlegging og ombygging til målte anlegg	1 000 000	1 000 000	0	0	2 000 000
6130 GPS-rover	150 000	0	0	0	150 000
6130 Ortofoto	0	150 000	0	0	150 000
6224 Samferdsel - biler, maskiner og utstyr	500 000	0	0	1 500 000	2 000 000
Kirken					
9030 Utvidelse Hakadal kirkegård	1 500 000	5 000 000	0	0	6 500 000
9030 Nytt kirkebygg	1 000 000	500 000	30 000 000	0	31 500 000
Delsum investeringer kommunen	27 511 000	44 661 000	63 331 000	27 631 000	163 134 000

Investeringsplan Nittedal-eiendom KF (kr)	2013	2014	2015	2016	Sum 2013-16
Administrative støtteenheter					
<i>Ombygging Rådstua og Rådhuset</i>	9 450 000	0	0	0	9 450 000
<i>Nødstrømsaggregat i Rådhuset, Skytta</i>	1 700 000	1 700 000	0	0	3 400 000
Oppvekst og utdanning					
<i>Flomvoll Hakadal u-skole</i>	4 600 000	0	0	0	4 600 000
<i>Kameraovervåking skoler</i>	1 500 000	0	0	0	1 500 000
<i>Kirkeby skole - nybygg, ombygging, rehabilitering</i>	0	0	25 000 000	75 000 000	100 000 000
<i>Sørli skole, nybygg, utvidelse, ombygging</i>	63 000 000	31 200 000	0	0	94 200 000
<i>Universell utforming 2013 - 2016</i>	700 000	700 000	700 000	700 000	2 800 000
<i>2214 Klasserom Rotnes skole</i>	250 000	0	0	0	250 000
<i>2223 Paviljonger Nittedal ungdomsskole</i>	0	0	10 000 000	0	10 000 000
<i>2301 Nybygg Bjertnes barnehage</i>	0	0	16 000 000	15 000 000	31 000 000
<i>2307 Nybygg Åneby barnehage</i>	5 000 000	20 000 000	0	0	25 000 000
<i>9030 Kulturhus</i>	2 000 000	5 000 000	45 000 000	48 000 000	100 000 000
Helse og omsorg					
<i>3109 Vargveien 3 - Utskifting og oppgradering av tak</i>	800 000	0	0	0	800 000
<i>3241 Behov for nye lokaler Nittedal dagsenter</i>	0	0	0	38 500 000	38 500 000
<i>3311 Sansehage Skytta bo- og servicesenter</i>	300 000	0	0	0	300 000
<i>3313 Ombygging Undervisningsrommet Skytta bo- og servicesenter</i>	110 000	0	0	0	110 000
<i>3400 Nybygg - Institusjonskjøkken Enhet for PRO</i>	3 400 000	0	0	0	3 400 000
<i>Utbygging sykehjemskapasitet ihht ide og behovsvurdering sykehjem, ref. KST sak 26/12</i>	0	0	0	30 000 000	30 000 000
Egne investeringer Nittedal-eiendom KF					
<i>Utskifting av transportmidler</i>	0	812 500	0	0	812 500
Delsum investeringer Nittedal-eiendom KF	92 810 000	59 412 500	96 700 000	207 200 000	456 122 500
Sum investeringer 2013-2016	120 321 000	104 073 500	160 031 000	234 831 000	619 256 500
Finansiering (kr)					
<i>Overført fra drift, mva. refusjon</i>	20 648 000	14 565 500	19 890 000	41 950 000	97 053 500
<i>Eksterne tilskudd (trafikk sikring)</i>	400 000	400 000	400 000	400 000	1 600 000
<i>Mottatte avdrag på utlån</i>	3 081 000	3 081 000	3 081 000	3 081 000	12 324 000
<i>Bruk av E-verksfond</i>			45 000 000	25 000 000	70 000 000
<i>Bruk av disposisjonsfond</i>	6 400 000	7 712 500	1 900 000	24 900 000	40 912 500
<i>Salg av anleggsmidler</i>	150 000	0	0	100 000	250 000
<i>Låneopptak</i>	89 642 000	78 314 500	89 760 000	139 400 000	397 116 500

FORSLAG TIL PRISARK FOR 2013

Alle priser er oppjustert med deflator på 3,3prosent.

FORSLAG TIL ØKNING BETALINGSSATSER FOR LOKALLEIE OG BILETTPRISER - ENHET FOR KULTUR

NITTEDAL UNGDOMSSKOLE :

Hverdager Innenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Samfunnshuset	Pr dag	1745,-	1805,-
Samfunnssalen	Pr dag	890,-	920,-
Peisestua	Pr dag	380,-	395,-
Kafeterian	Pr dag	380,-	395,-
Kjøkken	Pr dag	120,-	125,-
Samfunnsalen	Pr time	355,-	365,-
Peisestue	Pr time	240,-	250,-
Kafeteria	Pr time	240,-	250,-
Kjøkken	Pr time	240,-	250,-

Fr/lør/sønd Innenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Samfunnshuset	Pr dag	3790,-	3915,-
Samfunnssalen	Pr dag	1780,-	1840,-
Peisestua	Pr dag	895,-	925,-
Kafeterian	Pr dag	895,-	925,-
Kjøkken	Pr dag	230,-	240,-

Hverdager Utenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Samfunnshuset	Pr dag	4110,-	4245,-
Samfunnssalen	Pr dag	2345,-	2420,-
Peisestua	Pr dag	750,-	775,-
Kafeteria	Pr dag	750,-	775,-
Kjøkken	Pr dag	285,-	295,-
Samfunnssalen	Pr time	450,-	465,-
Peisestue	Pr time	300,-	310,-
Kjøkken	Pr time	300,-	310,-
Kafeteria	Pr time	300,-	310,-

Fr/lør/sønd Utenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Samfunnshuset	Pr dag	6550,-	6765,-
Samfunnssalen	Pr dag	2995,-	3095,-
Peisestua	Pr dag	1595,-	1650,-
Kafeteria	Pr dag	1595,-	1650,-
Kjøkken	Pr dag	375,-	385,-

(Samfunnshuset er alle lokaler i en pakke)

- Ingen forskjell i timepris helg og hverdag

HAKADAL UNGDOMSSKOLE:

Hverdager innenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Kafeteria	Pr dag	715,-	740,-
Aula	Pr dag	120,-	125,-
Kafeteria	Pr time	355,-	365,-
Hakadalslabben	Pr time	180,-	185,-
Hakdalshallen	Pr time	595,-	615,-

Fr/lø/sø innenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Kafeteria	Pr dag	1900,-	1960,-
Aula	Pr dag	120,-	125,-

- Ingen forskjell i timepriser hverdag og helg

Hverdager utenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Kafeteria	Pr dag	1500,-	1550,-
Aula	Pr dag	150,-	155,-
Kafeteria	Pr time	450,-	465,-
Hakadalslabben	Pr time	230,-	240,-
Hakdalshallen	Pr time	750,-	775,-

Fr/lø/sø utenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Kafeteria	Pr dag	2395,-	2475,-
Aula	Pr dag	150,-	155,-

- Ingen forskjell på timepris helg og hverdag

BJERTNESHALLEN - BJERTNESLABBEN:

Innenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Bjertneshallen	Pr time	355,-	365,-
Bjertneslabben	Pr time	180,-	185,-

Utenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Bjertneshallen	Pr time	450,-	465,-
Bjertneslabben	Pr time	220,-	225,-

LIHALLEN :

Innenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Lihallen	Pr time	595,-	615,-

Utenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Lihallen	Pr time	750,-	775,-

KOMMUNALE BAD :

Innenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Libadet	Pr time	950,-	980,-
Rotnesbadet	Pr time	475,-	490,-

Utenbygdsboende		Dagens pris	Forslag 2013
Libadet	Pr time	1200,-	1240,-
Rotnesbadet	Pr time	600,-	620,-

BILETTPRISER LIBADET:

Enkeltbilletter		Dagens pris	Forslag 2013
Barn		40,-	45,-
Student / Honnør		55,-	60,-
Voksen		65,-	70,-
Familie		155,-	160,-

Klippekort 12 klipp		Dagens pris	Forslag 2013
Barn		360,-	370,-
Student / Honnør		515,-	530,-
Voksen		670,-	690,-
Familie		930,-	960,-

Funbalz		Dagens pris	Forslag 2013
Barn 10-13	Per 20 min	55,-	60,-
Ungdom 14-18:	Per 20 min	85,-	90,-
Voksne:	Per 20 min	105,-	110,-

-Funbalz er en ny aktivitet i form av at man går på vannet inne i en badeball.

SKOLELOKALER ALLE:

Leie av skolegymsaler		Dagens pris	Forslag 2013
Gymsal	Pr time	300,-	310,-
Garderobe/dusj	Pr time	150,-	155,-

Leie av skolelokaler		Dagens pris	Forslag 2013
Klasserom	Pr time	150,-	155,-
Stort kl.rom	Pr time	300,-	310,-
Spesialrom	Pr time	300,-	310,-
Personalrom	Pr time	300,-	310,-

KULTURSKOLEN:

Kulturskolen		Dagens pris	Forslag 2013
Elevplass	Per år	2480,-	2560,-

BIBLIOTEK:

Gebyr bibliotek		Dagens pris	Forslag 2013
1. gangs purring	Voksen	45,-	50,-
2. gangs purring	Voksen	85,-	90,-
1. gangs purring	Barn	25,-	30,-
2. gangs purring	Barn	45,-	50,-
Tap av lånekort	Voksen/Barn	25,-	30,-
Tap av bok erstattes med bokens verdi pluss 1. - og 2. gangs purregebyr pluss fakturagebyr på 55,- kr.			

FORSLAG BETALINGSSATSER SFO (med virkning fra 1. februar 2013)**ORDINÆRT OPPHOLD SFO**

Tjeneste		Dagens pris	Forslag for 2013
SFO 5 dager	Per måned	2600,-	2690,-
SFO 4 dager	Per måned	2290,-	2370,-
SFO 3 dager	Per måned	1890,-	1950,-
SFO 2 dager	Per måned	1380,-	1430,-
SFO 1 dager	Per måned	760,-	785,-
Sen henting	Per påbegynte halvtime	165,-	170,-
Merbruk ihht avtale	Per dag	220,-	230,-
Ekstrabetaling ferie	Per dag	220,-	230,-

Satsene er økt med kommunal deflator ihht. Statsbudsjett 2013 (1,033), som er ett uttrykk for forventet pris og lønnsstigning.

FORSLAG TIL BETALINGSSATSER FOR ENHET PRO**PRAKTISK BISTAND**

Netto inntekt for husstanden (før særfradrag)		Dagens pris	Forslag 2013
Inntil 2G	Inntil kr 164 244	170,-	170,-
Fra 2G -3G	Kr 164 244 – 246 366	715,-	740,-
Fra 3 G – 4G	Kr 246 366 – 328 488	1110,-	1145,-
Fra 4G - 5G	Kr 328 488 – 410 610	1495,-	1545,-
Over 5G	Kr 410 610	1905,-	1965,-

* Satsene justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.

1G = 82 122,- kr

Det betales redusert sats kr 740,00 for de med inntekt over 3G, med hjelp inntil 4 timer.

ØVRIGE TJENESTER

Tjeneste		Dagens pris	Forslag for 2013
Korttidsopphold i institusjon	Per døgn	133,-*	133,-*
Dagsenter opphold Skytta og Døli	Per dag	155,-	160,-
<u>Trygghetsalarm:</u> <i>Husstandens samlede nettoinntekt inntil 2G legges til grunn.</i>	Per måned	170,-*	170,-*
<i>Husstandens samlede nettoinntekt over 2G legges til grunn.</i>	Per måned	275,-	285,-
<u>Installasjon av Trygghetsalarm</u>	Engangspris	550,-	570,-
<u>Trygghetsalarm og praktisk bistand</u> <i>Husstandens samlede nettoinntekt inntil 2G legges til grunn.</i>	Per måned	170,- *	170,-*
Hjelpemidler - utkjøring	Per gang	160,-	165,-
Salg middag	Per stk	80,-	85,-
Transport Nittedal dagsenter	Per måned	475,-	490,-
Transport eldresenter	Tur	25,-	30,-
	Tur/retur	40,-	45,-

* Satsene justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.

1G = 82 122,- kr

Øvrige satser er økt med kommunal deflator ihht. Statsbudsjett 2013 (1,033), som er ett uttrykk for forventet pris og lønnsstigning

BETALINGSSATSER FOR ENHET OG FOREBYGGENDE TJENESTER

OPPHOLDSBETALING I BARNEHAGENE, HERUNDER REDUSERT BETALING

Brutto inntekt for husstanden		Dagens pris	Forslag 2013
*Under 2G	Under kr. 164 244	783,-	783,-
Fra og med 2G og inntil 4G	Kr. 164 244 – kr. 328 488	1883,-	1883,-
Fra og med 4 G	Fra og med kr. 328 488	2330,-	2330,-

KOST OG ANNET I BARNEHAGENE

Tjeneste		Dagens pris	Forslag for 2013
Kost	Per måned	235,-	245,-
For sen henting	Per påbegynte ½-time	180,-	200,-*

* = FASTSATT AV ENHETEN

Skjenkebevillingsgebyr

Gebyret er regulert av «**FOR 2005-06-08 nr 538: Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv..**»

Kapittel 6. Bevillingsgebyr

§ 6-1. *Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.*

§ 6-2. *Gebyret skal betales etter følgende satser:*

Salg:

- 0,18 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1

Skjenking:

- 0,36 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1
- 0,99 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2
- 3,24 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 3.

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum kr 1350 for salg og kr 4000 for skjenking.

Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere. For ambulerende bevilling kan bevillingsmyndigheten kreve et gebyr på inntil kr 280 pr. gang.

0 Endret ved forskrift 8 des 2011 nr. 1218 (i kraft 1 jan 2012).

§ 6-3. *Bevillingsmyndigheten fastsetter frister for bevillingshavers innsendelse av oppgave over forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk og innbetaling av gebyr.*

Ved årets utløp skal bevillingshaver sende inn oppgave over faktisk omsatt mengde alkohol. Dersom det foreligger et avvik mellom tidligere oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning, kan bevillingsmyndigheten foreta en etterberegning og et etteroppgjør.

Kilde: <http://www.lovdatab.no/for/sf/ho/to-20050608-0538-006.html>

Budsjett for kontroll- og tilsynsvirksomheten for 2013

SÆRUTSKRIFT

FRA KONTROLLUTVALGSMØTE 18.06.2012

Sted:	Rådhuset, møterom formannskapssalen
Tid:	Mandag 18.06.2012 kl.18:00 – 21:05
Til stede:	Kontrollutvalgsmedlemmer: Arne Sømhovd (leder), Arne Olsen, Arvid Ruus og Erland Vestli Varamedlemmer: Berit Hvidsten Administrasjonen: Rådmannen i sakene 25/12 og 26/12. Enhetsleder for IKT John Sandtorv i sak 25/12 og økonomisjef Inge Bjur Halvorsen i sak 26/12. NRD: Revisjonssjef Nina Neset. Sekretær: Jan Arne Rasmussen, ØRR
Forfall:	Gunvor A. Olsen hadde meldt forfall

SAKSFRAMLEGG

Sak KU-N 24/12	Budsjett for kontroll- og tilsynsvirksomheten 2013
Saksbehandler	Sekretær

Vedlegg:

1. Styrets vedtak i sak om budsjett 2013 for NRD.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen, jf. kontrollutvalgsforskriften § 18:

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalget skal legge fram et forslag til budsjett for hele kontroll- og tilsynsarbeidet. Dette vil si budsjett for kontrollutvalgets egen virksomhet, for sekretærfunksjonen, selskapskontrollen og revisjonen. For 2013 kan det bli behov for å justere både revisjonens budsjett og sekretariatets budsjett. Dette fordi det pågår en prosess knyttet til sammenslåing av de tre revisjonsdistriktene på Romerike. Dersom dette blir vedtatt vil det bli endringer i revisjonens budsjett for 2013. Videre er sekretariatet under etablering slik at det ikke foreligger et endelig budsjett for selskapet. Forslaget her bygger på den rammen som er gitt sekretariatet justert med 2,5 prosent lønns- og prisvekst.

Styret i Nedre Romerike distriktsrevisjon behandlet budsjettet for 2013 i møte 5. juni.

Kontrollutvalgets egen virksomhet

Denne virksomheten blir som tidligere, med godtgjørelser, abonnementer og eventuelle kurs, i tillegg en pott til evt. uforutsette oppgaver.

Sekretærfunksjonen

Det er etablert et IKS som skal ivareta sekretærfunksjonen for alle kontrollutvalgene på Romerike. Denne ordningen etableres i 2012 og vil ha full virkning fra 2013. Det er ikke satt opp et budsjett for sekretariatet for 2013. Her legges til grunn at Nittedals andel er kr 201 000, beløpet er da justert med 2,5 prosent for forventet lønns- og prisvekst. Det tas forbehold om ev. endringer når det nye selskapets budsjett foreligger.

Selskapskontroll

Det er kommuneloven som hjemler selskapskontrollen (§§ 77 nr. 5 og 80). Eierskapskontroll er en del av selskapskontrollen og er obligatorisk, mens den øvrige selskapskontrollen (bl.a. forvaltnings-revisjon i selskapene) er en "kan-oppgave". Selskapskontrollen skal baseres på en plan som kontrollutvalget skal utarbeide. Denne oppgaven er ikke skilt ut som egen budsjettpost, men ligger som en integrert del av revisjonstjenesten (se under).

Revisjonen

Budsjettet tar utgangspunkt i dagens bemanning i NRD. Det vil si ca. 6,5 stillinger til regnskapsrevisjon, 2,5 stillinger til forvaltningsrevisjon, en juridisk rådgiver med blant annet ansvar for selskapskontroll og oppfølging av tips/varsling som meldes til revisjonen, i tillegg revisjonssjef, og sekretær i 1/2 stilling. Det legges opp til en lønnsvekst 3,5 prosent for 2013 årsaken til dette er at lønnsoppgjøret for 2012 blir høyere enn de som er lagt til grunn i budsjettet for 2012, dette forplanter seg videre i 2013.

Samlet for NRD legges budsjettet fram med en utgiftsramme på kr 9 617 250. dette dekkes ved tilskudd fra kommunene, revisjonshonorar andre oppdrag og noe salg. Tilskudd fra kommunene er foreslått økt med 5 prosent. årsaken til at tilskuddet er justert for mer enn antatt lønns- og prisvekst for 2013 er som påpekt over virkningene av årets lønnsoppgjør. I tillegg har tidligere års budsjett vært for lavt estimert når det gjelder pensjon. Dette er kommunisert til kommunene. Det gjennomføres nå en gjennomgang av dette slik at NRDs pensjonskostnader skilles ut fra Skedsmo kommunes pensjonskostnader. I budsjettet for 2013 har vi anslått denne merkostnaden til kr 130 000, dvs. ca 1,5 prosent økning.

Kommunenes betaling blir som følge av dette budsjettforslaget:

	2012	2013
Skedsmo	3 000 000	3 151 000
Lørenskog	2 222 000	2 333 000
Nittedal	1 430 000	1 505 000
Rælingen	1 100 000	1 162 000
Sum	7 752 000	8 151 000

Budsjettramme for kontroll- og tilsynsfunksjonen i Nittedal blir slik:

Tekst	Budsjett 2012	Budsjett 2013
Godtgjørelser kontrollutvalget	50 000	50 000
Abonnementer KU	3 000	3 000
Møteutgifter	2 000	2 000
Kurs	25 000	25 000
Sekretærfunksjonen	200 000	201 000
Uforutsette oppgaver – Disp. KU	75 000	75 000
Sum kontrollutvalg	355 000	356 000
Revisjonen	1 430 000	1 505 000
Totalt	1 785 000	1 851 000

Innstilling	Det foreslåtte budsjettet for kontroll- og tilsynsordningen vedtas med en ramme på kr 1 851 000 og oversendes kommunen som kontrollutvalgets forslag for ordningen for 2013. Kontrollutvalget ber om at forslaget til budsjettramme for kontroll- og tilsynsarbeidet følger formannskapetets innstilling til kommunestyret.
Kontrollutvalgets behandling	Kontrollutvalget diskuterte de enkelte budsjettpostene og vedtar det foreslåtte budsjettet.
Kontrollutvalgets vedtak	Det foreslåtte budsjettet for kontroll- og tilsynsordningen vedtas med en ramme på kr 1 851 000 og oversendes kommunen som kontrollutvalgets forslag for ordningen for 2013. Kontrollutvalget ber om at forslaget til budsjettramme for kontroll- og tilsynsarbeidet følger formannskapetets innstilling til kommunestyret.

For

Kontrollutvalget i Nittedal

Jan Arne Rasmussen
Sekretær

NITTEDAL KIRKELIGE FELLESRÅD

ØKONOMIPLAN 2013 - 2016

VISJON

Kirkemøtet har fastsatt følgende visjon for Den norske kirke:

Den norske kirke skal være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.

Denne overordnede visjon gjenspeiles i menighetsrådenes visjoner:

Mennesker – Mangfold – Muligheter; Den kristne tro som orienteringspunkt og ressurs for livet (Nittedal menighetsråd)

Nær Kristus i ord og handling, himmelvendt og jordnær (Hakadal menighetsråd)

HOVEDMÅL

Med dette som basis ønsker Nittedal kirkelige fellesråd at kirken skal være en viktig bidragsyter og ressurs for å skape et godt lokalsamfunn preget av nærhet, omsorg og engasjement.

Vi tror at en livskraftig kirke vil gjøre kommunen til et bedre sted å bo. Dette mener vi blant annet fordi:

- kirken i Nittedal er i nærkontakt med alle slags mennesker gjennom alle livsfaser, fra vugge til grav, i glede så vel som i sorg
- 77,1 prosent av kommunens innbyggere er medlemmer av Den norske kirke
- kirken bidrar til fellesskapsfølelse, forankring, mening, støtte, i høytidelige og kritiske situasjoner i livet
- kirken driver et stort barne- og ungdomsarbeid med mange forskjellige tilbud
- kirken er en sentral kulturbærer i kommunen
- kirkebygg og kirkegårder representerer tilknytning både til det evige og til slektene som har gått foran

KIRKELIG FELLESRÅDS ANSVAR

Etter kirkeloven § 14 skal kirkelig fellesråd i hver kommune "ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen".

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for:

- bygging, drift og vedlikehold av kirker

- anlegg, drift og forvaltning av kirkegårder
- opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett
- anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor
- anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring

KOMMUNENS ANSVAR

Etter kirkeloven § 15 skal kommunen utrede følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:

- utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker
- utgifter til anlegg og drift av kirkegårder
- utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og utgifter til daglig leder av kirkelig fellesråd
- driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold
- utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring
- utgifter til kontorhold for prester

Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene.

Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for:

- at det i soknene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner
- at nødvendig kirkelige tjenester kan ytes
- at arbeidsforholdene for de kirkelige tilsatte er tilfredsstillende
- at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp

VURDERING AV FELLESRÅDET ØKONOMISKE SITUASJON

Fellesrådets disposisjonsfond er blitt betydelig redusert de siste årene som følge av underskudd i regnskapene. Regnskapet for 2011 ble gjort opp med et driftsunderskudd på kr 169 767 og med et udekket beløp i investeringsregnskapet på kr 118 392.

Nittedal kommune har, etter søknad fra kirkelig fellesråd, vedtatt å dekke kr 50 000 av driftsunderskuddet og kr 50 000 av det udekkete beløpet i investeringsregnskapet. Resten av underskuddet dekker fellesrådet med midler fra disposisjonsfondet og midler som tidligere er bevilget til utvidelse Hakadal kirkegård.

Fellesrådets disposisjonsfond er med dette redusert fra kr 138 239 pr 31.12.2011 til kr 6 804. Fellesrådet opplever det uforsvarlig å ha så liten buffer.

Nittedal kommune bidrar med omkring 65 prosent av midlene til fellesrådets virksomhet i kommunen.

Det er meget utfordrende for fellesrådet når driftsutgifter (bortsett fra lønn) de senere årene ikke er øket i takt med den generelle prisstigningen. Eksempelvis går det på bekostning av at det løpende vedlikeholdet på kirkebygg og kirkegårder.

Nittedal kommunestyre vedtok å øke driftstilskuddet med kr 400 000 i forhold til rådmannens forslag til budsjett for 2012. Dette lettet den økonomiske situasjonen noe, men det er utilfredsstillende at økningen ikke er permanent.

Fellesrådet har vedtatt å bruke det økte tilskuddet til følgende:

- 150 000 sommerhjelp kirkegårdene
- 45 000 økning kremasjonskostnader
- 45 000 økning energiutgifter
- 35 000 økning vedlikehold kirkegård
- 45 000 nytt tineapparat og stemplingsutstyr kirkegård
- 50 000 varmegitter rørovner Hakadal kirke, antipanikklys begge kirkene
- 30 000 leie Nittedal kirkestue

FORSLAG DRIFTSRAMMER KOMMUNENS ØKONOMIPLAN 2013-2016

Rådmannens forslag til driftstilskudd til kirkelig fellesråd for 2013 (rammesak til kommunestyret i juni 2012) er på 5 919 000.

Dersom ovennevnte sum blir driftstilskuddet til kirkelig fellesråd for 2013, vil det bety en innstramning på 400 000 i forhold til budsjettet for 2012. Det tilsvarer påplussingen på 400 000 som kommunestyret foretok under behandlingen av budsjettet for 2012. Dette oppleves svært dramatisk da behovet etter kirkelige fellesråds vurdering er en økning i driftstilskuddet på kr 1 270 000 i forhold til rådmannens forslag i rammesak.

BEHOV UTOVER RÅDSMANNNS FORSLAG TIL RAMME

I kolonnen for 2013 er behovene satt opp i prioritert rekkefølge innenfor hovedgruppene. Det er ikke foretatt prioritering mellom hovedgruppene bemanning, vedlikehold m.m., og engangstiltak.

BEMANNING:	2013	2014	2015	2016
1. 0,5 stilling kirkegårdene	200 000			
2. 0,5 stilling ungdomsarbeider	225 000			
3. 0,2 stilling kirketjener	90 000			
4. 0,2 stilling kirkekontoret	100 000			
5. 1,0 stilling frivillighetskoordinator		500 000		
VEDLIKEHOLD M.M				
1. Generell økning vedlikehold	100 000			

2. Leie av Nittedal kirkestue	100 000			
ENGANGSTILTAK				
1. Nye salmebøker	200 000			
2. Trådløse mikrofoner kirkene	60 000			
3. Tiltaksplan energieffektivisering	60 000			
3. Elektronisk strømstyring begge kirkene	75 000			
4. Beskyttelsesgitter rørover Nittedal	60 000			
SUM TILLEGG UTENFOR RAMME	1 270 000	500 000		

BEMANNING

Utgiftsdekningen fra kommunen skal gi grunnlag for at arbeidsforholdene for de kirkelige tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp. Etter fellesrådets oppfatning er ikke det tilfelle for alle kirkelige tilsatte.

Sommerbemanning kirkegårder

De siste årene har kommunestyret, i forhold til rådmannens forslag, øket tilskuddet med kr 150.000 til sommerhjelp på kirkegårdene. Kirkegårdene er store grøntanlegg som krever betydelig arbeidsinnsats for å holdes på et nivå som er en kirkegård verdig. Påplussingen fra kommunestyret har gjort at kirkegårdene er blitt mye penere. Dersom kommunen ikke bevilger penger til sommerhjelp, vil det synes svært godt på kirkegården. Kirkegården fortjener enda høyere kvalitet, enn det vi har maktet til nå. Det er derfor behov for at påplussingen som kommunestyret har gjort de siste årene gjøres permanent, og økes til kr 200.000.

Ungdomsarbeider

Ungdomsarbeidet er inne i en fin utvikling. Oppslutningen på Pluss er økende og ungdomsklubben har 130 betalende medlemmer. Hver fredag er ca 80 ungdommer på Pluss og på storsamlingene en gang i mnd kan det være 150. Vi er overbevist om at dette ungdomsarbeidet er et forebyggende og positivt arbeid som fortjener økt støtte. Gjennom frivillige gaver lønner menighetene en ungdomsarbeider i 30 prosent stilling. Målet er å øke de frivillige gavene slik at stillingen kan økes til 50 prosent høsten 2012.

Vi skulle ønske at kommunen vil verdsette dette gode og forebyggende arbeidet ikke bare med ord, men også gjennom å bevilge penger slik at denne stillingen kan økes til en 100 prosent stilling fra 2013.

Kirketjener

Det er stort press på kirketjenerressursen og vi må stadig bruke ekstrahjelp for betjene kirketjeneroppgaver. Det er derfor behov for å øke stillingshjemmelen med 20 prosent.

Menighetssekretær

I 2003 ble stillingen som menighetssekretær og stillingen som saksbehandler på kirkekontoret redusert fra 100 prosent til 80 prosent. Det har blant annet ført til at vi ikke er å jour med føring av kirkebøker. Vi er glad for at kommunestyret i 2011 bevilget penger slik at stillingsstørrelsen til saksbehandler kunne økes fra 80 prosent til 100 prosent. Det er også behov for å øke stillingen til menighetssekretær til 100 prosent.

Frivillighetskoordinator/informasjonsmedarbeider

Fellesrådet ser behov for å tilsette en frivillighetskoordinator/informasjonsmedarbeider. Denne vil trolig kunne generere flere frivillige og øke gaveinntektene.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at klokkertjenesten, som i følge kirkeloven er et kommunalt ansvar å gi utgiftsdekning for, i en årrekke har blitt utført av frivillige.

Økning bemanning i prioritert rekkefølge	2012	2013	2014	2015	2016
Kirkegårdsbemanning		0,5			
Ungdomsarbeider		0,5			
20 prosent stilling kirketjener		0,2		0,5	
20 prosent økning menighetssekretær		0,2			
Frivillighetskoordinator/informasjonsmedarbeider			1,0		
Sum årsverk	11,5	12,9	13,9	14,4	14,4

VEDLIKEHOLD OG ANDRE DRIFTSUTGIFTER

Det kommunale tilskuddet gjør det ikke mulig å foreta et tilfredsstillende løpende vedlikehold og gir heller ikke rom for uforutsette vedlikeholdsutgifter. Resultatet er en forholdsvis lang liste med vedlikeholdsbehov. Det er derfor behov for kr 100.000 i økning til generelt vedlikehold.

Nittedal kirkestue, som eies av en egen stiftelse, ble innviet i 2011. Fellesrådet ønsker å bruke kirkestuen til konfirmasjonsundervisning, barne- og ungdomsarbeid, trosopplæringsvirksomhet, korøvelser, m.m. Stiftelsen trenger leieinntekter for å kunne drifte huset på en forsvarlig måte. I økonomiplanen er dette behov synliggjort med en årlig sum på kr 100.000 til leie av kirkestuen.

Kirkemøtet gjorde i april 2012 endelig vedtak om ny salmebok i Den norske kirke. Den skal tas i bruk 1. søndag i advent 2013. Vi vil trenge 500 salmebøker. Kostnad 150- 200 000.

Fellesrådet ønsker å utarbeide en tiltaksplan for energieffektivisering i kirkene. Kirkene er dyre bygg å varme opp, og det kan være betydelige beløp å spare på sikt. Anslagsvis vil det koste kr 30.000 å få utarbeidet en tiltaksplan.

Fellesrådet er betrodd et stort ansvar i å ta vare på to flotte kirkebygg i Nittedal. Et viktig element i dette er inneklima. For å hindre skader på orgel, altertavle, døpefont og annet inventar bør innetemperaturen være mellom 5 og 10 grader når kirkene ikke er i bruk og det bør være en relativ fuktighet på 40-60 prosent. Ved bruk, skal kirkene varmes hurtig opp til en komforttemperatur

på 18-20 grader. Elektronisk styring av oppvarming, der varmen kan styres via internett, er et viktig og godt verktøy som kan bidra til god bevaring av kirkene. God strømstyring vil redusere energiutgiftene. Anslagsvis vil elektronisk strømstyring til sammen koste kr 75.000 for begge kirkene, men vi regner med at vi på sikt vil kunne spare betydelige beløp i energikostnader.

Kirkebyggkontrollen 09 avdekket for høy overflatetemperatur på rørovnere. Rørovnene er plassert under kirkebenkene, og utgjør særlig fare for at barn kan bli brannskadet ved berøring.

Beskyttelsesgitter til rørovnene i Hakadal kirke ble montert i 2012. Gitter til Nittedal kirke vil koste kr 60 000.

INVESTERINGSBEHOV

Investeringsbehovene for perioden er satt opp i prioritert rekkefølge:

INVESTERINGER	2013	2014	2015	2016
1. Utvidelse kirkegård Hakadal	1 500 000	5 000 000		
2. Maling Nittedal kirke	500 000			
3. Tomt, prosjektering, kirkebygg	2 500 000	2 500 000	45 000 000	
4. Projektor, lerret, blending vinduer begge kirkene	175 000			
5. Automatisering kirkeklokker Nittedal	300 000			
6. Automatisering kirkeklokker Hakadal	300 000			
7. Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke	400 000			
8. Restaurering altertavle Hakadal kirke (er søkt Riksantikvaren om støtte)	200 000			
Asfaltering parkeringsplasser Hakadal		300 000		
Plenklipper Nittedal kirke		125 000		
Plenklipper Hakadal kirkegård			125 000	
SUM	6 175 000	7 925 000	45 125 000	

Utvidelse Hakadal kirkegård

Proessen med utvidelse av Hakadal kirkegård er godt i gang. I 2013 blir hoved kostnadene grunnerverv, prosjektering og oppstart av anleggsarbeidet. Disse kostnadene er høyst usikre, og vil i betydelig grad avhenge av hvilket areal, størrelsen på arealet som velges til utvidelsen, grunnforhold og framdrift i prosjektet.

Anslagsvis vil det i perioden 2013-2016 bli følgende kostnader:

	2013	2014	2015	2016
Grunnerverv	200 000			
Prosjektering	600 000			
Anleggskostnader	1 000 000	5 000 000		
Totalt	1 800 000	5 000 000		

Det ble i 2012 avsatt kr 300.000 til utvidelse av kirkegård. Restbeløp fra tidligere år er kr 435 000. Anslagsvis vil kostnaden for 2012 være 300-400 000 (utarbeidelse reguleringsplan, kompensasjon grunneiere i forbindelse med arkeologiske undersøkelser).

For å dekke kostnadene for arbeid som tenkes utført i 2013, er det behov for kr 1 500.000 over investeringsbudsjettet i 2013.

Maling Nittedal kirke

Omfanget av svertesopp på Nittedal kirke blir stadig større. Prøvefeltene med ulike malingstyper som ble satt opp for 2 år siden viser betydelige forskjeller i forhold til utbrudd av svertesopp. For å være mest mulig sikker på at vi velger den beste behandlingsmåte har kirkelig fellesråd engasjert Mycoteam til å undersøke kirken. De skal se om de kan finne årsaken til den sterke fremveksten av svertesopp og gi anbefaling i forhold til videre behandling av kirken.

Ny kirke

Kirkesituasjonen på Rotnes er svært utilfredsstillende. Nittedal menighetshus (Interimkirken) har pga. sikkerhetsmangler vært stengt siden nov 2008. For tiden leier vi lokaler av pinsemenigheten på Betel. Betel fungerer ikke tilfredsstillende som gudstjenestelokale, og barnehagedrift gjør det umulig å bruke lokalene før kl 17. Det gir betydelige begrensninger og vanskeliggjør gjennomføring av trosopplæringsreformen.

Arbeidet på Rotnes, særlig barne- og ungdomsarbeidet, er i betydelig vekst. På Betel er det nå følgende virksomhet: Gudstjenester, søndagsskole, Lørdagsklubben, MiniSoul, Nittedal SoulChildren, Prepluss, Pluss, Storcafe, reunion for konfirmanter, lederkurs og styremøter.

Det store og oppløftende ungdomsarbeidet Pluss, som drives ut fra Betel på fredager, har i en del tilfeller vært en belastning for nærmiljøet. Betel ligger svært tett inntil boligbebyggelse. Det er ikke til å unngå at det kan bli noe støy når mange ungdommer samles på Betel.

Vi er glad for den politiske avtalen om bygging av ny kirke. Basert på erfaringstall fra nyere kirkebygg som vi har sett på, vil en ny kirke koste ca 60 mill. Stiftelsen Arbeidskirke på Rotnes har over 4 mill i egenkapital. Menighetshuset vil bli solgt. Totalt kan det være mulig for kirken å bidra med opp mot 10 mill til ny kirke.

Projektor og blanding

Bruken av projektor i forbindelse med gudstjenester og andre arrangement er stadig økende. Det er lite tilfredsstillende å rigge opp utstyr for hver gang og ikke ha lerret fastmontert i kirken. Det er behov for å kunne blende vinduene ved bruk av projektor. Bruk av projektor vil kunne spare mye kopiering i forbindelse med gudstjenester og arrangementer.

Automatisering kirkeklokker

Fellesrådet går inn for automatisering av kirkeklokkene i begge kirkene. Det er forbundet med stor risiko å gå opp de bratte og smale trappene til klokkene. Vinterstid er det en meget kald fornøyelse å åpne lukene i kirketårnet før ringing. Ved kraftig vind kreves mye styrke for å åpne lukene. Ved automatisering kan kirkeklokker og luker betjenes fra et panel i sakristiet eller programmeres inn på forhånd. Kiming i forbindelse med høytider kan da skje uten at kirketjener må dra til kirken. Det vil være lettere å få vikarer som kirketjener, siden svært mange kvier seg for å klatre opp i kirketårnet for å ringe.

Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke

Vi gleder oss stort over at Nittedal kirkestue er tatt i bruk. Imidlertid fører det til enda større press på parkeringsplassen når det er arrangementer parallelt i kirke og kirkestue. Det er derfor et stort behov for å asfaltere og oppmerke parkeringsplassen slik at den kan utnyttes optimalt og forhindre parkeringskaos.